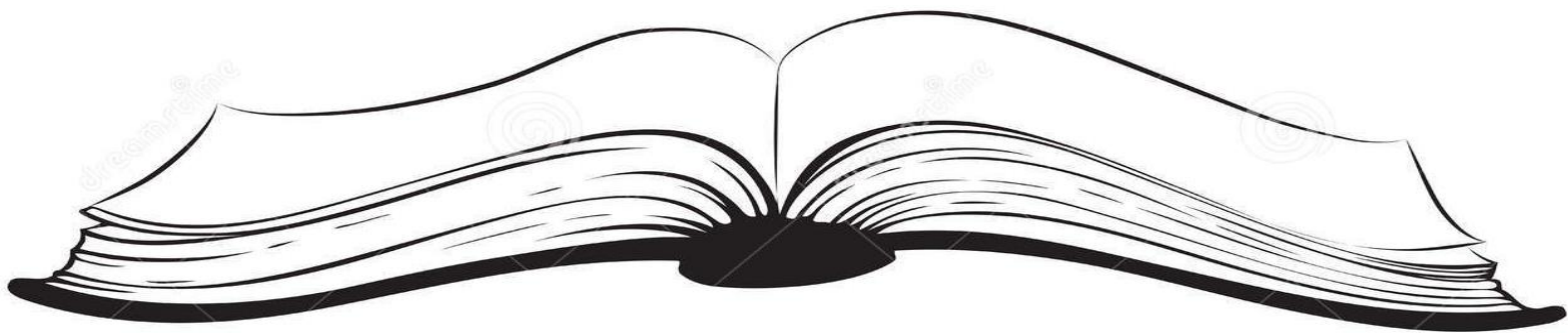

BARCELONA

Foment de la Lectura

TARDOR DEL 2017

INDEX

Introducció	3
Primera part	4
Situació actual (ciutat d'edició, creació i lectura	
1.1. BCN, Ciutat de la Literatura	5
1.2. Estadístiques sobre lectura	6
1.3. Nou perfil de lector i hàbits de lectura	9
2. Ciutat d'edició	
2.1. El sector a Barcelona	11
2.2. Actual model de concentració	12
2.3. Crisi i recuperació	14
2.4. Principal problema: la pirateria	
2.5. Principal repte: adaptació a les noves tecnologies	15
3. Ciutat de creació	
3.1. Apunt històric	17
3.2. Associacions d'escriptors	17
3.3. Agències literàries	18
3.4. Escoles d'escriptura	18
3.5. Premis literaris	18
4. Ciutat de lectors	
4.1. Xarxa de biblioteques	19
4.2. xarxa de llibreries	21
4.3. El fenomen de Sant Jordi	22
Segona part	23
Activitats de foment de la lectura: els agents	
5.1. L'Ajuntament de Barcelona	
5.1.1. ICUB	24
5.1.2. Institut Municipal d'Educació	28
5.1.3. Districtes	30
5.2. Diputació de Barcelona	31
5.3. Generalitat de Catalunya	
5.1.3.1. Cultura	33
5.1.3.2. Ensenyament	40
5.4. Ministerio de Cultura	43

5.5. Consorci de Biblioteques	45
5.6. Consorci d'Educació de Barcelona	55
5.7. Universitats	58
5.8. Editorials	61
5.9. Llibreries	68
5.10. Gremis i associacions col·legials	72
5.11. Centres cívics	79
5.12. Casals de gent gran	83
5.13. Equipaments culturals públics	84
5.14. Fàbriques de creació	90
5.15. Centres de cultura i llengua internacionals	91
5.16. Mitjans de transport	93
5.17. Obra social d'entitats financeres	94
5.18. Ateneus	96
5.19. Escoles d'escriptura	97
5.20. Entitats, associacions, fundacions i empreses	98
5.21. Mitjans de comunicació Audiovisuals	111
5.22. Mitjans de comunicació escrits	113
Tercera part	115
6.Foment de la lectura: les activitats	
Quarta part	122
Models de foment de la lectura	
7. Situació en els municipis de l'Àrea Metropolitana	123
8. Models Internacionals de foment de la lectura	128
Cinquena part	
Conclusions	134

INTRODUCCIÓ

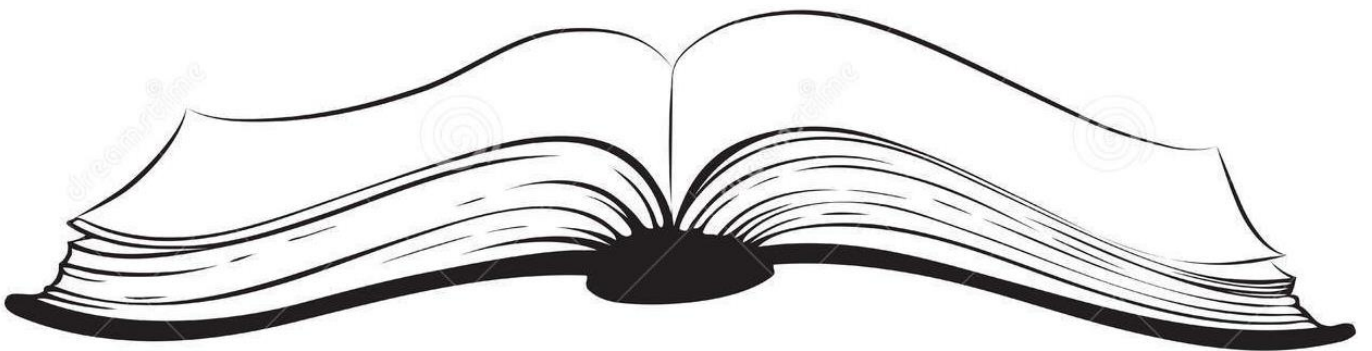
Aquest document pretén ser una cartografia de les activitats sobre el foment de la lectura que es realitzen a la ciutat de Barcelona. Les activitats estan recollides en la segona part del document en funció dels agents que les organitzen i en la tercera en funció de la seva tipologia (en aquest segon llistat desapareixen moltes activitats puntuals –xerrades, clubs de lectura de centres cívics, llibreries, biblioteques) i s’inclouen només les de caràcter més genèric).

Fet a la tardor del 2017, el document inclou una prèvia sobre la situació del sector i un capítol final en el qual s’incorporen les activitats sobre el foment de la lectura que es realitzen en algunes altres poblacions de l’Àrea Metropolitana de Barcelona i alguns models de foment de la lectura en altres ciutats.

La vocació d’aquest document és posar raonar i donar context a noves propostes de foment de la lectura que l’Ajuntament de Barcelona pugui posar en marxa d’ara endavant com a Ciutat de la Literatura de la Unesco.

PRIMERA PART

SITUACIÓ ACTUAL (CIUTAT D'EDICIÓ, CREACIÓ I LECTURA)

1. SITUACIÓ ACTUAL

1.1. BCN CIUTAT DE LA LITERATURA PER LA UNESCO

El 15 de juliol de 2015 Barcelona va oficialitzar davant la UNESCO la seva candidatura a ser Ciutat de la Literatura.

L'11 de desembre de 2015, la Directora General de la UNESCO, Irina Bokova, va anunciar la designació de 47 ciutats de 33 països com a noves integrants de la Xarxa de ciutats creatives de la UNESCO, de les quals 9 s'incorporaven a la categoria de Ciutats de la Literatura: Barcelona n'era una.

Per aconseguir aquesta distinció, Barcelona posar en relleu la seva relació històrica amb el món de les lletres i la importància que el sector té en Barcelona, convertint-la en una ciutat de creació i indústria a on la lectura hi és molt present: proves evidents són tant la celebració de la Diada de Sant Jordi com la important xarxa de biblioteques de la ciutat: és el club amb més socis de Barcelona.

Coincidint amb la celebració de la Diada de Sant Jordi 2017, Barcelona va acollir la Trobada Anual de Ciutats de la Literatura de la UNESCO a on van participar 15 de les 19 ciutats literàries: Edimburg (Escòcia), Dublín (Irlanda), Granada (Espanya), Heidelberg (Alemanya), Iowa (EUA), Ljubljana (Eslovènia), Lviv (Ucraïna), Melbourne (Austràlia), Norwich (Regne Unit), Nottingham (Regne Unit), Praga (Txecoslovàquia), Reykjavík (Islàndia), Tartu (Estònia), Cracòvia (Polònia), Óbidos (Portugal) es van unir a Barcelona. Van faltar Dunedin (Nova Zelanda), Bagdad (Iraq), Montevideo (Uruguai) i Ulyanovsk (Rússia).

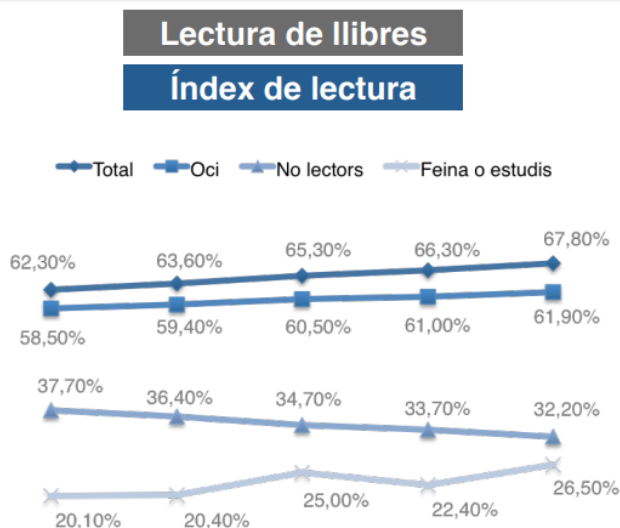
Les últimes ciutats a incorporar-se a aquesta llista han estat: Utrecht (Holanda), Québec (Canadà), Seattle (EUA), Manchester (Regne Unit), Milà (Itàlia), Lillehammer (Noruega), Durban (Sud-àfrica) i Bucheon (Corea)

1.SITUACIÓ ACTUAL

1.2. ESTADÍSTIQUES SOBRE LECTURA

1.2.1. A Catalunya:

- El 67,8% de la població catalana llegeix, com a mínim, un llibre cada trimestre, segons dades de 2016 (la mitjana europea arriba al 68%).
- La població lectora a Catalunya ha augmentat en gairebé sis punts respecte al 2010, quan la població lectora a Catalunya era el 61,9%.
- Els joves d'entre 14 i 24 anys representen la franja d'edat que més llegeix: un 93,1%. A partir d'aquí, els percentatges decreixen amb l'edat: 71,5% de persones entre 25 i 44 anys; 66,1% de la franja 45-64. El percentatge de població major de 64 anys que llegeix és del 48,7%.

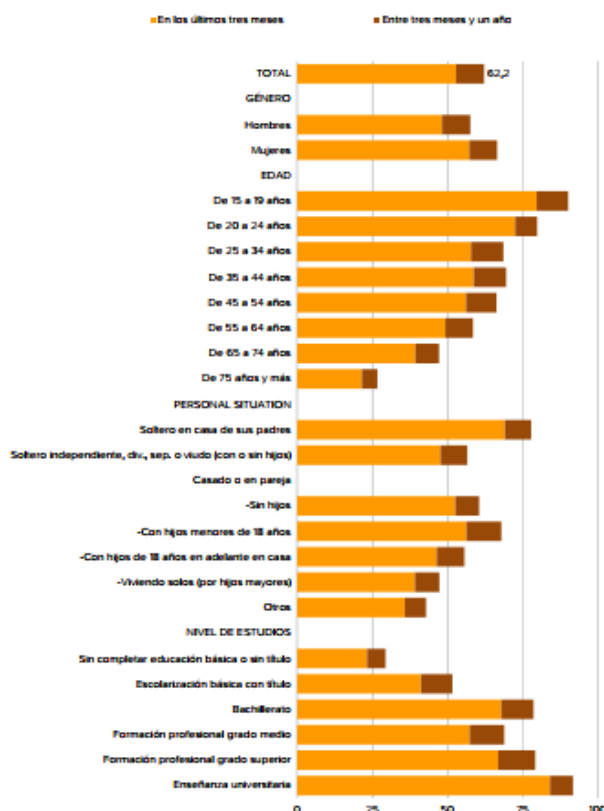
(Dades proporcionades des del Departament de Cultura: 'Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya 2016?')

1.2.2. A Espanya:

- Un 62,2% de persones afirmen haver llegit almenys un llibre en l'últim any, la qual cosa suposa un increment de 3,5 punts pel que fa a la dada de l'enquesta anterior. El 52,9% dels enquestats diu haver llegit un llibre cada trimestre. Aquestes dades estan incloses en l'enquesta sobre hàbits culturals 14-15, realitzada pel Ministeri de Cultura i feta pública el setembre del 2015.

- La lectura és una activitat més freqüent en dones que en homes. La taxa de lectura anual en dones arriba al 66,5%, mentre en homes se situa en un 57,6%.
- L'índex de lectura disminueix amb l'edat: els menors de 55 anys mostren percentatges de lectura superiors a la mitjana, aconseguint la seva cota màxima entre els 15 i els 19 anys, on s'aconsegueix el 90,1%.
- El nivell d'estudis és determinant en l'hàbit de lectura: les persones amb formació universitària mostren una taxa de lectura molt superior a la mitjana, concretament 29,5 punts per sobre (91,7% enfront del 62,2% de mitjana).

Personas según la lectura de libros en el último año
(En porcentaje)

(Dades de l'última Enquesta sobre Hàbits i Pràctiques Culturals a Espanya, elaborada pel MECD, que correspon al període 2014-2015)

1.2.4. Al món:

- El país del món on més es llegeix és Índia amb 10,7 hores de lectura per setmana. Malgrat aquestes dades, Índia té una mitjana d'analfabetisme del 39% a partir dels 15 anys.

- Els tailandesos dediquen una mitjana de 9,4 hores per setmana a la lectura i tenen una molt baixa taxa d'analfabetisme (7.4%) en comparació d'Índia.
- Xina, amb una població de 1.351 milers de milions d'habitants, dedica 8 hores setmanals a la lectura. Ocupa el tercer lloc en el rànquing mundial.
- Els següents llocs els ocupen Filipines (7,6 hores), Egipte (7,5), República Txeca (7,4 hores), Rússia (7.1 hores), Suècia (6,9 hores) França (6,9 hores) i Hongria (6,8 hores).
- Espanya ocupa el lloc 19 del rànquing dedicant cada habitant 5,8 hores setmanals a la lectura, gairebé 5 hores menys de dedicació que els indis (10,4), tot i que la nostra taxa d'analfabetisme és substancialment menor a l'Índia (2,3%).

Readers round the world

WHERE DO PEOPLE READ MORE?

Hours per week per person. Source: World Culture Score Index

(Dades proporcionades per l'agència NOP World)

1.SITUACIÓ ACTUAL

1.3. NOU PERFIL DEL LECTOR I HÀBITS DE LECTURA

- El llibre electrònic a Espanya s'ha estancat sense arribar a tenir la mateixa presència que en el Regne Unit o els EUA:
  - Les vendes de llibre en format electrònic s'han estancat a Espanya: segons les dades del 2016 de la Federació de Gremis d'Editors d'Espanya, la venda d'e-books només va créixer aquest any un 1,5% respecte a l'any anterior, amb una facturació de 117 milions d'euros (5% del mercat). El 2013, les vendes de llibres electrònics només facturaven 80 milions d'euros.
  - Als mercats de Regne Unit i els Estats Units les vendes d'e-books han descendit (en aquest mercat el llibre electrònic va arribar a ocupar el 25% del mercat editorial)
  - El 2015 es van editar 44.209 títols en format digital, més de la meitat del total, i un 12,6% més que en 2013. Es calcula que existeix un estoc de 171.000 títols en aquest format.

- El llibre de butxaca a Espanya continua perdent quota de mercat
  - El llibre de butxaca, el més afectat pel llibre digital, segueix perdent vendes de forma constant: dels 25,7 milions d'exemplars venuts en el 2011 s'ha passat a menys de la meitat en 2016: 11,5 milions d'exemplars.

- Fi del fenomen de la novel·la eròtica i principi de la fi del de la novel·la negra.
  - En el 2016 les vendes de textos literaris van créixer lleugerament (un 1,4%), després d'haver retrocedit en els anys anteriors. Van pujar les vendes en el gènere romàntic (16%) i la poesia (4,3%); i van baixar les vendes en novel·la negra (descens d'un 5,5%) i eròtica (baixada del 39,5%). Les vendes del llibre infantil i juvenil van créixer un 7,1% superant la caiguda del 2015.

- Les llibreries segueixen sent el principal punt de venda:
  - Les llibreries i cadenes de llibreries es mantenen com els principals canals de vendes de llibres. Entre els dos canals sumen 1.221,61 milions d'euros, el 52,7% del total de la facturació. Malgrat això la caiguda de vendes que van experimentar durant la crisi va ser important: la venda en llibreries va passar des dels 1.028 milions d'euros registrats el 2011 als 788 milions registrats el

2015, és a dir, van registrar una caiguda del 23% del seu negoci en només quatre anys.

- Plataformes editorials i Amazon, punts de venda dels e-books.
  - La major part dels exemplars de llibres en format digital es van vendre a través de plataformes específiques de distribució digital: plataformes creades per la mateixa editorial (28,7%), plataformes conjuntes amb altres editorials (3,9%) i altres plataformes (48,1%) entre les quals destaquen Amazon, 23% (26,49 milions d'euros) i Casa del Llibre, 7,5% (8,7 milions d'euros).

(Dades recollides en l'informe 'Análisis del Mercado Editorial en España: Comercio Interior y Exterior' de la Federación de Gremios Editoriales de España)

2. CIUTAT D'EDICIÓ

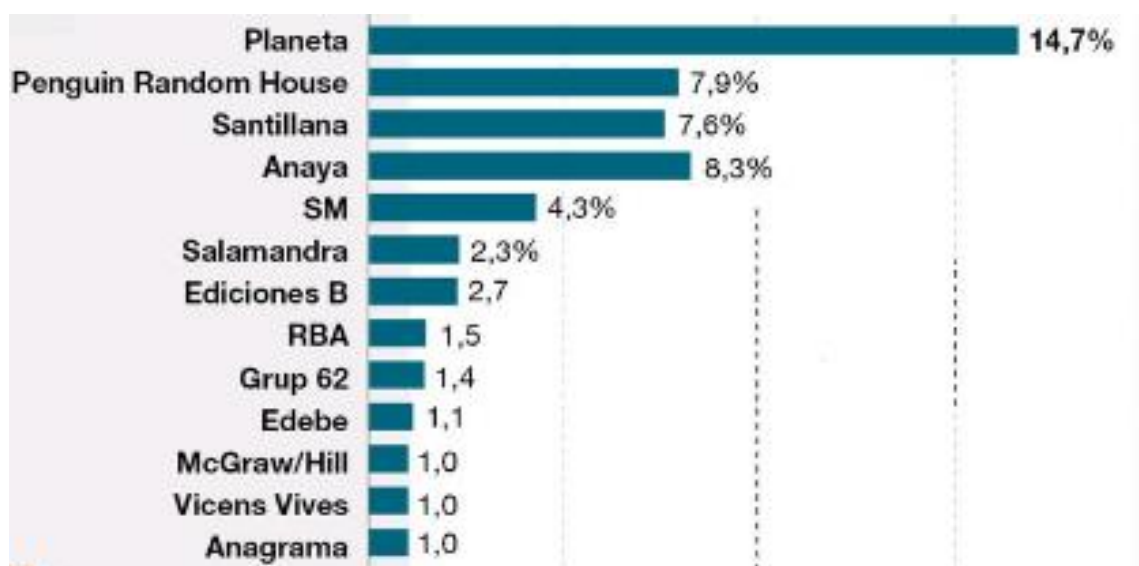
2.1. El sector a Barcelona

- Barcelona és una capital editorial en l'àmbit internacional des de fa prop de dos segles.
- La facturació del sector editorial a Espanya es concentra fonamentalment en empreses radicades en Catalunya (el 49,5%) i Madrid (el 43,4%), segons dades del Ministeri de Cultura de 2017 anteriors als canvis a la seu social i fiscal de les editorials del Grupo Planeta produïdes com a conseqüència de l'1-O)
- Tradicionalment, Madrid ha actuat com a seu els grups editorials educatius; mentre que Barcelona ha estat una capital més centrada en edicions generalistes.
- El mercat en Espanya: El 2016 es van editar 81.496 títols, entre novetats i reimpressions, amb una tirada mitjana (i descendent) de 2.749 exemplars de cada títol.
- El mercat en català: El nombre de títols publicats en català en 2016 va descendir un 2,5% (en 2016 es van editar 61.477 títols en castellà -el 75,4% del total-, 11.188 en català -el 13,7%-; 1.525 en basc -el 2,2%-; i 1.859 en gallec, el 4,1%). Malgrat les dades de 2016, la producció editorial en català s'ha incrementat en més d'un miler de títols des dels 9.937 del 2012.

2.2. Actual model de concentració

- El 2017, els dos grans grups, Planeta i Penguin Random House –ambdós amb seu a Barcelona abans de l'1-O del 2017- es repartien pràcticament un terç del mercat.
  - Planeta, propietat de la família Lara, compta amb 47 editorials (més les 13 del Grup 62 i una a Portugal) i una facturació de 3.300 milions d'euros anuals, dels quals 1.815 corresponen a les divisions de llibres. Representa entorn d'un 18% del mercat.
  - Penguin Random House (PRH), que agrupa a 37 editorials. PRH està participat en un 75% per la multinacional alemanya Bertelsmann i en un 25% per la britànica Pearson.

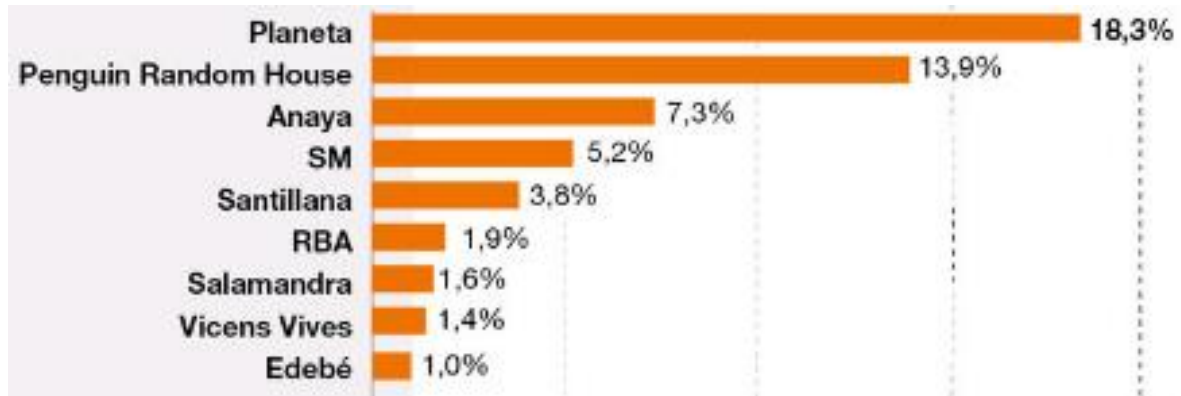
2008: Editorials amb més d'un 1% del mercat

- El 2017, els principals grups d'edició de llibres escolars –Santillana, Anaya, SM i les seves filials- es repartien poc més de l'11% del mercat, quasi la meitat que en 2008.
- Sense tenir en compte el sector del llibre de text, Planeta hauria passat d'una quota del mercat del llibre literari del 17,74% al 24,02%, (després de les absorcions de Tusquets i Grup 62) mentre que el 9,58% de Random House Mondadori del 2008 hauria passat al 17,45% de Penguin Random House el 2017 (gràcies a les absorcions de Santillana i Edicions B)

- Les petites editorials han augmentat el seu pes al mercat, mentre que han estat les editorials mitjanes les qui ho han perdut: les vendes de les 24 editorials que en el 2008 facturaven més de 3 milions d'euros sumaven el 20,58% del mercat; en 2017 signifiquen només el 12,57%.

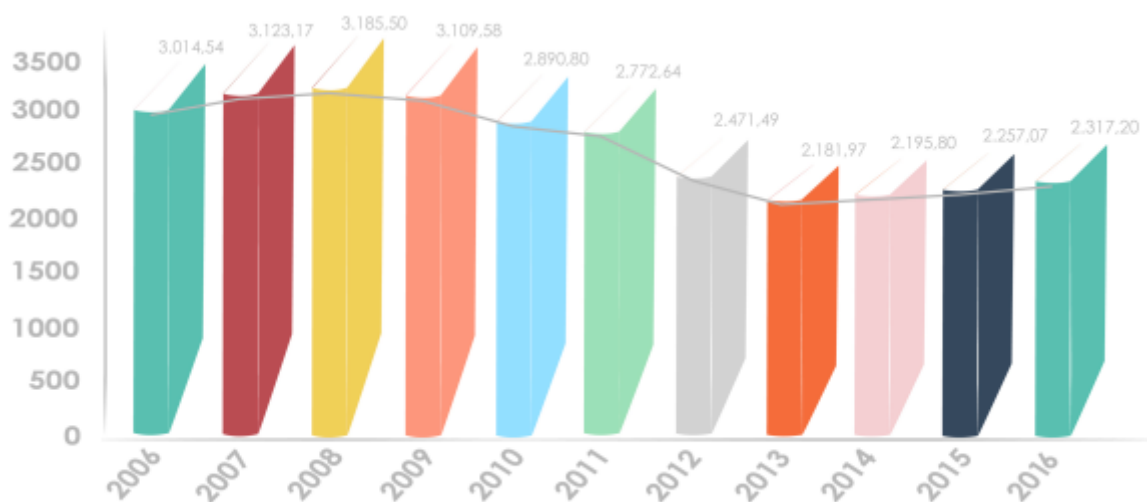
Ara: editorials amb més d'un 1%

FONT: EL PERIODICO (13/7/2017)

2.3.Crisi i recuperació

- Els efectes de la crisi: Entre 2008 i 2013, el sector del llibre a Espanya va perdre 1.000 milions d'euros de facturació: dels 3.185 milions del 2008, l'any en què va tocar sostre, als 2.181 milions del 2013, l'exercici en el qual va tocar fons.
- Tímida recuperació: En el 2013 es va iniciar una "tímida" recuperació, que va portar en el 2016 a un increment del 2,7% del mercat per tercer any consecutiu, fins a aconseguir els 2.317 milions d'euros en llibres venuts.

(Dades de l' Análisis del Mercado Editorial en España: Comercio Interior y Exterior de la Federación de Gremios Editoriales de España)

- Malgrat la crisi, l'aparició de nous títols només va baixar un 5,7% entre 2011 i 2015.
- Durant els anys de la crisi, també es va produir una caiguda en el volum de treballadors del sector del 6,7%. Les últimes dades apuntaven al fet que el sector dona feina a tota Espanya a 12.532 treballadors.

2.4. Principal problema: La pirateria

- El sector editorial calcula que la pirateria provoca unes pèrdues anuals de prop de 200 milions d'euros.
- La pirateria de llibres va créixer en un 16% durant 2016.
- En 2016, es van produir, només a Espanya, 390 milions de descàrregues il·legals. Això suposa un increment de 55 milions de descàrregues respecte a l'any 2015.
- La pirateria afecta principalment a les novetats editorials: el 45% són descàrregues de llibres editats en els últims dotze mesos.
- El sector calcula que aproximadament un 19% dels lectors digitals aconseguen els seus llibres a través de mitjans pirates.
- Propostes dels editors per combatre la pirateria:
  - Dotar de més mitjans a la comissió de la propietat intel·lectual
  - Aconseguir un gran pacte entre operadors de telefonia, creadors de continguts i anunciants perquè la publicitat no arribi a les pàgines web amb continguts pirates
  - Crear un sistema d'avisos per als usuaris que entren en una pàgina pirata.
  - Incloure en el currículum escolar continguts sobre propietat intel·lectual.
  - Fer campanyes públiques de suport a la creació i al consum legal de continguts culturals».

2.5. Principal repte: Adaptació a les noves tecnologies.

- Creixement de l'autoedició:
  - Transvasament de compra de continguts publicats pel sector editorial a continguts autoeditats. La caiguda de les vendes digitals de les editorials tradicionals és d'un 16%, mentre que les vendes digitals dels continguts autoeditats no paren de créixer.
  - Algunes llibreries s'inicien en l'autoedició de llibre.
- Creixement de l'edició sota comanda.
  - La consultora Smithers Pira preveu que per l'any 2020 el 13,7% de tots els títols s'imprimiran digitalment representant el 47,8% del valor del mercat ja que gairebé tots els llibres impresos digitalment s'arriben a vendre.
- Creixement de la venda electrònica:
  - La venda de llibres en paper a través de plataformes de comerç electrònic ja supera el 60% del total de les vendes, enfront del 40% dels índexs anteriors. (A EUA, Amazon ha incrementat la seva quota de mercat de venda de llibres en paper un 15% , aconseguit ja el 50%).
- Irrupció dels audiollibres:
  - Els audiollibres representen ja el 3% del total de les vendes, la qual cosa fa que els especialistes descartin que es tracti d'una moda passatgera.
- Introducció de la realitat augmentada en els llibres digital
- Aparició de nous models de negoci
  - Bookish, el successor de El Círculo de lectores

3. CIUTAT DE CREACIÓ

3.1. Apunt històric

Barcelona és una ciutat que ha estat present en les pàgines dels llibres des de fa molts segles: Bernat Metge ja la va retratar al segle XIII com després ho va fer Miguel de Cervantes en *El Quijote* o ho acaba de fer Dan Brown en el seu últim best seller, *Origen*. Carlos Ruiz Zafón, Ildefonso Falcones, Juan Marsé, Eduardo Mendoza, Mercè Rodoreda, Josep Maria de Sagarra, Manuel Vázquez Montalbán, Joan Barril, Francisco Casavella, Jean Genet o George Orwell són altres dels autors que formen part de la llarga llista de plomes que l'han immortalitzada.

Però Barcelona, a més d'haver estat protagonista de molts llibres al llarg dels segles ha estat també ciutat d'acollida per a molts escriptors, tant nascuts aquí com vinguts de fora, raó per la qual s'ha convertit en un important pol de creació literària tant en llengua catalana com en llengua castellana.

Un dels moments àlgids de la creació literària en llengua castellana a Barcelona va ser el protagonitzat pels autors del boom llatinoamericà, liderats per Mario Vargas Llosa i Gabriel García Márquez, que es van instal·lar a Barcelona a la dècada dels 60 del passat segle perquè en aquesta ciutat és on tenia les seves oficines la seva agent literària, Carmen Balcells. Anys després, també va escollir Barcelona un altre autor llatinoamericà que va triomfar internacionalment després de la seva mort, Roberto Bolaño.

Recentment, els creadors en català de la ciutat van viure un moment d'expansió internacional gràcies a la presència de la cultura catalana a la Fira del Llibre de Frankfurt de 2007. Un dels que millor acollida internacional va aconseguir va ser Jaume Cabré, que es va convertir en un supervendes europeu.

3.2. Associacions col·legials d'escriptors.

A Barcelona funcionen dues associacions col·legials d'escriptors:

- Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya (ACEC) que aplega en una mateixa associació autors que treballen en diferents camps de les lletres –escriptors, traductors, compiladors o crítics literaris–, qualsevol que sigui la llengua que utilitzin. Carlos Barral, Ángel Crespo, Román Gubern, Jaime Gil de Biedma, José Agustín Goytisolo, Gemma Lienas, Eduardo Mendoza, Marta Pessarrodona o Manuel Vázquez Montalbán han format part de la seva junta directiva al llarg dels anys. Des del 2011 el seu president és Miquel de Palol.

- Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC) que, fundada l'any 1977, que aplega els escriptors i escriptores en llengua catalana i desplega la major part de la seva activitat en els territoris dels Països Catalans. Des del passat mes de març la presidenta és Bel Olid.

3.3. Agències literàries

- Barcelona guanya a Madrid per golejada: A Barcelona no només estan radicades més de 20 agències literàries, xifra superior a la de Madrid, sinó que entre elles estan les de més prestigi i que, per tant, representen als escriptors més ben considerats.
- Encapçalant la llista d'agències literàries situades a Barcelona destaca, evidentment, la que va ser de Carmen Balcells, però també les que lideren Anna Soler-Pont, Antonia Kerrigan o Mònica Martín.

3.4. Escoles d'escriptura

- A Barcelona està radicada la que és considerada com a segona escola d'escriptura del món en funció de la quantitat d'alumnes inscrits. És l'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelona, que reuneix prop de 2.000 alumnes cada curs. L'Escola d'Espectura ofereix oferta com a taller literari i també com a escola.

3.5. Premis literaris

- A la ciutat de Barcelona es reuneix el jurat i es lliuren alguns dels principals guardons en llengua castellana: el Planeta, el Nadal, el RBA de novel·la negra o l'Anagrama d'assaig són només alguns exemples. També són barcelonins el premi Carvalho, de novel·la negra, i el Barcino, de novel·la històrica, ambdós vinculats a festivals literaris organitzats per l'Ajuntament de Barcelona.
- Malgrat que el premi Ramon Llull es lliura en Andorra, són molts els premis literaris en català que es concedeixen en la ciutat de Barcelona. Alguns dels més importants són el Sant Jordi de Novel·la (convocat per Òmnium), el Josep Pla (germà català del Nadal) o el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, que distingeix una trajectòria.

4. CIUTAT DE LECTORS

4.1. Xarxa de biblioteques

- La xarxa de biblioteques de la ciutat de Barcelona ha passat de 18 a 40 equipaments en 18 anys. I els metres quadrats de biblioteca per cada 1.000 habitants han crescut també exponencialment entre 1998 i 2016: han passat de 7,4 a 39,1 metres quadrats.
- Les 9 biblioteques de districte i les 31 biblioteques de proximitat de la ciutat de Barcelona són gestionades pel Consorci de Biblioteques de Barcelona, que està participat per l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona.

	1998	2004	2010	2011	2016
Equipaments	18	29	36	37	40
Metres quadrats	11.087	29.709	50.163	55.507	62.915
M ² per cada 1.000 habitants	7,4	18,8	34	34,5	39,1
Mitjana m ² per biblioteca	616	1.024	1.393	1.500	1.573
% creixement	--	11,8%	2%	10,6%	0,3%
% acumulat	--	63,3%	345,2%	400,6%	467,5%

- D'igual manera i en el mateix període 1998-2016, les visites a les biblioteques de la ciutat de Barcelona s'han quintuplicat: han passat d'1,36 milions a 6,37 milions. La mitjana de visites per habitant s'ha multiplicat per quatre: si era de 0,9 el 1998, el 2016 va arribar a 3,6, pràcticament quatre visites per habitant a l'any.

	1998	2004	2010	2011	2015	2016
Visites	1.362.840	4.126.308	5.982.936	6.178.297	6.207.187	6.376.796
Visites per habitant	0,9	2,6	3,7	3,8	3,87	3,96

- El club de les biblioteques és el que més subscriptors té a Barcelona. Des del 2001, és a dir en 15 anys, la xifra ha passat de 192.204 a 944.528. El període de més creixement va ser entre els anys 2011 i 2012.

	2001	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nous Carnets	42.540	75.153	70.616	64.697	61.971	52.063	53.903	50.256	49.537
Total Carnets	192.204	376.289	810.431	837.392	880.436	905.060	924.178	934.728	944.528
Increment anual	-	-	-	3,3%	5,1%	2,8%	2,1%	1,1%	1%
Percentatge inscrits respecte població de Barcelona	13%	24%	49,7%	52%	54,4%	56%	57,2%	58,2%	58,7%

- Malgrat que durant el 2016 l'oferta d'activitats va augmentar un 4% respecte a l'any 2015, el nombre d'assistents va disminuir: va ser d'un 1,5% menys el 2015. No obstant aquesta caiguda, l'assistència a les activitats es manté de manera sostinguda des del 2010.
- Les activitats per a infants van registrar el 2016 una major assistència que les dissenyades per a un públic adult:
  - Activitats infantils: 1.301, amb 41.001 assistents, és a dir, una mitjana de 31,5 assistents per activitat.
  - Activitats per a adults: 1.454 activitats, que han registrat 40.535 assistents, amb una mitjana de 27,8 assistents per sessió.

	2004	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Activitats	2.974	1.807	1.885	2.501	2.335	2.389	2.649	2.755
Assistents	61.496	59.596	59.558	78.600	76.070	79.325	82.781	81.536
<i>Mitjana assistents per sessió</i>	21	33	31,6	31,4	32,6	33,2	31,2	29,5

(Dades recollides a la Memòria 2016 de Biblioteques de Barcelona)

4.2.Xarxa de llibreries

4.2.1. Dades estadístiques

- A la ciutat de Barcelona, l'any 2016, es comptabilitzaven 292 llibreries, és a dir 18,20 llibreries per cada 100.000 habitants.
- Les activitats més recurrents realitzades per les llibreries per dinamitzar la lectura són les presentacions (46,3%), els explica-contes (23,2%), les conferències (22,6%), els programes d'animació de la lectura (17%) i la publicació de catàlegs (7,2%). (Dades de tota Catalunya registrades al Mapa de Llibreries de Catalunya – 2016 publicat per l'Àrea del Llibre –ICEC. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya)

4.2.2. Creació d'un nou model de llibreria descentralitzat i molt actiu

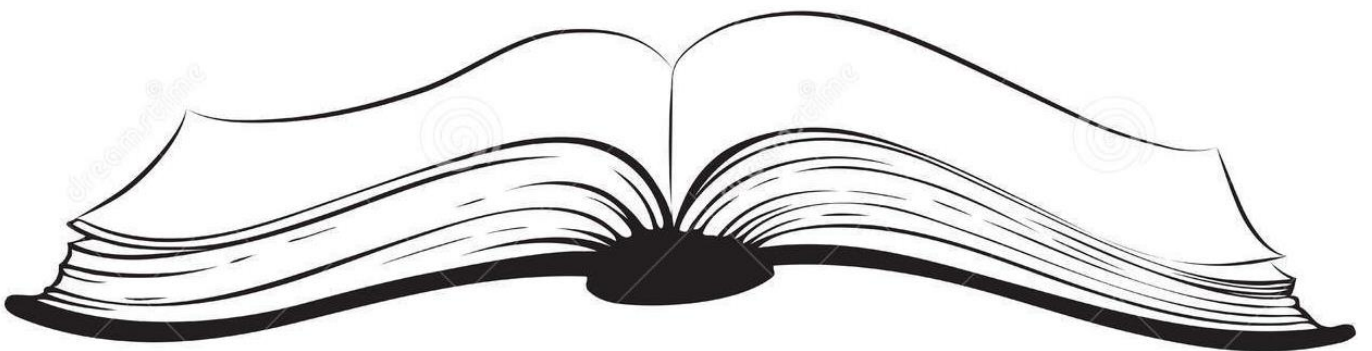
- Després de la desaparició de llibreries emblemàtiques de la ciutat, com la Catalònia, i coincidint amb el final de la crisi, han aparegut a la ciutat noves llibreries (La Calders, La Impossible, Re-read, Espai Literari, No Llegiu...) que comparteixen alguns trets en comú:
  - Neixen fruit de l'esperit emprenedor de persones amb experiència al sector
  - Rebutgen l'homogeneïtat de les grans superfícies i s'aferren a una singularitat que les diferenciï de la resta: llibre de segona mà, llibres autoeditats, autors independents...
  - Seleccionen la seva oferta i moltes gairebé no venen best-sellers ni llibres d'alta rotació.
  - Són espais petits i amb pocs treballadors.
  - Els nous llibreters ja no venen llibres, venen cultura: Aposten per convertir-se en centres de propostes culturals i literàries i així fidelitzar els clients.
  - Fan un bon ús de les xarxes socials.
  - Fan una aposta per la descentralització i obren les seves portes lluny del centre.

4.3.El fenomen de Sant Jordi

- La festa de Sant Jordi se celebra el 23 d'abril, dia en què es va morir el cavaller Jordi l'any 303.
- Als anys vint del segle passat, Vicent Clavel i Andrés, director de l'editorial Cervantes, va proposar a la Cambra Oficial del Llibre de Barcelona i al Gremi d'Editors i Llibreters fer una festa per a promoure el llibre a Catalunya: la data triada fou el 7 d'octubre de 1927.
- La data de Sant Jordi va canviar el 1930.
- El 1995 la conferència general de la UNESCO va declarar el 23 d'abril Dia Mundial del Llibre i del Dret d'Autor
- El Dia del Llibre per Sant Jordi de 2017 va tancar amb una facturació al conjunt de Catalunya de 21,80 M€ (20,96 M€, el 2016), el que suposa un increment del 4% (es va perllongar durant dos dies, dissabte i diumenge). Aquesta xifra suposa superar els 1,6 milions d'exemplars venuts, segons les dades del Gremi de Llibreters.
- El 56% dels exemplars venuts durant la Diada de Sant Jordi del 2017 van correspondre a títols en llengua catalana, mentre que el 43% estaven escrits en castellà i l'1% en altres llengües.
- Es van vendre en la Diada de Sant Jordi de 2017 52.467 títols; els 10 més populars van acaparar un 6,34% del total d'exemplars venuts.
- El llibre infantil i juvenil va tenir un pes important en els resultats de l'última jornada de Sant Jordi, ja que, van representar el 35,1% de les vendes.

SEGONA PART

ACTIVITATS DE FOMENT DE LA LECTURA: ELS AGENTS

Presentació de la MESURA DE GOVERN: LA POLÍTICA DEL SECTOR DEL LLIBRE

Té com a objectiu principal articular una política integral que generi la màxima complicitat amb el conjunt d'agents que intervenen en el sector.

Es va presentar al ple de l'Ajuntament l'abril del 2017.

- Es proposa CINC OBJECTIUS:
  1. Mantenir i consolidar el lideratge editorial de Barcelona al món
  2. Apostar per la projecció internacional de Barcelona com a Ciutat de la Literatura
  3. Desenvolupar eines per facilitar que el sector pugui anticipar-se en l'anàlisi, la comprensió i la diagnosi dels canvis que s'hi estan produint
  4. Ordenar i racionalitzar el gran nombre d'iniciatives culturals públiques
  5. Impulsar el foment de la lectura amb idees renovadores en col·laboració amb les institucions i els organismes educatius

- I estableix SET MESURES DE GOVERN:
  1. Crear l'organisme jurídic Ciutat Literària del Món i incorporar el conjunt dels agents del sector a la gestió d'aquest programa de centralitat literària i editorial.
  2. Posar en marxa la creació de la Casa de les Lletres
  3. Crear el think tank Observatori Internacional del Llibre
  4. Consolidar un gran fòrum editorial internacional anual a Barcelona
  5. Ampliar el potencial de relacions productives
  6. Consolidar la xarxa de festivals de literatura
  7. Consolidar programes estables de foment de la lectura

A. OFICINA BARCELONA CIUTAT DE LA LITERATURA

- **MAPA 10**
Mapa literari, real i virtual, dirigit al gran públic, local i internacional, que marca 10 àmbits d'aquesta ciutat literària, que es poden resseguir durant un itinerari a peu d'unes dues hores.
- **DIÀLEGS DE SANT JORDI**
Impulsats conjuntament amb Biblioteques de Barcelona, proposa la celebració d'una sèrie de debats durant la setmana prèvia a Sant Jordi. En el 2017 van participar Yasmina Reza, Xavier Alberti, Teju Cole, Enrique Vila-Matas, Petros Markaris, Francesc Serés, Lionel Shriver, Empar Moliner, Siri Husvedt, Gabriela Wiener, Sara Mesa, Max Besora i Carlos Zanón.
- **NIT DEL DRAC-NIT D'HOMENATGES.**
La vigília de Sant Jordi de 2017 es va celebrar un acte de celebració dels aniversaris de naixement o mort de diversos escriptors de les lletres catalanes: Aurora Bertrana, Prudenci Bertrana, Josep Vicenç Foix, Joan Fuster, Josep Palau i Fabre, Carles Soldevila i Màrius Torres.
- **LITERAPOLIS**
Joc per a telèfons mòbils en format app que té la intenció de fomentar la lectura i el coneixement de la ciutat entre el públic de 14 a 18 anys.

B. BARCELONA NOVEL·LA HISTÒRICA

És el més jove dels festivals literaris que se celebra a la ciutat. En aquesta segona etapa que enceta aquest any, vol ajudar-nos a copsar d'on venim per poder entendre quin és el món que estem construint.

Comissari: Fèlix Riera.

Celebració: Del 6 a l'11 de novembre.

Edició: El 2017 arribarem a l'edició número 5.

Col·laboren: 13 editorials i 20 llibreries.

C. BCNEGRA

Neix el 2005, en el marc de l'Any del Llibre i la Lectura que s'organitza per commemorar el quart centenari de la publicació del Quixot. En record de Manuel Vázquez Montalbán, cada any s'atorga el Premi Pepe Carvalho a un escriptor destacat del gènere.

Comissari: Carlos Zanón.

Celebració: Primera setmana de febrer.

Edició: El 2018 arribarem a l'edició número 13.

Col·laboren: 30 editorials i 26 llibreries.

D. MON LLIBRE

En el cor del Raval, en l'entorn del CCCB i el Macba, Món Llibre, Festival de la Literatura Infantil i Juvenil, proposa prop d'un centenar d'activitats pensades per fomentar la lectura entre els nens i els adolescents.

Celebració: Abril, durant el cap de setmana més proper al Dia del Llibre

Edició: El 2018 arribarem a l'edició número 14

Col·laboren: Més de 40 editorials.

Assistents: Prop de 20.000 persones diàries (durant l'edició de 2017)

E. BARCELONA POESIA

La Setmana de Poesia se celebra des de 1997 i recull dues tradicions llargament arrelades a la ciutat de Barcelona: els Jocs Florals i el Festival Internacional de Poesia.

Directores: Àngels Gregori i Mireia Calafell.

Celebració: Segona setmana de maig.

Edició: El 2018 arribarem a l'edició número 21.

Poetes participants: 300 (durant l'edició del 2016).

Col·laboren: 23 llibreries.

Assistents: 7.500 persones (assistents a la Setmana i al Festival en 2016).

F. EN RESIDÈNCIA

Aquest programa està desenvolupat per l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) i el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) en col·laboració amb Barcelona Ciutat de la Literatura.

En Residència vol introduir la creació contemporània als centres públics d'Educació Secundària Obligatoria (ESO) a través del contacte directe i durant tot el curs d'un creador amb els estudiants. Entre el setembre de 2017 i el juny de 2018 es desenvoluparà la 9a edició del programa, incloent residències en 16 instituts de Barcelona, seleccionats per mitjà de convocatòria pública.

En aquesta nova edició tornen a confluïr les arts visuals, el disseny, les arts en viu, el moviment, la música, la creació dramàtica i la poesia, entre d'altres. Maria Arnal, Big Bouncers, Alícia Casadesús, Jorge Dutor i Guillem Mont de Palol, Escarlata Circus, Enric Farrés Duran, Cristian Herrera, Laura Llanelli, Marc Larré, Makea Tu Vida, Mariona Moncunill, Ivan Morales, Mariona Naudín, Anna Pantinat, Antonio R. Montesinos i Martí Sales són els creadors participants.

Les residències vinculades a Barcelona Ciutat de la Literatura UNESCO són les de Maria Arnal, Alícia Casadesús, Iván Morales, Anna Pantinat, Martí Sales,

L'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) és un organisme autònom de l'Ajuntament de Barcelona que es responsabilitza de la gestió de les escoles bressol, les escoles municipals de música i el Conservatori.

A. SUPORT A LA LECTURA

S'adreça a infants d' entre 7 i 9 anys (2n, 3r) i consisteix en tallers per als infants, un cop per setmana, d'una hora i mitja de trasllat, després de l'horari escolar, i coordinats amb la tasca escolar. Participen: 125 voluntaris; 4 districtes: Eixample (Dreta i Esquerra), Nou Barris, Sants-Montjuïc i Les Corts; 23 centres educatius; 597 alumnes i les seves famílies.

B. VOLUNTARIAT EDUCATIU

Voluntariat educatiu per a la lectura i voluntariat educatiu per fer els deures

C. XARXA DE BIBLIOTEQUES ESCOLARS

La Biblioteca Artur Martorell dona servei a tot el professorat i les escoles de la ciutat, des de les escoles bressol fins al batxillerat. Actua de capçalera de la xarxa de biblioteques escolars dels centres públics de la ciutat de Barcelona.

Dades d'ús: 77 centres educatius; 12.862 lectors (primària); 67.044 préstecs (primària); 10.575 lectors (secundària); 7.559 préstecs (secundària); 1.817 lectors (institut-escola); 12.331 préstecs (institut-escola).

Són els Centres de Recursos Pedagògics (CRPs) de cada districte de la ciutat els que ofereixen als centres educatius diverses activitats de formació i de dinamització de les biblioteques escolars i de foment de la lectura entre els alumnes de totes les edats. Aquest recull de llibres així com d'altres maletes temàtiques concretes es sol·licitem segons l'interès del moment, fan de fil conductor i de suport en la pràctica educativa.

Pel que fa al pla específic de promoció de la lectura dirigit a les escoles bressol es realitzen diverses accions des de l'IMEB. La biblioteca ofereix la possibilitat de tenir en préstec durant un trimestre contes i llibres acuradament seleccionats i adequats a l'edat dels nens. Segons la Memòria 2016 de l'IMEB són 32 les escoles bressol que participen en el programa Apropem el món dels llibres a la petita infància.

D. AMB ELS COMERÇOS DE LA CIUTAT

Conjuntament amb la Direcció de Comerç i Consum de l'Àrea d'Economia, Empresa i Educació de l'Ajuntament de Barcelona, edició de 500.000 punts de llibre per la Diada de Sant Jordi de 2016.

5. EL AGENTS

5. 1. AJUNTAMENT BCN

5.1.3. DISTRICTES

Barcelona s'organitza en deu districtes, amb activitats pròpies dirigides a la ciutadania.

➤ LES CORTS

➤ LES CORTS, ESCENARI LITERARI

El maig de 2017 va celebrar la seva tercera edició, que va estar centrada en memòria i literatura. Coordinat per Albert Lladó. El programa ofereix converses literàries d'editors, periodistes i escriptors, contes teatralitzats, recitals poètics, concerts musicals i dansa i arts escèniques.

➤ SARRIÀ-SANT GERVASI

➤ BIBLIOCURTS

El Festival de Curtmetratges de Biblioteques de Barcelona i del Districte de Sarrià – Sant Gervasi, té l'objectiu de promoure el curtmetratge com a mitjà d'expressió audiovisual, relacionant-ho amb la ciutat de Barcelona i també amb les biblioteques públiques.

Durant la primera edició del festival, la del 2015, es van presentar 47 curts de directors catalans i espanyols

La programació de 2016 va incloure 33 curtmetratges repartits entre dues seccions: Barcelona en curt i Megacurt.

La programació de 2017 ha inclòs 34 curtmetratges a la secció Megacurt; 16 a la secció Barcelona en curt; i vuit més a Bibliocurts Jove.

➤ MARATÓ DE LECTURA ESCOLAR.

Són 10 les escoles del districte que participen en aquesta maratón que se celebra en la plaça del Consell de la Vila. L'activitat, fruit del treball del seminari de coordinació de les biblioteques escolars de la zona, té entre els seus objectius el foment de la lectura i la dinamització de l'ús de les biblioteques.

5. EL AGENTS**5. 2. DIPUTACIÓ BCN**

La DIPUTACIÓ de BARCELONA lidera la Xarxa de Biblioteques Municipals de la província de Barcelona per tal de garantir l'equilibri territorial i la qualitat de servei en matèria bibliotecària, així com l'accés de tota la ciutadania a la informació, el coneixement i la cultura. A Barcelona opera a través del Consorci de Biblioteques de Barcelona.

Serveis virtuals que poden ajudar al foment de la lectura i que ofereix el servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

➤ **BIBLIOTECA VIRTUAL**

- Què ofereix?
  - Entrevistes virtuals amb autors. Les Entrevistes Virtuals són un espai de participació on els lectors poden adreçar-se als seus autors preferits per fer-los preguntes sobre les seves obres.
  - Guies de lectura, prestatges virtuals, aparador de novetats, recomanacions dels bibliotecaris
- En xifres:

La biblioteca Virtual va rebre durant el 2014 un total de 5.065.813 visites amb un total de 9.924.956 pàgines vistes i un temps mitjà de durada de la consulta de 02:26 minuts. Mitjana diària de 13.878 visites.

➤ **GÈNIUS**

Biblioteca virtual pensada per a públic infantil i juvenil.

- Què ofereix?
  - Presentació de novetats, reculls de contes...
  - Laboratoris de lectura portàtils són espais de creació per a les famílies que conviden a experimentar al voltant de la lectura, entesa en el sentit més ampli del terme, permeten gaudir de l'essència dels llibres infantils des del vessant creatiu. Es miren els llibres d'altra manera, s'experimenta amb ells per treure'ls tot el suc que ofereixen. Es tracta d'una experiència enriquidora, amb un format que sorprèn.
- Espai Escoles, que està pensat per donar suport als mestres i professionals de l'àmbit de l'educació. Trobareu recursos especialitzats en ensenyament, foment de la lectura, biblioteca escolar i formació

- En xifres:
El portal infantil Gènius va rebre durant el 2014 un total 1.023.071 visites amb un total de 2.475.794 pàgines vistes. Mitjana diària de 2.802 visites.

PLA DE LECTURA 2017-2020

El pla de foment del llibre aprovat el passat mes de maig del 2017 pel Govern de la Generalitat preveu destinar 105 milions d'euros en el quadrienni 2017-2020 a una vintena d'estratègies destinades a prestigiar el lector i l'hàbit de lectura.

➤ **Creació de la Direcció General del Llibre, Biblioteques i Foment de la Lectura.**

Reunificació en una única direcció general de totes les competències que ostenta el Departament de Cultura en matèria de foment de la lectura, la cadena de valor del llibre (des d'ajudes a la creació fins a les ajudes als llibreters, passant per la traducció, l'edició i la comercialització) i la gestió de biblioteques.

➤ **Creació del Consell Nacional de la Lectura.**

Serà l'òrgan assessor i consultiu que estudiarà i avaluarà les polítiques de foment de la lectura de les diferents administracions a Catalunya. Estarà format per persones de reconegut prestigi i representants de les administracions.

➤ **Creació del Comissionat de la Lectura de Catalunya.**

Creació d'una figura amb competències per a la coordinació interadministrativa de totes aquelles accions de foment de la lectura que impulsin totes les administracions públiques de Catalunya.

➤ **Sant Jordi, Patrimoni Immaterial de la Humanitat.**

Aconseguir que Sant Jordi sigui declarat Patrimoni Immaterial de la UNESCO.

➤ **Convenis amb mitjans de comunicació per aconseguir espais de foment de la lectura.**

- Creació d'una nova línia específica d'ajuts a la producció de continguts audiovisuals per a mitjans de comunicació en català. Dotació 2018: 300.000 euros.
- Acord amb l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català per promoure la presència de les revistes en espais públics i establiments privats. Dotació 2018: 100.000 euros.
- Acord amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals per potenciar la presència dels llibres i les accions de suport a la lectura tant als espais

informatius com a la resta d'espais de la programació. Dotació 2018: 250.000 euros.

➤ **Accions de reconeixement social de la lectura.**

Tres noves accions:

- Nit de la lectura. A l'estil de la Nit dels Museus. Dotació 2018: 100.000 euros
- Premi de fotografia "Compromís amb la Lectura". Dotació 2018: 25.000 euros.
- Campanya de sensibilització a la lectura. La primera, la de 2017, ha estat LLibrèfils. Dotació anual: 300.000 euros.

➤ **Programa "Municipi lector".**

Aprofundir el programa "Municipi lector". No està prevista la participació de la ciutat de Barcelona.

➤ **Programa "Fas 6 anys. Tria un llibre".**

Contribuir a estimular els hàbits de lectura dels infants de 6 anys. Els gairebé 81.000 nens catalans que facin 6 anys aquest any rebran un val a casa que podran bescanviar per un llibre a 180 llibreries de tot el territori o a través del portal Libelista. En l'edició del 2016, es va vendre prop de 32.000 llibres. Dotació 2018: 600.000 euros.

➤ **Programa "Fas 16 anys. Explica un llibre".**

Organització d'un concurs anual entre tots els joves catalans que fan setze anys i que hauran d'explicar una experiència lectora, sigui mitjançant vídeo, àudio, o una ressenya bibliogràfica. Dotació 2018: 57.600.

➤ **Programa "Lletres a les aules".**

En col·laboració amb la Institució de les Lletres Catalanes del Departament de Cultura i centres d'ensenyament primari, secundari i d'adults del Departament d'Ensenyament. Dotació 2018: 150.000 euros.

➤ **Altres activitats de lectura en àmbits culturals.**

- Ampliació "El meu clàssic"; un programa de la Institució de les Lletres Catalanes en col·laboració amb l'Arts Santa Mònica que vol fomentar la lectura fent servir el paper de prescriptors de lectura dels nostres escriptors actuals. Es farà també a biblioteques i escoles, i fomentarà clubs de lectura i conferències divulgatives. Dotació 2018: 15.000 euros.
- Convidar a totes les entitats a organitzar actes relacionats amb el foment de la lectura en el marc del Dia de l'Associacionisme Cultural

➤ **Activitats de lectura fora d'àmbits culturals**

- Préstec de llibres a les empreses.
- Punts de préstec de llibres a estacions de metro i ferrocarril.
- Servei estable de préstec de llibres i activitats vinculades a l'àmbit de la lectura als hospitals
- Reforçar el programa "Lletres a les presons", que permet portar la lectura i els tallers d'escriptura a persones privades de llibertat.

➤ **Suport als festivals literaris i les fires del llibre de Catalunya.**

➤ **Enfortiment, vertebració i organització del Sistema Nacional de Biblioteques Públiques**

➤ **Pla d'impuls a la construcció d'equipaments bibliotecaris i millora dels existents**

➤ **Pla per a la millora i l'extensió dels serveis bibliotecaris al 100 % de la població**

➤ **Increment de la compra de llibres per a les biblioteques públiques**

➤ **Suport i reconeixement als autors i a la creació literària**

➤ **Increment de suport al sector editorial**

➤ **Suport a les llibreries**

INSTITUCIÓ DE LES LLETRES CATALANES (ILC).

Entitat de la Generalitat de Catalunya fundada l'any 1937. La ILC té com a objectius fonamentals: promoure la literatura i fomentar la lectura en general; protegir i difondre el patrimoni literari català; impulsar el reconeixement social de les lletres catalanes i donar la màxima projecció pública als escriptors catalans; donar suport als escriptors en llengua catalana i a les associacions del sector.

➤ LLETRES A LES AULES

Lletres a les Aules és un programa de foment de la lectura i de promoció de la literatura que permet apropar l'alumnat al fet literari, millorar la comprensió lectora com a eina fonamental per accedir al coneixement, estimular i potenciar l'habilitat lectora i el coneixement de la llengua. Lletres a les Aules disposa de dues modalitats: *Autors a les Aules* (Els centres educatius poden sol·licitar la visita d'un autor inclòs al programa per establir un diàleg obert i dinàmic amb els alumnes,) i *En Veu alta*: Posa a disposició de mestres i professors antologies de textos literaris en format PDF per ser dites a l'aula per un bon lector.

➤ LLETRES EN VIU

Lletres en viu acosta les autores i autors de literatura catalana als seus lectors i lectores afavorint la difusió i el coneixement de la seva obra.

➤ QUE LLEGEIXES

Què llegeixes és una comunitat de llibres virtual, un fòrum interactiu sobre les lletres i la lectura, adreçat a tots els públics, on tothom pot expressar la seva opinió sobre escriptors, llibres i literatura. D'aquest programa se'n beneficien els nombrosos clubs de lectura de les biblioteques del país i les entitats culturals que dinamitzen els seus programes d'activitats literàries amb la presència dels escriptors. Té 23.200 lectors.

➤ LLETRES 2.0

Difusió 2.0 de la literatura catalana. Té 7.700 seguidors a Facebook i prop de 16.600 a Twitter.

➤ CALAIX DE SASTRE

- LLETRES I SALUT

La Institució de les Lletres Catalanes (ILC) i l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), en col·laboració amb la Xarxa Catalana d'Hospitals i

Centres Promotors de la Salut, impulsa el cicle de conferències "Lletres i salut". Organitza xerrades a hospitals com el Clínic (Xavier Albertí sobre *El professor Bernhardt*) o el Col·legi de Farmacèutics de Barcelona (Laura Borràs sobre el poder de la paraula).

- A LA SECA-ESPAI BROSSA
(S'explica més endavant)
- AL TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA
(S'explica més endavant)
- LLETRES AL CAMP
En col·laboració amb el Barça. Onze autors reconeguts amb premis literaris formen l'onze titular de les lletres catalanes i són rebuts pel president del FC Barcelona a la llotja del Camp Nou, acompanyats pel conseller de Cultura. A les taquilles del Camp Nou es distribueixen més de 20.000 punts de llibre.
- AL CEMENTIRI
Iniciativa conjunta de la ILC i Cementiris de Barcelona per tal de donar a conèixer el patrimoni literari en relació a la mort. Cicle de xerrades sobre la mort en la literatura en l'obra d'autors que estan enterrats als diversos cementiris de la ciutat de Barcelona.
- AL PARLAMENT.
Lectura de 70 fragments de les *Memòries* d'Aurora Bertrana al parlament el 21 d'abril, com a prèvia de la Diada de Sant Jordi.
- ALS FERROCARRILS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA
(S'explica més endavant)
- A ARTS SANTA MÒNICA
(S'explica més endavant)

SERVEI DE BIBLIOTEQUES

Biblioteques de la Generalitat presta servei a tots els centres del territori. No tots els seus programes i activitats destinats al foment de la lectura són seguits per les biblioteques de la ciutat. A continuació llistem alguns en els que sí que hi participen.

PROJECTES

➤ 10x10.

Trobades dels editors amb els bibliotecaris per busca establir una comunicació directa entre les editorials i els professionals de les biblioteques. El 2017 es va fer una sessió (juny, Palau Marc) dedicada al món de les revistes i a la seva presència en el fons de les biblioteques públiques.

➤ BIBLIOESTIU

Biblioestiu és una campanya de foment de la lectura per als nens i nenes de 5 a 16 anys i que té per objectiu promocionar la lectura infantil durant les vacances d'estiu . Materials elaborats amb l'editorial La Galera i Legiland Club.

➤ PROSCRITS

Cicle organitzat amb la Fimoteca de la Generalitat i format per quatre pel·lícules al voltant de la llibertat i de la persecució dels creadors per part de les ideologies totalitàries. Es van projectar quatre films que varen estar precedits d'una presentació a càrrec de convidats relacionats amb el món de la cultura i les biblioteques.

➤ REVETLLA DE SANT JORDI

La Revetlla de Sant Jordi és una convocatòria festiva, participativa, amb activitats culturals per a tothom al voltant de la lectura i les biblioteques.

CLUBS DE LECTURA

➤ BIBLIOCLUB FIMOTECA

Amb la Fimoteca de Catalunya, el curs 2016-2017, han organitzat la primera edició del Biblioclub Fimoteca, un cicle de cinefòrums que plantejarà un debat cinematogràfic al voltant de 10 llargmetratges internacionals dels darrers anys recomanats per la Fimoteca de Catalunya

➤ LICEU BIB

Club de lectura del Gran Teatre del Liceu. LiceuBIB és un projecte que uneix la literatura i l'òpera a través dels clubs de lectura que organitzen les biblioteques públiques catalanes, des d'on s'anima a la lectura de textos literaris vinculats amb les òperes que es programen al Teatre del Liceu.

➤ LECTORS EN SÈRIE

Club de lectura que repassa deu de les ficcions televisives que han ajudat a fer que la petita pantalla ja no sigui la germana pobre del cinema. I tracem un mapa cultural a partir d'aquests deu títols: des de quines altres sèries han inspirat fins a quins llibres i pel·lícules serveixen per entendre-les millor.

➤ LLEIGIR EL TEATRE

Amb el Teatre Nacional de Catalunya (TNC) i la col·laboració d'Arola Editors, és un cicle de clubs de lectura sobre textos teatrals que ha arribat ja a la seva cinquena edició. Participen dues biblioteques de Barcelona: la Biblioteca Horta –Can Mariner i la Biblioteca El Clot -Josep Benet.

➤ LLIBRE DE FAMÍLIA.

Club de lectura virtual que té per objectiu fomentar el diàleg entre els pares i mares perquè, gaudint de la lectura, reforcin la seva participació en l'educació dels infants i adolescents.

➤ SIGNATURA 400.

Club de lectura virtual adreçat a bibliotecaris i a lectors interessats en el món del llibre i les llibreries.

ALTRES

➤ BIB BOX

Encarregat a l'empresa Boolino) L'objectiu és promoure la iniciació a la lectura entre els nens més menuts d'una manera diferent i, al mateix temps, ajudar als pares a aprendre a fer-ho i a gaudir de moments d'oci amb els seus fills. Participa la Biblioteca de Nou Barris.

➤ CONCURS DE BOOKTRAILERS

Concurs adreçat als joves de 14 a 18 anys, que té per objectius promoure la lectura entre els adolescents i joves, millorar la relació i serveis de les biblioteques públiques envers aquest públic, i fomentar el desenvolupament d'habilitat digitals, creatives i col·laboratives dels joves lectors.

5. EL AGENTS**5. 1. 3. GENERALITAT****5.1.3.2 ENSENYAMENT**

Des del Departament d'Ensenyament es desenvolupa el pla Impuls de la lectura que inclou diferents activitats, eines i estratègies adreçades tant al professorat (a qui dota de recursos) com als estudiants i les seves famílies.

➤ **EDU 365**

Portal de recursos (<http://www.edu365.cat/llegeix/index.htm>) adreçat a l'alumnat de les escoles i instituts del país i les seves famílies, amb material que ajuda a fomentar la lectura a Infantil, Primària, ESO i FP/Batxillerat

➤ **BIBLIOTECA ESCOLA 'PUNTEDU'**

Programa dirigit a tots els centres educatius de Catalunya interessats a impulsar i consolidar la seva biblioteca escolar. El programa biblioteca escolar "puntedu" té per objectiu potenciar la biblioteca escolar de tots els centres educatius com un espai de recursos on tant els alumnes com els professors, i tota la comunitat educativa en general, puguin trobar informació en diversos suports. Actualment hi ha 159 centres de primària i secundària que han participat del programa de biblioteca escolar "punedu". A Barcelona les actuacions s'integren en les activitats del Consorci d'Educació de Barcelona. A continuació detallem algunes de les experiències viscudes en alguns dels centres educatius de la ciutat de Barcelona.

- Concurs El Millor Lector. Escola Can Clos (Sants-Montjuïc). Els alumnes reben punts quan participen en diferents tipus d'activitats de foment lector: recomanacions de llibres, utilitzar el servei de préstec...
- Lectura autònoma a l'institut. Institut Barcelona-Congrés. Aquesta activitat té lloc a les hores d'alternativa a la religió. Els alumnes poden llegir el que vulguin: llibres que porten de casa, de la biblioteca o de les bibliomaletes, tant si són lectures obligatòries com còmics o etc.
- Fem Booktrailers. Escola Palma de Mallorca (Nou Barris). Es va engrescar l'alumnat de 6è a fer la recomanació d'un llibre llegit, per després penjar-la al blog de la biblioteca. Per fer l'activitat més motivadora se'ls va proposar utilitzar tècniques audiovisuals.
- Manuel de Pedrolo. Abans i ara. El projecte d'innovació "Manuel de Pedrolo, abans i ara" es va dur a terme a l'Institut Bernat Metge (Sant Martí) el curs 2011-12. L'epicentre del treball va ser l'exposició homònima (23/04/2012-08/06/2012). La mostra s'emmarcava en el primer any del Programa

biblioteca escolar “puntedu” i s’inseria en la proposta de centre “La biblioteca sense murs (2011-2014)”.

- Compartim lectures al club. Escola Orlandai (Sarrià-Sant Gervasi) Un cop al trimestre la bibliotecària proposa la lectura d’un llibre, del qual n’aconsegueix quinze exemplars. Els nens i nenes del cicle superior que s’hi apunten disposen d’un mes per a llegir-lo (a més o en lloc del llibre de la biblioteca de la setmana). La sessió del club és dinamitzada per la bibliotecària de l’escola.
- M’ha agradat. Escola Marillac. Es penja a la classe una cartolina amb el nom de cada alumne. Es deixen al seu abast targetes de cartolina. Quan acaben de llegir un llibre, tant si és a casa com a l’escola, han d’escriure el títol del llibre en una targeta i posar-hi un símbol, prèviament pactat, segons si els ha agradat més o menys. Aquesta pràctica afavoreix que els alumnes parlin entre ells de llibres. Pràctica de biblioteca d’aula.
- Mitja hora de lectura diària. Institut Miquel Tarradell. Tot l’alumnat del centre (ESO, BATX, cicles formatius) fa mitja hora diària de lectura. Depenent del nivell educatiu, aquesta mitja hora és gestionada i dinamitzada d’una manera o d’una altra. Aquest temps ha d’estar exclusivament dedicat a llegir o a una activitat relacionada amb la lectura. A primer d’ESO, es lliga el projecte amb el dels padrins de lectura, en col·laboració amb l’alumnat de 2n del Cicle Superior d’Integració Social. Pràctica de biblioteca d’aula.
- Diari de lectura. Institut Montjuïc. Activitat adreçada als alumnes de primer a quart d’ESO. El diari de lectura pretén que els estudiants estableixin una espècie de diàleg amb el llibre que estan llegint. Mentre llegeixen poden escriure les seves impressions personals, idees, opinions, reflexions i interpretacions. Pràctica de biblioteca d’aula.
- Biblioteques amigues. Projecte dels CEIP Àngels Garriga, Heura i Miquel Batllori. Treball conjunt històric d’escoles del barri properes pedagògicament que es vol ampliar a la biblioteca, conjuntament amb l’IES del seu itinerari pedagògic. Projectes:
  - Una volta al món en 41 contes: Acompanyats de llibres d’arreu del món, les nenes i els nens de les nostres escoles han obert la seva imaginació a la màgia de les històries que es narren en aquests llibres i han expressat el que pensen i sobretot el que senten amb tots els treballs que us oferim en aquesta exposició.

➤ LA PIRÀMIDE DE LA LECTURA

Aquest programa vol oferir al professorat una eina de reflexió sobre algunes de les activitats que propicien la implicació de l'alumne en la lectura i, de retruc, faciliten l'adquisició de l'hàbit lector, amb la finalitat d'orientar o reorientar la seva tasca docent i establir línies de continuïtat amb la família i l'entorn. La proposta, a semblança d'altres iniciatives com la piràmide d'alimentació saludable o d'activitat física recomanada, proposa un seguit d'accions que es consideren fonamentals per desenvolupar l'hàbit lector en els alumnes. Accions que s'estableixen en nivells diferents de freqüència: diàriament, un cop a la setmana, un cop al mes, i un cop l'any.

➤ EL GUST PER LA LECTURA

El Gust per la Lectura és un programa que té per objectiu la formació de bons lectors i lectores, crítics i capaços de gaudir del plaer de la lectura. El programa ofereix material didàctic al professorat, i estratègies i recursos per a la dinamització de la lectura, de manera que s'afavoreixi el desenvolupament de les competències literària i social i ciutadana. La dinamització de la lectura es porta a terme relacionant les obres literàries amb altres tipus de discursos, de formats artístics i d'activitats, amb la intenció que el fet lector, a més de proporcionar sensibilitat estètica i contribuir al creixement personal, esdevingui element potenciador del treball compartit i la construcció de la ciutadania.

Centres de la ciutat de Barcelona que van participar en aquesta activitat durant el curs 2016-2017: AFA Bon Pastor Barcelona, CFA Manuel, CFA Montserrat Roig, Els Arcs Barcelona, El Polvorí, El Sagrer, Escola Eulàlia Bota Barcelona, Escola La Pau, Escola Pau Casals-Gràcia, FERT, Institució Cultural del C.I.C., Escola del Treball Barcelona, Lyceé Français, Mare de Déu de la Soledat, Reial Monestir de Santa Isabel i Santa Teresa – Ganduxer.

➤ MERLÍ

Merlí és un catàleg de recursos educatius digitals desenvolupat pel Departament d'Ensenyament amb l'objectiu de proporcionar a la comunitat educativa un entorn de catalogació, indexació i cerca de materials didàctics. Ofereix recursos pedagògics als professors per fomentar la lectura des de les aules.

PLAN DE FOMENTO DE LA LECTURA

Relació d'accions encaminades al foment de la lectura

- Accions de foment de la lectura en el sector de l'esport.
- Accions de foment de la lectura en l'àmbit universitari.
- Creació de nous espais de lectura.
- Desenvolupament de projectes que vinculin la lectura a l'acompliment laboral.
- Accions de foment de la lectura entre la població infantil i juvenil fora dels centres d'ensenyament.
- Projectes de col·laboració amb entitats especialitzades.
- Elaboració de material i recursos per a famílies i mediadors.
- Accions de foment de la lectura en entorns digitals freqüentats per joves.
- Accions que promoguin la igualtat d'oportunitats en l'accés al llibre per grups de població amb dificultats sensorials, psíquiques, lingüístiques i socioeconòmiques.
- Accions de foment de la lectura entre la població major.
- Projectes de col·laboració amb entitats especialitzades.
- Accions de foment de la lectura entre la població reclusa.

RECURSOS VIRTUALS

➤ CANAL LECTOR

És una web de recomanació de llibres infantils i juvenils, còmic, àlbum il·lustrat i novel·les crossover editades en espanyol als diversos països que comparteixen la llengua. En aquesta web hi ha més de 20.000 títols de llibres recomanats. Cada llibre disposa d'una fitxa que recull informació sobre els autors, il·lustradors, editorial, nombre de pàgines, tram d'edats pel qual està recomanat i les matèries sobre les quals tracta.

➤ LEER.ES

Portal que pretén transmetre l'entusiasme per la lectura i animar a la seva pràctica, així com aportar materials i consells per a tota la comunitat educativa interessada en les alfabetitzacions múltiples i per al públic en general que tingui un especial interès en les competències lingüístiques. Recull recursos, materials i notícies per a ajudar als educadors al foment de la lectura en les aules.

5. EL AGENTS**5. 5. CONSORCI DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA**

El Consorci de Biblioteques de Barcelona, format per l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona, disposa d'una xarxa de 40 centres: 9 biblioteques de districte i 31 biblioteques de proximitat que, durant l'any 2016, van rebre 6.376.796 visites. Així mateix, les Biblioteques de Barcelona és el club amb més socis de la ciutat: 944.538 persones disposen de carnet.

CAMPANYES GENERIQUES➤ **L'AVENTURA DE LLEGIR**

Programes que treballen molt específicament la difusió de lectura i els llibres de creació literària, tant els organitzats per al conjunt de les biblioteques com els que s'organitzen des de cadascuna de les biblioteques en col·laboració amb el seu entorn.

Els viatges de la paraula

Contes, propostes escèniques i poesia

Parlem amb ...

Trobades amb el món del llibre

Cicle temàtic literari

Nom del cicle

Conferències a càrrec de ...

Clubs de lectura

Espais de debat i punt de trobada

Sant Jordi**Al voltant de ...**

Guia de recursos

➤ **PARLEM AMB...**

Trobades amb autors i persones relacionades amb el món del llibre. El 2016 es van realitzar 196 sessions a 36 biblioteques i al CCCB dins el festival Kosmópolis.

➤ **CICLES TEMÀTICS LITERARIS**

Aproximació a temàtiques diverses al voltant de la literatura a través de la mirada d'especialistes. El 2016 es van realitzar 47 sessions a 9 biblioteques.

➤ **CLUBS DE LECTURA**

Dins els 75 clubs de lectura per a adults, existents el 2016, hi havia una gran varietat d'oferta, amb els clubs especialitzats en temàtiques concretes (27), en la majoria dels casos relacionades amb l'especialització de la biblioteca,

els clubs generals (32), els clubs en llengües estrangeres (11), o els clubs de lectura fàcil, dirigits a facilitar l'aprenentatge del català a les persones nouvingudes a la ciutat (1). També hi ha clubs de lectura juvenils (1) i clubs de lectura que es realitzen a casals d'avis (2), el club de lectura en lletra gran (1), i el club de lectura internacional Barcelona-Medellín.

Cada club, conduït per un expert, es reuneix en sessions mensuals d'una durada aproximada d'una hora i mitja. Els lectors disposen de diversos materials de suport. Les sessions s'inicien el mes d'octubre i finalitzen el mes de maig. Hi participen uns 1.200 lectors.

També es realitzen clubs de lectura infantils, molts d'ells vinculats al treball cooperatiu amb les escoles. el 2016 s'han realitzat 20 clubs d'aquest tipus a 18 biblioteques.

3. LLETRA PETITA

Sota aquest títol es recullen tots els programes culturals i de promoció de la lectura dirigits als infants i les seves famílies que fan les Biblioteques de Barcelona, segons l'esquema següent:

➤ #RECOMANOLLEGIR

campanya dirigida a joves d'entre 14 i 17 anys a partir de diferents activitats de formació organitzades per les biblioteques, proposa als joves presentar les seves recomanacions en format audiovisual, el tipus de recomanacions que a les xarxes socials s'anomenen booktubers.

➤ PRIMERES PASSES.

Foment de la lectura entre nadons de 0 a 3 anys. Algunes de les biblioteques que prenen part Biblioteca de Les Corts Miquel Llongueras, Ignasi Iglesias-Can Fabra, Bon Pastor, Jaume Fuster, Poblenou-Manuel Arranz, Nou Barris.

CAMPANYES I ACTIVITATS INDIVIDUALS A CADA BIBLIOTECA

(Només es llisten algunes de les activitats –les més genèriques o destacades–; el volum d’activitats dels centres es tan gran que seria impossible llistar-ne totes. Algunes de les seleccionades apareixen com a destacades a la Memòria del servei; altres s’han trobat a les webs de les biblioteques)

1. CIUTAT VELLA

- Biblioteca **Barceloneta-La Fraternitat**
  - La mar de petita, programa de foment de la lectura de 0 a 3 anys
  - Llegir per llegir.
- Biblioteca Francesca Bonnemaison
  - Club de lectura LGTBI
  - Club de lectura Lectures del cor, que vol fomentar la lectura social com una píndola contra la soledat.
- Biblioteca Gòtic-Andreu Nin
  - Clubs de lectura: quatre propostes per adults dedicats a novel·la, música, català bàsic i lectura fàcil.
  - Club de lectura per a infants en col·laboració amb una escola del barri.
- Biblioteca Sant Pau-Santa Creu
  - Participació en la campanya Sant Jordi al Raval. La seva proposta va girar entorn de la correspondència postal, amb la realització de tallers familiars i amb una selecció de lectures d’aquest gènere per part de la gent gran.

2. EIXAMPLE

- Biblioteca Esquerra de l'Eixample-A.Centelles
  - Dos clubs de lectura (lletres basques i general)
  - Presentació de novetats dels autors més rellevants de les lletres hispàniques
- Biblioteca Fort Pienc
  - Servei de lectura a domicili i el servei de lectura en veu alta a la Residència Fort Pienc i el Centre de Dia Vincles
  - Club de lectura conduït per una voluntària a l'espai de Gent Gran de Fort Pienc.

- Participen en les campanyes Atrapallibres i Protagonista Jove del CLIJCAT.
- Atreix-te amb els llibres Similar a un club de lectura, on els infants comparteixen experiències lectores i de descoberta està adreçada a la franja d'edat de 7 a 11 anys

➤ Biblioteca Joan Miró

- Mira, toca i sent: la biblioteca dels nadons, taller realitzat en 3 sessions i conduït per l'especialista en àlbums il·lustrats Anna Juan, que pretenia acostar la lectura a aquesta primera infància i als pares i mares que l'acompanyen
- Laboratoris de lectura. En destaquem dos: *Un món dins el món*: el Circ, per reflexionar sobre la capacitat de vèncer els obstacles, de somiar i ser lliures igual que els personatges del circ, a través dels llibres que el descriuen; i el *Mira, mirem, Miró*, ideat per construir una rèplica de l'escultura La Dona i l'Ocell de Joan Miró, a través dels contes i tècniques recollits al fons mironià i artístic de la biblioteca.

➤ Biblioteca Sagrada Família

➤ Biblioteca Sant Antoni-Joan Oliver

- Club de lectura infantil, dintre del projecte Letras al mar (realitzat conjuntament per Biblioteques de Barcelona i l'Alcaldia de Medellín) una iniciativa adreçada a joves lectors de sisè de primària de l'Escola Pia Sant Antoni de Barcelona i dues Biblioteques de Medellín que comparteixen lectures a través d'un blog.

➤ Biblioteca Sofia Barat

- Llegim al Pati amb l'Associació Petit i Gran Món, subvencionada per l'Associació de veïns.
- Organització de la Biblioteca al Carrer, dins la setmana de mobilitat sostenible organitzada per l'Ajuntament de Barcelona
- Col·laboració amb la biblioteca escolar de l'Institut Jaume Balmes, i la de la Concepció, creant la 1ª edició del concurs Disfressa el teu llibre.

3. SANTS-MONTJUÏC

➤ Biblioteca Francesc Candel

➤ Biblioteca Poble-Sec Francesc Boix

- Lectura fàcil. Van visitar la biblioteca alumnes de tots els cursos d'ESO del IES Consell de Cent de gener a juny.

- Projecte Roald Dahl. Proposta de visita escolar dedicada a l'escriptor gal·lès. Consisteix en una bibliomaleta preparada pel CRP titulada Roald Dahl i complementaris amb una recopilació de 23 textos de l'autor.
- Biblioteca Vapor Vell
- Cicle entorn el periodisme, lectura crítica de la premsa que s'ha treballat de forma articulada amb els mitjans informatius locals i que ha portat a la biblioteca grans reporters, de Tomás Alcoverro a Plàcid Garcia-Planas i mitjans com La Directa i Somatents

4. LES CORTS

- Biblioteca Can Rosés.

Tanca durant 2017 perquè s'obre una nova biblioteca de districte que estarà situada en el mateix barri que Can Rosés. La nova s'ubica a l'antiga fàbrica Benet i Campabadal.

- Biblioteca Les Corts-Miquel Llongueras

5. SARRIÀ-SANT GERVASI

- Biblioteca Clarà

- Tots som lectors, tots som artistes. Aquesta iniciativa, nascuda en col·laboració amb l'Agència literària Sandra Bruna, té com a finalitat reivindicar el paper central a la biblioteca de la lectura i l'escultura, ja que l'escultura *El Lector* es converteix en un punt d'intercanvi de llibres on els usuaris fan modificar l'obra en el moment en què deixen un llibre i n'agafen un altre.

- Biblioteca Collserola-Josep Miracle

- Clubs de lectura. Porten autors, il·lustradors i persones especialistes en la temàtica del llibre en concret. A més treuen el club de lectura del recinte de la biblioteca (Durant el 2016 es va desenvolupar la sessió del club de novel·la històrica d'adults a la Capella de Santa Àgata, del MUHBA).

- Biblioteca Sant Gervasi-Joan Maragall

- Visites escolars temàtiques al voltant de Roald Dahl, en motí del centenari del seu naixement. Amb la col·laboració de la resta de biblioteques del districte i el suport del CRP de Sarrià – Sant Gervasi es va dissenyar una ruleta, base d'un joc sobre la seva obra. La ruleta es complementava amb

una maleta amb la seva obra per infants més significativa, que els centres docents es podien endur en préstec.

6. GRÀCIA

- Biblioteca Jaume Fuster
  - Club de lectura de literatura catalana en col·laboració amb el Centre de Normalització Lingüística.
  - Xerrades d' autors cèlebres que han llançat nous títols (durant el 2016 van ser Yasmina Khadra, Bernhard Schlink, Peter Stamm i Alessandro Baricco).
- Biblioteca Vallcarca i els Penitents
- Biblioteca Vila de Gràcia
  - Laboratoris de Lectura. Activitat familiar que convida a experimentar al voltant de la lectura.

7. HORTA-GUINARDÓ

- Biblioteca El Carmel-Juan Marsé
  - 50è aniversari de la publicació *Últimas tardes con Teresa* de Juan Marsé. Una programació amb continguts i formats diversos que ha inclòs dues exposicions
  - Visita de David Rubín, un dels dibuixants i guionistes de còmic amb més projecció internacional, a la sessió de novembre del 2016 del Club de còmic.
- Biblioteca Guinardó-Mercè Rodoreda
  - 50 aniversari de la publicació *El carrer de les camèlies* De Mercè Rodoreda amb una taula rodona amb Maria Bohigas, editora de Club Editor i Jenn Díaz, jove escriptora amb influències de Rodoreda; i una exposició amb diferents edicions en català i altres llengües de l'obra.
  - Entre versos: lloc de trobada dels lectors de poesia amb els autors, crítics, estudiosos i artistes que fan de la poesia una experiència única.
- Biblioteca Horta-Can Mariner
  - Lectures escèniques: *Maria Rosa*, d'Àngel Guimerà, amb Carlota Subirós; *El professor Bernhardt*, d'Arthur Schnitzler, amb Xavier Albertí; *L'art de triar carxofes*, amb Jordi Palet, i *La fortuna de Sílvia*, amb Jordi Prat.

- Club de Lectura de Teatre. Una de les sessions es va fer en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, el Teatre Nacional de Catalunya i Arola Editors, dins el projecte Llegir el teatre.
- D'avis a infants, compartim la lectura, on alumnes de l'Escola Immaculada Concepció llegeixen contes a persones grans de la Residència El Vent.

➤ Biblioteca Montbau-Albert Pérez Baró

8. NOUS BARRIS

➤ Biblioteca Canyelles

- Club de Lectura, en col·laboració amb el Centre de Formació d'Adults.
- NiNs llegim, en col·laboració amb l'Escola Bressol Municipal Nenes i Nens de Canyelles i adreçat als més petits amb complicitat de les seves famílies

➤ Biblioteca Les Roquetes

- Club de lectura juvenil.
- Lectures Saludables i Literatures, orientat al públic adult i dividit en tres sessions. L'objectiu d'aquest taller ha estat el d'aprendre a identificar i gestionar les emocions, a partir d'una activitat innovadora de lectures saludables, de la mà de diverses lectures triades.

➤ Biblioteca Nou Barris

- Galeria d' Il·lustraci...oooh! Iniciativa del personal bibliotecari de l'Àrea infantil, amb l'objectiu de donar a conèixer els il·lustradors més rellevants, fomentar l'hàbit lector, el préstec i fent participar els infants en jocs, tallers i activitats relacionades.
- Exposició sobre Quentin Blake, per commemorar l'any dedicat a Roald Dahl.

➤ Biblioteca Vilapicina i la Torre Llobeta

- Programa Vine a conèixer la biblioteca adreçat a persones grans amb retard cognitiu moderat, en col·laboració amb l'Hospital de Dia del C.I.S.Cotxeres.

➤ Biblioteca Zona Nord

9. SANT ANDREU

➤ Biblioteca Bon Pastor

- Joc de llibres (Juny del 2017). Joc de llibres va néixer amb l'objectiu de fomentar la lectura i apropar la biblioteca i la lectura als infants del Bon Pastor i de Baró de Viver. Aquest projecte també ha buscat millorar les habilitats lectores i escriptores de l'alumnat de primària i ha treballat per promoure la cohesió social entre nens i nenes del territori. Durant sis setmanes, els participants han pogut emportar-se una motxilla amb quinze llibres de la biblioteca per consultar, llegir i compartir a les classes. Una vegada consultats aquests llibres, els centres educatius tornaven a la biblioteca per canviar la motxilla i agafar noves publicacions. El projecte ha comptat amb llibres juvenils de narrativa, còmic, àlbum il·lustrat, poesia i llibres de coneixements.
- Clubs de lectura. Dos en veu alta, per a infants de 9 a 12 anys; dos de descoberta lectora per a infants de 8 a 10 anys i d'11 a 13 anys; i dos programes de suport a la comprensió lectora, A pas de lletra i Llegim!, aquests darrers van destinats a infants amb greus problemes de comprensió lectora

➤ Biblioteca Ignasi Iglésias-Can Fabra

- Durant anys s'ha treballat molt la relació biblioteca-escola, oferint una àmplia gama de visites escolars segons franja d'edat, necessitats, i nivell de concreció, així com altres serveis adreçats a centres educatius.

➤ Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet

- Llegeix els clàssics, un club de lectura que vincula el sistema educatiu amb la biblioteca pública i la lectura fàcil. Participen l'escola Laia i l'escola Pegaso.
- Club de lectura de còmic

➤ Biblioteca Trinitat Vella-José Barbero

10. SANT MARTÍ

➤ Biblioteca Camp de l'Arpa-Caterina Albert

- 50 anys de la mort de Caterina Albert. Cicle integrat pel recital de poesia, a càrrec de Baltasar Fonts i Pere Pau Ximenis, *Caterina Albert: una veu de la terra*; lectura dramatitzada d'alguns textos de Víctor Català a càrrec de Joan Dausà i Irene Muñoz; exposició al vestíbul de l'equipament una cinquantena de cartes manuscrites inèdites de l'autora adreçades a la família Puig Guillot.
- La Lliga dels Llibres, una iniciativa engegada en col·laboració amb la Llibreria-Papereria Bolibloc. Se seleccionaren 14 títols per a cada categoria d'edat i els infants participants llegiren i puntuaren els llibres.
- 150 anys del naixement de Roald Dahl. Exposició amb els personatges més famosos de l'autor, il·lustrats per Quentin Blacke, el seu col·laborador habitual.

➤ Biblioteca El Clot-Josep Benet

- Club de Lectura Llegim el Museu: El cos vestit, en col·laboració amb el Museu del Disseny.
- Club de lectura entorn de l'exposició: Extraordinàries! Col·leccions d'arts decoratives i arts d'autor (segles III-XX)

➤ Biblioteca Poblenou-Manuel Arranz

- Club de lectura de català bàsic en col·laboració amb el Consorci de Normalització Lingüística
- Participació en el Festival Escala Barcelona, conjuntament amb les biblioteques Xavier Benguerel i Barceloneta, elaborant una completa guia de lectura
- Sant Jordi. Organització, amb la llibreria Etcètera, d'una trobada d'escriptors post-Sant Jordi, on vam gaudir amb la presència entre altres de Víctor Amela, Nuria Esponellà, Rafel Nadal, Àfrica Ragel, Màrius Serra, Isabel-Clara Simó.
- Participació en el premi infantil Atrapallibres, i conjuntament amb la llibreria La Petita, porten el 2016 alguns escriptors com l'Anna Manso, Rodrigo Muñoz Avia i Cristina Sánchez Andrade (aquests dos via Skype) i editors com Joan Vives d'Animallibres i els infants poden interactuar amb ells.
- La prestatgeria de la Beckett, unes trobades on autors, directors i actors presenten al públic alguns dels espectacles que programen

- Biblioteca Ramon d'Alòs-Moner
  - Celebració, amb el Casal del Barri Besòs de trobades amb autors: durant 2016, la primera amb Jorge Carrión, presentant la seva obra *Barcelona: los vagabundos de la chatarra*; i la segona, amb Roser Mesa i Pep Brocal, amb el seu llibre *Anecdotario de Barcelona*.
  - Club de Lectura Fàcil, realitzat en col·laboració amb l'Associació Martinet Solidari.

- Biblioteca Sant Martí de Provençals
  - Centre d'Interès de Mortadelo y Filemón

- Biblioteca Xavier Benguerel
  - Programació estable d'activitats adreçades als fills de les internes (de 0 a 3 anys) del Centre de Dones Wad Ras a partir del programa de contes *Primeres passes*.
  - Literatura i pantalla, cicle que el 2016 va comptar amb la presència del director José Luís Guerín.

5. EL AGENTS

5. 6. CONSORCI D'EDUCACIÓ DE BARCELONA

Xarxa educativa de la ciutat de Barcelona congestionada per l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. Al curs escolar 2015-2016 hi ha 254.917 alumnes escolaritzats als centres de Barcelona en ensenyaments de règim general, el 41% dels quals en centres públics. Aquesta xifra suposa el 19,5% del total d'alumnes escolaritzats a Catalunya.

- IMPULS A LA LECTURA

Vol incrementar el rendiment acadèmic de l'alumnat i aconseguir que adquireixi formació i al coneixement a la vegada que es formin bons lectors que gaudeixin i aprenguin llegint.

DADES DEL PROGRAMA PER IMPULSAR LA LECTURA

ILEC	Centres	Professorat
Presentació de l'ILEC (centres nous) a primària i secundària	14	56
Competència lectora i gust per llegir Grup impulsor 1	15	242
Saber llegir, fluïdesa i estratègies de lectura Grup impulsor 2	13	202
Llegir per aprendre Grup impulsor 3	16	181
Altres formacions per impulsar la lectura		
Temps de lectura	10	10
Fluïdesa lectora a primària i secundària	1	7
Jornada «El portafolis de lectura a primària i secundària»	40	54
Llegir per aprendre a les ciències socials	21	36
El procés d'aprenentatge de la lectura. L'autonomia en la descodificació	6	65
La planificació de les activitats de lectura a EI i CI	2	22
L'ensenyament de la comprensió lectora	1	21
Intervenció docent a partir de l'avaluació de l'alumnat	2	32

(DADES DE LA MEMÒRIA DEL CURS 2015-2016 DEL CONSORCI D'EDUCACIÓ)

➤ CREADORS EN RESIDÈNCIA

Organitzat per l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) i el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) i amb la vinculació de Barcelona Ciutat Literària. Acció desenvolupada als centres d'ESO en la que enguany participen Maria Arnal, Iván Morales, Anna Pantinat, Martí Sales, Àlicia Casadesús i Toni Clapés

➤ BIBLIOTEQUES ESCOLARS

Els centres educatius de la ciutat que vulguin millorar les seves biblioteques compten amb dues línies de suport: el programa de dinamització de la lectura promogut des dels Centres de Recursos Pedagògics (CRP) i el programa de biblioteca escolar "Puntedu" del Departament d'Ensenyament. Els Centres de Recursos Pedagògics (CRPs) de cada districte de la ciutat ofereixen als centres educatius diverses activitats de formació i de dinamització de les biblioteques escolars i de foment de la lectura entre els alumnes de totes les edats. Disposen de bibliomaletes i proposen activitats de contacontes com *El llibre secret de les adreces* o *Hi havia una vegada*.

➤ EXPERIÈNCIES ESCOLARS RECOLLIDES EN AQUESTS PROGRAMES.

- Institut Poeta Maragall de Barcelona. Amb motiu de la celebració del Dia Mundial de la Poesia 2017. A partir de la lectura de *Rimas* de Gustavo Adolfo Bécquer, es va fer la proposta a 4t ESO i 2n Batxillerat de traduir els poemes a les diferents llengües maternes (o que s'estudien al centre) de l'alumnat.
- Escola Prim (Besòs). Es va aprofitar el treball al voltant del Sistema Solar, per aprofundir en el coneixement de la llengua per part dels infants. Es van treballar procediments de lectura i d'escriptura vinculats principalment amb la descodificació, tot i que la comprensió va estar tractada de manera implícita.
- Centres educatius Thau, de la Institució Cultural del CIC. Impulsen l'Apunt de lectura, una mena de quadern de bitàcola perquè els estudiants recopilin i datin les lectures que han fet entre els 6 i els 16 anys.
- Escola Aloma. Club de lectura al que conviden periòdicament escriptors.
- Paisatges literaris. Aquesta iniciativa ha sorgit arran de l'exposició que durant el mes de maig hem tingut ubicada al centre sobre l'escriptora Mercè Rodoreda, promoguda per l'Institut Catalana de la Dona. L'objectiu del projecte és la descripció d'espais urbans propers, íntimament relacionats

amb obres literàries, per tal de treballar aquesta competència, així com la comunicativa i en tecnologies de la informació i la comunicació.

- Escola La Maquinista. Per Sant Jordi organitzen una fira d'intercanvi de llibres en la que participen pares i alumnes.
- Escola Tabor. Proposta didàctica per treballar les estratègies amb l'alumnat que s'inicia en l'adquisició del codi, a partir del poema "El ninot de neu". Elaboració de diferents murals per ajudar a la lectura. Per exemple: un mural amb el poema escrit, la primera lletra de cada paraula en un color diferent i cada frase acompanyada d'un dibuix que pot ajudar a la comprensió.

➤ UB-UAB (ESTUDIS)

- MÀSTER DE BIBLIOTECA ESCOLAR I PROMOCIÓ DE LA LECTURA.
Ofereix formació sobre les maneres més efectives d'organitzar i fer funcionar les biblioteques escolars com a centres de recursos d'aprenentatge.
- GRETEL (Grup de Recerca de literatura infantil i juvenil i educació literària de la Universitat Autònoma de Barcelona)
El seu objectiu principal de recerca és l'ús dels llibres infantils i juvenils per als aprenentatges literaris a l'escola obligatòria.
- LEAC-UB (Lectura, Escriptura i Adquisició de Coneixements)
Grup de recerca format per professores i becàries del Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Universitat de Barcelona. Actualment, el grup el formen I. Solé -coordinadora-, M. Miras, N. Castells, S. Espino i M. Minguela, E. Lordán, E. Nadal i C. Luna.
- OBSERVATORI DE BIBLIOTECA, LLIBRES I LECTURA
Pretén esdevenir un instrument per a l'anàlisi, la planificació, la coordinació i la difusió de les accions a l'entorn de les biblioteques, la lectura i el llibre.
- POSTGRAU DE PRESCRIPCIÓ LECTORA
La Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona i el Departament de Cultura organitzen el Postgrau en Prescripció Lectora destinat a totes aquelles persones interessades en la promoció de la lectura i que volen disposar d'eines i coneixements per recomanar el llibre més apropiat a cada lector. El postgrau és pioner, tant a nivell estatal com europeu,
- BINDING
Projecte de recerca que busca desenvolupar eines per a l'adquisició i la millora de les habilitats lectores. Es tracta d'una intervenció enfocada a persones amb dificultats lectores i especialment dissenyada per a nens i nenes.

➤ **UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA (ACTIVITATS).**

• **CONCURS D'ARTEFACTES DE LECTURA**

Organitzat per les biblioteques de la Universitat Politècnica de Catalunya – UPC i les xarxes de biblioteques públiques catalanes (Diputació de Barcelona i Generalitat de Catalunya) , amb l'ajut i col·laboració de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona de la UPC. S'adreça als estudiants universitaris d'arquitectura i disseny i als estudiants de batxillerat o cicles formatius de grau mitjà i superior a qui se'ls demana que creïn un artefacte transformable en racó de lectura i escriptura d'ús individual i de fàcil portabilitat.

➤ **UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA (ACTIVITAT)**

• **PROJECTE LLETRA**

Portal web amb informació sobre les lletres catalanes.

- ✓ Viquilletra forma part del Pla Nacional de Lectura 2012-2016 (Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya). Espai wiki obert que permet publicar fàcilment tot tipus de continguts que aprofundeixen en les obres llegides a l'aula de llengua i literatura.
- ✓ Dia de la poesia catalana a Internet: 17 de març. Fan una crida a emplenar la xarxa de versos catalans: celebrem el Dia de la poesia catalana a internet
- ✓ Premi Lletra. Convocat per la Fundació Prudenci Bertrana i el Projecte LletrA de la Universitat Oberta de Catalunya, amb la intenció de destacar la millor iniciativa digital realitzada amb l'objectiu de promoure el gust per la lectura en català i ampliar el coneixement dels autors i obres catalanes a la xarxa.
  - Guanyador 2017: L'univers poètic de Miquel Martí i Pol. És una aplicació per a tauletes mòbils i pissarres digitals que pretén apropar els infants a la poesia per mitjà de l'obra de Miquel Martí i Pol. És una proposta de la Fundació Miquel Martí i Pol.
  - Guanyador 2016: Un munt de poesia. Els poemes de Joana Raspall es converteixen en jocs interactius, a través d'una aplicació pensada per a nens d'entre 6 i 11 any.
  - Guanyador 2015: Catorze.cat

➤ UNIVERSITAT POMPEU FABRA

- Càtedra Pompeu Fabra. Creada l'any 2014 amb l'objectiu de fer explícit el compromís de la UPF amb la catalanitat i d'impulsar i visibilitzar la promoció de la llengua i la cultura catalanes.
- ✓ Ruta Pompeu Fabra. Ruta de mig dia per la ciutat de Barcelona que connecta diversos llocs destacats en la vida i l'obra de Pompeu Fabra.

➤ UNIVERISITAT INTERNACIONAL DE CATALUNYA

- Coffee & Books
El Grup de lectura de UIC Barcelona ofereix un punt de trobada als aficionats a la lectura.

5. EL AGENTS

5. 8. EDITORIALS

➤ CAMPANYES GENÈRIQUES

- Visites d'autors i trobades amb els lectors
- Creació de pàgines web que actuen com a clubs de lectors i de lectura
- Activitats a l'entorn dels premis literaris que atorguen

➤ CAMPANYES DE GRUPS D'EDITORIALS

- TIGRE DE PAPER, POL·LEN EDITORIAL, EDICIONS BELLATERRA I ICÀRIA.
Aquest grup d'editorials organitzen el Festival Literal, una Fira d'idees i llibres radicals que es va celebrar a Fabra i Coats el mes de maig de 2017.

• ASSOCIACIÓ ÀLBUM BARCELONA

Va néixer amb l'objectiu de donar visibilitat social al llibre àlbum i d'incentivar la promoció de la lectura de l'àlbum a l'escola i als instituts. L'Associació està conformada, inicialment, per dotze editorials: A Buen Paso, Babulinka, BiraBiro, Coco Books, Corimbo, Ekaré, El Cep i la Nansa, Flamboyant, Juventud, Libros del Zorro Rojo, Takatuka i Thule, totes de Barcelona.

○ SETMANA DE L'ÀLBUM

Se celebra del 7 al 12 de novembre en llibreries infantils especialitzades, llibreries generalistes, escoles i biblioteques. Hi estaran convidats tots els actors relacionats amb el llibre àlbum (llibreters, bibliotecaris, mestres, professors, institucions...) i, naturalment, els mateixos creadors i prescriptors, que faran xerrades i trobades d'intercanvi amb els seus lectors.

➤ CAMPANYES INDIVIDUALS

• ANAYA

○ LEER EN EL AULA

Pla de lectura adreçat als professors. A la web Leer en el Aula fa una selecció d'una sèrie de títols de les seves col·leccions de prescripció escolar més representatives per a totes les etapes: Educació Infantil, Primària i Secundària.

- ANIMALLIBRES
  - Proposa un programa d'animació amb el qual els alumnes podran entrar en contacte amb autors i il·lustradors i altres professionals de l'animació a la lectura.

- BARCANOVA
  - Pla de lectura que posa a l'abast dels docents una selecció de textos, adequats a les edats dels lectors, que fomenten l'hàbit i el gust per la lectura.

- BARCINO
  - AMICS DELS CLÀSSICS
Club Amic dels Clàssics a l'entorn dels grans títols clàssics de la literatura catalana. Ofereix als seus subscriptors: informació sobre novetats editorials, accés a continguts especials (articles i notícies sobre troballes, avançaments editorials, noves interpretacions, punts de vista complementaris, pdfs d'obres antigues i descatalogades); descomptes en la compra de llibres de l'Editorial Barcino; i invitacions a actes literaris i promocions especials.

- BAULA
  - VIU LLEGINT!
Per a Educació Primària està dissenyat per potenciar dos aspectes bàsics que es deriven del fet de llegir: el gust per la lectura i la creació a partir d'allò que s'ha llegit.
Per a Educació Secundària està dissenyat per potenciar el gust per la lectura i la formació d'un esperit crític

- BROMERA
  - Pla lector. Creix amb Bromera. Adaptat per a alumnes des de primer fins a sisè de Primària.

- CRUÏLLA
  - CRUÏLLA CONNECTA
Cruïlla Connecta és l'espai web per a mestres i professors usuaris de materials escolars d'Editorial Cruïlla. Cruïlla Connecta proporciona diversos continguts adreçats al foment de la lectura d'alumnes d'infantil, primària, ESO i batxillerat.
- EDEBÉ
  - PLA LECTOR
Un programa per a l'aula, gestionat des d'una web (www.planlector.com) dirigit a educació primària i secundària, que facilita la labor docent entorn de l'adquisició i el desenvolupament de la competència lectora, afavorint l'interès per la lectura.
  - EL VALOR DE LEER.
Selecció de novel·les dirigides a estudiants de Primària i Secundària, agrupades per curs i amb diferents nivells. Cada selecció s'organitza entorn d'un tema central: l'empatia, la convivència, l'expressió dels sentiments, la resolució de conflictes i altres valors.
- EDELVIDES
  - TA-TUM
Plataforma (ta-tum.com) que utilitza estratègies pròpies de la gamificació per incentivar el desig de llegir. Els lectors, en subscriure's, accediran a una biblioteca amb nombrosos títols i a un entorn educatiu i motivador en el qual es convertiran en detectius literaris que tindran com a missió rescatar als personatges i objectes que, misteriosament, han escapat dels llibres. Ofereix una variada selecció de lectures per a tots els lectors de primària i secundària, atenent a diferents temes, valors, matèries. Permet dissenyar un pla de lectura que es convertirà en una aventura plena de misteris i enigmes en la qual serà necessària la implicació activa dels lectors.
- EDITORIAL CASALS
  - BAMBÚ LECTOR.
Pla de lectura adreçat als professors. Bambú Lector ofereix els següents materials i eines als professors registrats: Guia de lectura (Activitats per treballar l'obra amb una seqüenciació temporal: Abans de llegir, Mentre

llegim, Després de llegir i Fitxa tècnica. A Secundària es combina aquest model amb un altre en què la comprensió lectora es fa al final de la lectura del llibre); Guia de lectura de primària; Guia de lectura de secundària; i Activitats multimèdia (activitats que inclouen àudios, vídeos, enllaços, imatges. Relacionen cada obra amb altres àrees del coneixement i formen en les noves tecnologies); i Avaluacions autoavaluables (avaluacions inicials per trimestre i per curs que permeten comprovar la competència lectora dels teus alumnes).

- ENCICLOPÈDIA CATALANA
  - Organitza un concurs de lectura en veu alta. El certamen, adreçat a estudiants de tota Catalunya, està organitzat en cinc categories que comprenen des de 3r de primària fins a 4t d'ESO. Cada centre escolar pot participar en el Certamen amb un alumne per categoria per a les categories individuals i un grup de tres alumnes per a la Tropa de Corsaris

- GRUP 62
  - LECTURANDA

Portal sobre literatura creat en 2011 que ofereix propostes educatives pensades per millorar la competència lectora en català. El seu objectiu és facilitar el treball al docent proporcionant-li eines per treballar en classe, ajudar als pares a acompanyar als seus fills com a lectors i estimular als alumnes durant el seu aprenentatge.

- HARPER COLLINS
  - Implementa bots per a la promoció dels seus llibres. Tant a la seva pàgina oficial de Facebook com a la de Epic Reads, el seu segell dedicat a novel·les de gènere 'Young Adult', el Messenger ofereix tant recomanació de llibres com a informació sobre algun autor.

- JOVENTUT
  - Creació d'una web (sietesecretos.es) que vertebrí la comunitat de lectors d'aquesta sèrie de llibres d'Enid Blyton.

- L'AVENÇ

- Soirée Perec (es va celebrar el passat 30 de maig a la Sala Palau i Fabre de La Seca-Espai Brossa).
- Exposició 40+10 a la Biblioteca Jaume Fuster. Sobre els 40 anys de la revista i els 10 de l'editorial.

- LA GALERA

- Pla lector. Lectures per a treballar les competències lectores dels infants i joves sense deixar de banda el plaer per la lectura per si mateixa. S'acompanyen de guies de lectura per a mestres, professors i alumnes. Per a infantil, primària, secundària i batxillerat.
- Posada en marxa de la web SecretKingdom.es, per fomentar la lectura d'aquesta sèrie de llibres.

- MAEVA

- Publicació de guies de lectura per a clubs de lectura i també per a escoles en la seva pàgina web.

- MUEVE TU LENGUA

Aquesta editorial independent va abanderar una campanya de bookcrossing que es va realitzar a Madrid i Barcelona. Va abandonar 15.000 exemplars d'una antologia de relats i poesies d'autors de l'editorial.

- OCÈANO

- LÉXIT

Plataforma web de prescripció de llibres i qüestionaris per realitzar que té com a objectiu treballar la competència lectora de l'alumnat i incrementar la seva motivació per la lectura.

- #SÍLEEMOS

Selecció de novel·les juvenils del segell Gran Travessia, cada títol acompanyat de les corresponents guies didàctiques

- OXFORD UNIVERSITY PRESS
  - EL JARDÍN DE LOS LIBROS
Pla lector integrat per obres que ajuden al desenvolupament de les emocions, animen a experimentar, conviden a pensar i desperten la capacitat creadora dels petits.

- PENGUIN RANDOM HOUSE
  - ME GUSTA LEER
Web on s'ofereixen les novetats dels segells i notícies de l'editorial que a més compta amb una secció especial sobre llibres electrònics.
  - #unlibroesunjuguete. Campanya amb Cruz Roja. Donació de 2.000 llibres pels nens més desprotegits. Cada tuit, retuit o menció publicada amb el hashtag #unlibroesunjuguete, l'editorial cedeix un llibre a Cruz Roja.
  - Celebració del centenari de José Luis Sampedro amb la publicació de *La balada del agua* per ser descarregada de manera gratuïta.

- PLANETA
  - PROJECTE OH!LLIBRE
Plataforma on els usuaris poden trobar la seva següent lectura segons la valoració emocional d'altres lectors. La plataforma reuneix 250.000 llibres de totes les editorials que publiquen a Espanya.
  - PLANETA LECTOR
Posa a la disposició del personal docent un catàleg de més 500 títols d'obres escollides de les editorials Austral, Seix Barral, Destinació, Booket, Noguer, Timun Mas i Planetalector, entre altres. Aquest catàleg s'acompanya de fitxes que permeten contextualitzar cadascuna de les obres en funció de les característiques de l'alumnat, així com dels recursos didàctics apropiats a fi de facilitar la labor docent del professorat.
  - PLANETADELIBROS
Web on s'ofereixen les novetats dels segells i notícies de l'editorial.

- SALAMANDRA
  - Posada en marxa de la web Losgatosguerreros.com per popularitzar aquesta sèrie de llibres.

- SANTILLANA
  - Pla lector que inclou 'Viatges literaris', guies per a Primària i Secundària; unes guies de lectura per treballar en classe i garantir la lectura eficaç; aplicacions per a PDI; banc de recursos i espai de bones pràctiques perquè els docents puguin compartir les seves experiències.
  - Loqueleo. Pàgina web amb informació sobre les novetats de l'editorial per a infants i joves i recursos per treballar la lectura tant en família com a l'escola.

- VICENS VIVES
  - Pla lector que organitza les lectures a la carta i que està organitzat per cursos i trimestres. Ofereix un llibre per trimestre, més una lectura opcional d'ampliació per als centres que ho considerin oportú més de quaderns d'activitats sobre valors ètics i socials corresponents als títols seleccionats.

5. EL AGENTS

5.9. LLIBRERIES

Segons les dades del Gremi de Llibreters, hi ha 125 punts de venda de llibres a la ciutat de Barcelona del total d'agremiades (297). No tots els punts de venda són llibreries (hi ha quioscos o grans superfícies) i no existeix obligatorietat d'estar agremiat, així que pot haver-n'hi més que no ho estiguin. El Gremi no té quantificades les activitats realitzades a les llibreries agremiades, sí que poden constatar (a través d'una enquesta feta l'any passat) que el 90% de les llibreries de la ciutat disposen de clubs de lectura, siguin fixes o puntuals en determinats moments de l'any. A partir de 2018, quan entri en funcionament el segell de qualitat, les llibreries sí que hauran de proporcionar el nombre d'activitats que realitzen i la xifra aproximada d'assistents.

Segons les dades de tota Catalunya registrades al *Mapa de Llibreries de Catalunya – 2016* (publicat per l'Àrea del Llibre –ICEC. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya) les activitats més recurrents realitzades per les llibreries per dinamitzar la lectura són les presentacions (46,3%), els explica-contes (23,2%), les conferències (22,6%), els programes d'animació de la lectura (17%) i la publicació de catàlegs (7,2%). Aquestes dades fan referència a les de tota Catalunya i no estan especificades les de la ciutat de Barcelona.

A continuació es llisten algunes de les llibreries més actives de la ciutat. Les activitats de foment de la lectura que en elles es realitzen són bastant homogènies: presentacions, clubs de lectura, sessions de contacontes. Només algunes (aquí llistades) sobresurten per l'organització sistematitzada de sessions formatives.

➤ + BERNAT

• UNIVERSIDAD CLANDESTINA

Durant l'últim trimestre de 2017, sessions dedicades James Joyce, Marcel Proust, Thomas Mann y Roberto Bolaño.

• Clubs de lectura i presentacions de llibres i xerrades.

➤ ABACUS

• Presentacions de llibres a les seves diferents botigues

➤ ALIBRÍ

• Presentacions de llibres i clubs de lectura

- AL·LOTS.
  - Club de lectura (un cop al mes); Les tertúlies d'Al·lots (un dilluns i un divendres al mes) per parlar de les novetats editorials de literatura infantil i juvenil; i presentacions de llibres

- ALTAIR
  - Presentacions de llibres i xerrades

- A PEU DE PÀGINA
  - Presentacions de llibres
  - Clubs de lectura, sessions de contacontes i tallers de lectura i escriptura.

- ATZAVARA
  - Club de lectura per a adults; club de lectura i taller de lectura per a infants (La Pati de Contes); lectura de contes per a adults; i presentacions de llibres.

- BARRA LLIBRE
  - Club de lectura, presentacions de llibres, vermuts literaris i activitats infantils (conta contes i teatre)

- BESTIARI. LLIBRERIA DEL BORN
  - Presentacions, clubs de lectura i contacontes.

- CALDERS
  - Presentacions de llibres, cicles i tallers.
  - Off Sant Jordi de Tardor. Juntament amb Antic Teatre, It's Written i El Culturista.

- CAIXA D'EINES
  - Clubs de lectura per adults, joves i infants.

- CASA ANITA
  - Presentacions de llibres

- CASA DEL LIBRO
  - Presentacions de llibres.

- CASA USHER
  - Club de lectura, presentacions de llibres, recitals de poesia, conta contes i xerrades.

- DOCUMENTA
  - Presentacions de llibres i xerrades
  - Dia Internacional de Llegir a Tolkien (25 de març)

- ESPAI CONBTRABANDOS
  - Recitals, presentacions i xerrades.

- ETCÈTERA
  - Presentacions, xerrades, conferències i actes infantils; moltes vegades en col·laboració amb la Biblioteca Poblenuou.

- FNAC
  - Presentacions de llibres.
  - Clubs de lectura

- GIGAMESH
  - Presentacions de llibres i còmics.

- HAIKU
  - Presentacions de llibres de literatura japonesa.

- JAIMES
  - Club de lectura i presentacions de llibres de la literatura francesa.

- LA CANÍBAL
  - Presentacions de llibres sobre noves formes d'economia i societat

- LA CARBONERA
  - Clubs de lectura per a petits i grans, i en diversos idiomes, conta-contes per a menuts, recitals de poesia, tallers d'escriptura

- LA CENTRAL
  - Presentació de llibres
  - ACADEMIA LA CENTRAL
    - Diferents cursos i seminaris. Una de les activitats inclosa és els Gabinetes de Lectura que ofereix la possibilitat de compartir la lectura entre autors, traductors, editors, crítics i lectors empedreïts i que aporta noves maneres de rebre i comprendre la narració . Ja han celebrat més d'un centenar de gabinets

- LA IMPOSSIBLE
  - Clubs de lectura, activitats per de foment de la lectura entre els infants i recitals poètics.

- LA MEMÒRIA
  - Tallers: aquest últim trimestre de lectura poètica, lectura en companyia...
  - Clubs de lectura
  - Presentacions de llibres

- LA PETITA
  - Clubs de lectura adreçats als més petits.
  - Rodacontes. Amb la col·laboració de la Fundació TMB i el suport del Departament de Cultura de la Generalitat, posa en marxa una iniciativa per transformar els autobusos del patrimoni històric de la Fundació en escenaris itinerants.

- LAIE
  - Clubs de lectura, cursos i presentacions de llibres.

- NO LLEGIU
  - Presentacions de llibres, grups de lectura en veu alta, cursos d'aproximació a la poesia...
  - ESCOLA DE LECTURA CREATIVA
Es tracta d'una iniciativa que pretén dotar d'eines i recursos per a una millor lectura.

- PRÒLEG.
  - Presentacions de llibres, tertúlies literàries, sessions de lectura crítica

- SOM NEGRA
  - Presentacions de novetats editorials.

➤ ASSOCIACIÓ COL·LEGIAL D'ESCRITORS DE CATALUNYA.

L'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya (ACEC) neix per iniciativa dels autors en 1980. Aplega autors que treballen en diferents camps de les lletres –escriptors, traductors, compiladors o crítics literaris–, qualsevol que sigui la llengua que utilitzin. Actualment el president és David Castillo i el vicepresident, Josep Anton Soldevila.

- Jornades poètiques ACEC. Patrocinades pel Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), les jornades tracten diferents aspectes de la vigència de la poesia, a través de taules rodones, conferències i recitals a càrrec de veus destacades de la poesia contemporània en llengües peninsulars.
- Aula dels Escriptors, situada en la cinquena planta de l'Ateneu Barcelonès. L'ACEC organitza al llarg de tot l'any a l'Aula dels Escriptors presentacions de novetats editorials de poesia i unes reconegudes Jornades Poètiques

➤ ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS EN LLENGUA CATALANA

L'AELC és hereva del Congrés de Cultura Catalana. El 1977, un centenar d'escriptors van aprovar els estatuts de la nova associació i van designar una comissió gestora per a iniciar-ne els tràmits. Des d'aleshores, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana ha representat el col·lectiu professional, n'ha defensat els drets i ha estat una presència constant en la vida cultural de tots els països de parla catalana.

- Participació en Barcelona Poesia
- Participació en la Setmana del Llibre en Català
- Sopar Estellés. Homenatge a l'escriptor que es va realitzar a Barcelona, Palma i València. Va estar organitzat en col·laboració amb Acció Cultural del País Valencià, la Societat Coral El Micalet i Ca Revolta, el 27 de setembre de 2017.
- Sopar Palau i Fabre. Sala de Llevant de la Biblioteca de Catalunya, el 18 de maig de 2017.
- Brindis de Sant Jordi. Organitzat conjuntament amb el PEN Català, l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya, Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana i Llegir en Català.

➤ GREMI D'EDITORS DE CATALUNYA.

El Gremi d'Editors de Catalunya és el representant del col·lectiu dels professionals de l'activitat editorial amb seu al territori de Catalunya. Està integrat pels professionals de l'activitat de l'edició, que són totes aquelles persones físiques o jurídiques de caràcter privat que exerceixen normalment, d'una manera regular i contínua, l'edició de llibres o altres publicacions.

- Col·labora en la Setmana del Llibre en Català
- Fòrum Edita.
Trobadra de debat sobre els grans reptes, oportunitats i problemes del món del llibre i l'edició actual. Organitzat pel Gremi d'Editors de Catalunya i per la Universitat Pompeu Fabra (a través del seu Màster en Edició de la UPF Barcelona School of Management), compta amb el patrocini de l'Ajuntament de Barcelona i la col·laboració de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, CEDRO, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte i la Federación de Gremios de Editores de España.
- Premi Atlàntida. Concessió del guardó, en el marc de la Nit de l'Edició, a una personalitat o institució rellevant que s'hagi distingit per la seva contribució al foment de la lectura i del món del llibre.

➤ ASSOCIACIÓ D'EDITORS EN LLENGUA CATALANA.

Aquesta associació professional aplega les empreses editorials que publiquen en llengua catalana. Constituïda l'any 1978, des d'aleshores té per objectiu la defensa, promoció i difusió de l'edició de llibres en llengua catalana i la representació, gestió i defensa dels interessos comuns dels seus membres.

- Setmana del Llibre en Català. Organitzador d'aquesta fira que permet reconèixer la tasca de les editorials que editen en català i de les llibreries que apropen al lector les seves publicacions, tot donant visibilitat al llibre i les revistes i oferint eines per a fomentar la prescripció de la lectura. Del 8 al 17 de setembre passat, la Setmana del Llibre en Català va celebrar la seva 35a edició.

➤ ESCRIVIM

Associació professional d'autors literaris de Catalunya, integrada, entre altres per, Maite Carranza, Care Santos, Jordi Sierra i Fabra o Gemma Lienas. L'entitat parteix de la plataforma Autors i Autores en Perill d'Extinció (APE).

➤ GREMI DE DISTRIBUIDORS DE PUBLICACIONS DE CATALUNYA

El Gremi de Distribuïdors de Publicacions de Catalunya es constitueix per a la representació, gestió, defensa i foment dels interessos professionals comuns dels seus membres.

- Participa en l'organització de la Setmana del Llibre en català.

➤ LLEGIR EN CATALÀ.

Editorials independents de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears que publiquen en català: Alrevés / Crims.cat, Birabiro Editorial, Edicions del Periscopi, Edicions Saldonar, Editorial Meteora, El Gall Editor, L'Avenç, Raig Verd Editorial, Sembra Llibres, Tigre de Paper.

- Coordina les presentacions de les novetats de les editorials que hi estan associades.
- CLUBcLeC
Club de lectura a través de la seva pàgina de Facebook que parteix d'una iniciativa de Llegir en Català i LletrA de la UOC.

➤ FICOMIC

L'associació Ficomic (Federació d'Institucions Professionals del Còmic) és una entitat sense ànim de lucre creada el 1988. El seu principal objectiu és la difusió, promoció i defensa del còmic i manga.

- SALÓ DEL CÒMIC
El 35 Saló Internacional del Còmic de Barcelona es va celebrar all recinte de Fira Barcelona Montjuïc del 30 de març al 2 d'abril de 2017 i ve rebre prop de 120.000 visitants.

- SALÓ DEL MANGA

La edició número 23 de la fira se celebrarà del dimecres 1 al diumenge 5 de novembre del 2017 al recinte de Fira Barcelona Montjuïc. El Saló del Manga tindrà en aquesta edició un total de 75.000 metres quadrats.

➤ CENTRE CATALÀ DEL PEN CLUB.

Des del 1922, el PEN Català ha estat una plataforma per a la projecció internacional de la literatura i dels escriptors i escriptores dels territoris de parla catalana. La seva tasca internacional, a través del PEN Internacional, s'ha centrat en la defensa de la llibertat d'expressió i la lluita per a l'alliberament dels escriptors perseguits.

- Edició d'àlbums homenatge. Aquest 2017 dedicat a Aurora Bertrana; en 2016 va estar dedicat a Joan Oliver.
- Presentacions de llibres.
- Dia de l'Escriptor Empresonat. Se celebra el 15 de novembre. Aquest any, un dia abans, el 14 de novembre, es van celebrar dos actes: una lectura de poemes per part d'escriptors (la lectura es fa dins d'una gàbia i els textos estan escrits en captiveri) i una conversa entre la traductora xinesa Tienchi Martin-Liao, la novel·lista turca Aslı Erdoğan i el periodista Sergi Vicente.

➤ ASSOCIACIÓ DE PUBLICACIONS PERIÒDIQUES EN CATALÀ

Entitat sense ànim de lucre que agrupa els editors de revistes en català d'informació general i especialitzada que tenen una distribució i difusió dins de l'àmbit català.

- Participació en la Setmana del Llibre en Català, a on organitzen el Dia de les Revistes i la Premsa en Català.

➤ CAMBRA DEL LLIBRE DE CATALUNYA

És una entitat sense afany de lucre que té com a objectiu la promoció i desenvolupament de la producció, distribució i comerç del llibre, defensant en qualsevol cas la seva llibertat d'edició i circulació. Agrupa llibreries, distribuïdores, editorials i empreses d'arts gràfiques especialitzades en la producció de llibres. Està formada pel Gremi d'Editors de Catalunya, el Gremi de Llibreteres de Catalunya, el Gremi de Distribuïdors del Publicacions, i el Gremi d'Indústries Gràfiques de Catalunya.

➤ GREMI D'EDITORIALS DE MÚSICA DE CATALUNYA.

El GEMC és una associació professional sense ànim de lucre que aplega pràcticament la totalitat de les empreses editorials de música de Catalunya. Està conformat per: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, que va néixer el 1498; l'Editorial de Música Boileau, que data de 1904; Dinsic Publicacions Musicals (nascuda el 1988); La mà de Guido (1989); Brotons & Mercadal (2001); i la més recent, Ficta Edicions i Produccions S.L. (2015).

- FIRA DEL LLIBRE DE MÚSICA I LA PARTITURA

Del 23 al 25 de novembre a l'Escola Superior de Música de Catalunya

➤ GREMI DE LLIBRETERS

El Gremi de Llibreters de Catalunya, hereu de la confraria fundada el 31 de gener de 1553 a la ciutat de Barcelona, és una organització professional de caràcter democràtic i sense finalitat de lucre que té el seu àmbit d'actuació a Catalunya.

- PREMI LLIBRETER

Consta de tres categories: Literatura Catalana, Àlbum Il·lustrat i Altres Literatures. A l'edició de 2017, els han guanyat, respectivament, Raül Garrigasait amb *Els estranys* (Edicions 1984); *El banc blau*, d'Albert Asensio i editat per Babulinka; i *Estirpe*, de Marcello Fois, editat per Hoja Santa. El Memorial Pere Rodeja, que atorga el Gremi de Llibreters a persones que han excel·lit en la difusió dels llibres, va recaure el 2017 en Xavier Gafarot, cap de premsa de Grup 62.

- Participa en l'organització de la Setmana del Llibre en Català

- Organització del Dia de les Llibreries (7 de novembre)

- Balanç de les activitats realitzades a les llibreries durant la festa de Sant Jordi.

➤ GREMI DE LLIBRETERS DE VELL DE CATALUNYA.

Aquest gremi va ser constituït l'any 1978. Té com a finalitat essencial la defensa dels interessos professionals dels seus agremiats, però també promou iniciatives relacionades amb els llibres en l'àmbit cultural. Pel que fa al camp de les publicacions, ha redactat diversos opuscles relacionats amb el llibre i també ha publicat el text dels

parlaments inaugurals de les diverses edicions la Fira del Llibre d'Ocasió Antic i Modern, organitzada per aquest gremi.

- FIRA DEL LLIBRE D'OCASIÓ, ANTIC I MODERN

Aquesta fira que se celebra coincidint amb les festes de la Mercè al passeig de Gràcia (entre plaça de Catalunya i Consell de Cent) ha arribat la passada tardor a la seva edició número 66 i l'escriptor convidat ha estat Joaquim Carbó. La fira està dedicada al llibre rar, esgotat o a tresors per descobrir, així com també als llibres d'ocasió. En l'edició dde 2016 van participar 35 expositors, fet que va suposar un augment del nombre de parades en comparació amb altres anys.

➤ CONSELL CATALÀ DEL LLIBRE INFANTIL I JUVENIL

El Consell és una federació d'organismes, sense cap finalitat lucrativa ni especulativa, constituïda l'any 1982 per tal de promoure i difondre el llibre infantil i juvenil i la lectura. Entre altres objectius, té els de coordinar les entitats integrants del Consell, promoure, recollir, programar i executar projectes, iniciatives i accions que afavoreixin la promoció i la difusió del llibre per a infants i joves i promoure la reflexió, l'anàlisi i els instruments de coneixement sobre el llibre infantil i juvenil a partir de recursos diversos. Publica periòdicament la revista Faristol. Pàgina web: www.cclij.org

- PREMIS PROTAGONISTA JOVE I ATRAPALLIBRES

Els atorga el jurat de joves lectors més nombrós de l'estat espanyol, prop de 6.000 infants i joves. El lliurament es va fer dia a l'auditori de la biblioteca Jaume Fuster de Barcelona.

- FARISTOL

Aquestes crítiques són compartides per alguns dels mitjans que pertanyen a l'Associació de Mitjans d'Informació i Comunicació (AMIC).

- XIII Jornada de formació de l'equip de crítica de Faristol, que es va celebrar el dia 5 de novembre a la Biblioteca Xavier Benguerel de Barcelona.

- Exposició *Mira que són bèsties*. A les biblioteques de Bon Pastor (19 d'abril al 10 de maig del 2016), Camp de l'Arpa (20 de maig al 9 de juny del 2016; i Mercè Rodoreda (20 de juny al 10 de juliol del 2016).

- Exposició *Pessigolles. Catàleg d'emocions i sentiments*. (a l' Escola Vedruna. Del 25 d'abril al 9 de maig del 2016)

➤ CEDRO

Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), associació sense ànim de lucre d'autors i editors de llibres, revistes, diaris i partitures.

➤ CONTEXTO

Associació d'editors independents fundada el 2008 per les editorials Libros del Asteroide (Barcelona), Barataria (Barcelona-Madrid), Impedimenta (Madrid), Nórdica (Madrid), Periférica (Cáceres) i Sexto Piso (Madrid) amb la intenció de col·laborar en projectes i activitats que eren difícilment assumibles per cada una d'elles..

- MAPA DE LLIBRERIES DE BARCELONA

Un mapa no exhaustiu sobre les llibreries existents a Barcelona que es pot trobar a la web (http://www.contextodeeditores.com/wordpress/wp-content/uploads/2016/11/MapaBarcelona_web_v2.pdf)

5. EL AGENTS

5. 11. CENTRES CÍVICS

La xarxa està integrada per 52 centres cívics. Malgrat que molts estan especialitzats en arts escèniques o en diferents estils musicals, cap ha triat la literatura, la lectura o la paraula com a eixos de les seves activitats.

Els centres cívics de la ciutat se sumen a la celebració de Sant Jordi amb un grapat d'activitats per a tot tipus de públics: intercanvi de llibres, recitals poètics, espectacles.

Aquest llistat no és exhaustiu, degut a la gran quantitat d'activitats de cada centre; se n'ha fet una selecció de les que hem cregut més destacades.

- CC Can Castelló
  - Club de lectura
  - Presentació del llibre "María cumple 20 años" de Miquel Gallardo. Cicle: Il·lustra't

- CC Can Deu
  - Taller: Humor i literatura
  - Recitals maridats Can Deu Poesia. Recitals oberts a la participació. Poetes i rapsodes comparteixen les seves obres o poemes preferits en directe.
  - Recital Poètic A càrrec del Trobador de la Segarra i Ramón Bonjoch.
  - Tardor, poemes i cançons. Novena edició d'aquesta activitat organitzada per ProArtCat.
  - Presentació i recital del Poemari a Punt

- CC Can Verdaguer.

El centre ofereix un grapat d'activitats centrades en el món de la historieta i un concurs de còmic amb més de quinze anys de trajectòria

  - Recorreguts literaris per Barcelona. Taller per conèixer Barcelona a partir de les novel·les que sobre ella s'han escrit.

- CC Carmel, amb CC Guinardó
  - De Marsé a Mercè. L'itinerari proposa una lectura d'El Carmel, Can Baró i el Guinardó a través de les obres de Mercè Rodoreda i Juan Marsé

- CC Casa Golferichs
  - 'Un eixam ple de literatura', en el marc de la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample. Hi participaran l'Escola Bloom, l'Obrador d'Històries, les editorials

veïnes Comanegra, Raig Verd i Periscopi que enguany compleixen 10, 5 i 5 anys respectivament, la biblioteca Joan Miró i el centre cívic Casa Golferichs.

- Sessió de contacontes infantils amb motiu de la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample.

➤ CC Casa Groga

- Lectures de mel i foc. Els assistents comparteixen textos de poesia i novel·la que els agradin en una lectura oberta.

➤ CC Casa Orlandai

- Contes sota l'escala. Activitat per a infants de 3 a 8 anys
- Cafès Literaris. Trobades mensuals on es discuteix sobre temes literaris. Cada trimestre s'estableix una temàtica a partir de tres lectures.

➤ El Coll - La Bruguera

- Projecte Bruguera. Recuperació de la història i els títols de la mítica editorial.
- Presentació del llibre 'Història del TBO'.

➤ La Casa Elizalde

- Taller: Poesia: llegir, escoltar i... Fa una ullada a algunes formes de lectura i d'escriptura que s'agiten pel primer quart del segle XXI.
- Taller: Geografies literàries: els paisatges de l'escriptor. A partir de diferents lectures explora fins a quin punt es pot establir una relació entre el lloc d'origen i l'obra escrita i quines relacions s'estableixen entre l'espai físic i l'espai literari.
- Taller: La gran novel·la americana del segle XX
- Taller: Les grans novel·les de tots els temps

➤ CC Font de la Guatlla

- Cuentocontigo. Festival de narració oral dedicat als més menuts.

➤ CC La Sedeta

- Montserrat Roig: una dona de la transició. L'acte consistirà en un diàleg entre la periodista Elvira Altés i Pilar Aymerich, fotoperiodista (novembre)
- Club de lectura per a gent gran
- Bitllet d'anada: trobades amb la literatura iraquiana. Al maig del 2017

➤ CC L'Elèctric

- Recital de poesia 'Sor Juana Inés de la Cruz: Libertad interior' dins del Cicle 'Scènic'. Amb motiu del Dia Internacional de la Dona 2018.

- CC Navas
  - Taller: Llenguatge i literatura persa

- CC Pati Llimona.
  - Literatura en 24 fotogrames. Col·loquis i conferències a partir de l'adaptació al cinema de novel·les
  - Retrospectiva de lectura africana, En el marc de Barcelona Poesia, us proposem un recorregut poètic pels principals moviments intel·lectuals africans
  - Taller Iniciació a la narració oral.

- CC Pere Pruna
  - Proposa una ruta literària que abraça des de la plaça Molina fins al Turó Parc, al barri de Sant Gervasi i Galvany. Els pròxims itineraris del centre cívica inclouen una passejada per la Barcelona de Picasso el mes d'octubre, un recorregut per la Barcelona musical de principis del segle XX i un repàs urbà de la novel·la *L'Església del Mar*.

- CC Sagrada Família.
  - Slammers Taller per descobrir els secrets de l'slam poetry
  - Taller: Dones, literatura i supervivència. A través de grans obres escrites per dones, vol descobrir com elles han emprat la literatura per sobreviure, reivindicar-se i lluitar per una vida plena.

- CC Sant Andreu
  - Recital de poesia mb motiu del Dia Internacional de la Dona 2018.

- Auditori Sant Martí
  - Poetry Slam és una nova forma de recitar poesia, una competició per equips, àgil interactiva entre poetes i públic, que enguany celebra la 3a edició a Sant Martí.

- CC Sarrià
  - Abril Literari. Conjunt d'activitats de temàtica lletrada.
  - Cicle a viva veu': Recital poètic de Nadal.

- CC Teixonera
  - Explíca'm un conte 'Refugiats'

- CC Tomasa Cuevas
  - Taller: Per què ens fascina tant la novel·la negra

➤ CC Torre Llobeta.

Aquest equipament té la literatura com un dels seus eixos vertebradors. Programa diversos cicles d'il·lustració, humor i literatura, que inclouen múltiples activitats, entre les quals destaca el concurs literari de Nou Barris, que se celebra des de fa quasi trenta anys.

- Lectura 'El món de la paraula. Tu contes: Contes de Nadal'. Espai de narració oral adreçada a públic adult.
- Recital de poesia 'Poemes i Nadales'. Homenatge pels 75 anys de la mort de l'inoblidable poeta Miguel Hernández.

➤ CC Urgell

- El concert de les paraules, una performance que mescla poesia i audiovisuals. (20 de maig passat)
- Taller: L'art d'explicar històries: introducció a la narració oral

➤ CC Trinitat Vella

- REC'17 és un cicle del Centre Cívic Trinitat Vella que vol demostrar que la poesia no és quelcom tediós i estovat, ans el contrari: a través d'accions de petit format i propostes clàssiques i contemporànies, el cicle té l'objectiu d'apropar la poesia a tots els públics d'una manera atractiva, divertida i inesperada. (entre maig i juny)

- Casal de Gent Gran del Baix Guinardó
  - Grup de poesia, declamació i oratòria
  - Club de lectura

- Casal de Gent Gran Paraguai-Perú
  - Club de lectura

- Casal de Gent Gran Parc del Clot
  - Club de lectura

- Casal de Gent Gran Vall d'Hebron
  - Club de Lectura
  - Compartint la lectura

- Casal de Gent Gran Taulat - Can Saladrigas
  - Taller 'Amics lectors'

- Casal Gent Gran Verneda Alta
  - Club de lectura

- Casal de Gent Gran Joan Maragall.
  - Amics lectors

➤ CCCB

• KOSMOPOLIS

La festa de la literatura amplificada és un festival biennal dedicat a la literatura en tots els seus vessants i la novena edició té lloc del 22 al 26 de març de 2017. La programació contínua de Kosmopolis és un programa de diàlegs, tallers, conferències i concerts que manté viu l'esperit del festival al llarg de l'any i entre les diferents edicions.

• POETRY SLAM

Els poetes del carrer puguen a l'escenari amb rimes per competir pel vot d'un públic crític i fidel que cada mes es reuneix per triar l'slammer del vespre.

• Klub de lectura dels Amics del CCCB

• PRIMERA PERSONA

Ha celebrat aquest 2017 la seva sisena edició i, de nou, ha presentat una nova ronda de relats de vida al Teatre CCCB: monòlegs, concerts, lectures i espectacles d'allò més diversos.

• INSTITUT D'HUMANITATS

Organitza el cicle anual "L'art de la novel·la" que tracta cada any de novel·les de gèneres diversos: la novel·la d'idees, la novel·la d'amor, la novel·la d'aventures, la novel·la psicològica. El curs 2017-2018, aborden "La novel·la d'idees" amb una tria que recorre diverses llengües i moments de la història de la literatura.

• DIA ORWELL

Passejades literàries per la ciutat i conferències i debats al CCCB.

• CULTURNAUTES

A dintre de l'escola d'estiu, es va crear una biblioteca. Va ser un espai dedicat a la lectura i la reflexió on podran trobar llibres relacionats amb el circ, la fotografia, l'urbanisme, el medi ambient i la biosfera, el cinema i molts altres temes propis del CCCB.

- FESTIVAL DE LLIBRES IL·LUSTRATS

Activitat en el marc de la programació del FLIC. Festival de literatures i arts per a nens i nenes de 0 a 12 anys. Organitzat per Tantagora, també se celebra en el Macba.

➤ BIBLIOTECA DE CATALUNYA

- LLEGIR AL JARDÍ

Utilitza els jardins com a espai de lectura a l'exterior amb la ubicació de taules i cadires, la realització d'un servei de préstec de llibres i revistes duplicats i l'accés gratuït a una selecció de la premsa diària i a Internet mitjançant Wifi.

- Exposicions entorn figures literàries. Per exemple: "Jaume Pla i Camilo José Cela: units per la bibliofília", que es va celebrar entre maig i juliol del 2017.
- Presentacions de llibres i conferències sobre diferents temes relacionats amb la literatura. Per exemple, la passada primavera van realitzar, amb l'Institut d'Estudis Medievals (UAB), un cicle de conferències i recitals "El Quixot sense fronteres"

➤ ARTS SANTA MÒNICA

- ARTS LIBRIS

Fira Internacional de l'Edició Contemporània de Barcelona,

- DILLUNS DE POESIA

- Aquest cicle (realitzat en col·laboració amb la Institució de les Lletres Catalanes) vol esdevenir un espai públic per donar a conèixer, amb regularitat al llarg de l'any, les veus més remarcables de la poesia catalana i internacional a Barcelona.

- Espai Residència (en col·laboració amb la Institució de les Lletres catalanes)

- EL MEU CLÀSSIC

És un programa de l'ILC que vol fomentar la lectura fent servir el paper de prescriptors dels escriptors actuals. D' aquesta manera noms importants de la literatura catalana fan de lectors i comparteixen el valor de la lectura d'un clàssic de referència que ha estat d'especial importància.

- GENERACIÓ (H)ORIGINAL
Retrat coral representatiu d'un grup de poetes que ha orbitat al voltant del bar (H)original de Barcelona, al Raval. L'exposició ha estat comissariada per Marta Huertas i Dídac Rocher.
- III Trobada de Joves Lectors (en col·laboració amb el programa Què llegeixes de la Institució de les Lletres Catalanes) Activitat destinada específicament a joves lectors (a partir de 12 anys) i a pares, professors, editors i tothom que treballi per estimular la lectura entre els joves
- Acte Central de la celebració del Dia Mundial de la Poesia 2017
- Club de lectura.

➤ PALAU ROBERT

- Algunes de les seves exposicions tenen motius literaris. La última "Enemic de gàbies. Joaquim Molas i les avantguardes" (de maig a agost). Al seu entorn es realitzen conferències.
- Celebració de la Diada de Sant Jordi.

➤ MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA – VIL·LA JOANA

- LA FORMIGA
Itinerari vital sobre la vida i l'obra de Jacint Verdaguer
- FESTA VERDAGUER
El dia 18 de maig, Dia Internacional dels Museus comença la Festa Verdaguer. Per primera vegada tindrà lloc a Folgueroles i Barcelona i consta de dos escenaris principals: la Casa Museu Verdaguer de Folgueroles i la Casa Verdaguer de la Literatura de Vil·la Joana.

I a més, properament:

- SIMPOSI DE LA LITERATURA COMPARADA A CATALUNYA (Al desembre)
- JORNADA 'CALIDOSCOPIES LITERARIS. RAMONA, ADEU, DE MONTSERRAT ROIG' (al desembre)
- SEMINARI "LA REPÚBLICA MUNDIAL DE LES LLETRES: PERSPECTIVA DES DE BARCELONA" (Al desembre)
- JORNADA TRACES LITERÀRIES "LA MORT D'ANTONI GAUDÍ" (Al gener)

I a més, en els últims mesos (JUNY-SETEMBRE 2017):

- CONCERT DE LA BANDA DE BCN INTERPRETANT CANIGÓ

- ACTES D'HOMENTGE A VERDAGUER EN MOTIU DEL 115 ANIVERSARI DE LA SEVA MORT
- CONFERÈNCIA: JV FOIX I PALAU I FABRA, AFINITATS ELECTIVES
- VERDAGUER SECRESTAT: EXPOSICIÓ SOBRE EL TRACTAMENT DE VERDAGUER DURANT EL FRANQUISME
- TRACES LITERÀRIES: LLIÇONS D'HISTÒRIA A PARTIR DE FETS PUNTUALS DE LA HISTÒRIA DE BARCELONA
- CONFERÈNCIA PARAULES I SONS
- VISITA COMENTADA A CÀRREC D'ORIOI IZQUIERDO

➤ DISSENY HUB BARCELONA

- El Xup Xup és el casal d'estiu de Tantàgora Serveis Culturals i el Museu Disseny Hub Barcelona on els nens i nenes experimenten amb l'art, la literatura i el disseny.
- Dissenyant literatures. Mercat d'edició. Fira de la Il·lustració.
- La Biblioteca El Clot Josep Benet i el Museu del Disseny de Barcelona us proposem un club de lectura temàtic en què el còmic serà tractat tant des del punt de vista literari com gràfic.

▪ PALAU DE LA MÚSICA

- LLETRAFERITS
Espai a les lletres vinculant-les a paral·lelismes musicals. Un itinerari que proposa concerts amb ressonàncies literàries: *Les sonates de Beethoven* amb Kavakos i Tolstoi; la complicitat en la música i la vida amb *La Truita* de Schubert i *Una música constant* de Vikhram Seth; la deliciosa (i falsa) crònica vital d'Anna Magdalena Bach i les cantates del kantor de Leipzig amb Matthias Goerne; la poesia d'Emily Dickinson i la connexió amb John Adams; i la profunditat i tragèdia de Xostakóvitx amb *El soroll del temps* de Julian Barnes.

➤ BORN CENTRE DE CULTURA I MEMÒRIA

- FIRA DEL LLIBRE PROHIBIT
Del 3 a l'11 de de juny, es celebra una fira plena de parades de llibres que en algun moment o altre han estat prohibits per la censura en algun lloc del planeta. O que encara ara estan prohibits!
- Berenars literaris. Iniciativa de Bestiari Llibreria del Born.
- Contacontes. Una sessió mensual; iniciativa de Bestiari Llibreria del Born.

➤ MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA

- Club de lectura. El Museu d'Història de Catalunya i Bestiari - llibreria del Museu et conviden a participar en el nostre Club de Lectura, on es troben la història i la literatura.
- Presentació de llibres, bàsicament de temes històrics.

➤ TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA

- Presentacions en les llibreria Laie, La Central i No Llegiu d'obres de teatre publicades d'autors presents en la programació del teatre. El Teatre Nacional de Catalunya ha publicat, amb Arola Editors, quatre llibres durant la temporada 2017-2018; són *Desig sota els oms*, *Islàndia*, *Que rebentin els actors* i *Sol solet*. Algunes de les activitats de foment de la lectura d'aquesta temporada:
  - Presentació, el 30 d'octubre del 2017 a la llibreria No Llegiu, d'*Islàndia* i el volum de les obres més destacades de Lluïsa Cunillé. Totes dues són publicacions d'obres de la temporada 2017/2018 editades per Arola Editors.
  - Presentació el 16 de gener del 2018 de la publicació de *Blasted* (Rebentats) i el *Teatre complet* de Sarah Kane a la llibreria Laie. Totes dues són publicacions d'obres de la temporada 2017/2018 que han estat editades per Arola Editors.
  - Presentació a la llibreria La Central (el 30 de maig de 2018) de la publicació de *Temps Salvatge*, de Josep Maria Miró. Aquesta és una de les obres de de la temporada 2017/2018 i ha estat editada per Arola Editors

➤ FILMOTECA DE LA GENERALITAT

- BIBLIOCLUB
En col·laboració amb la Institució de les Lletres Catalanes, han organitzat Biblioclub Filmoteca, un cicle de cinefòrums que plantejarà un debat cinematogràfic al voltant de 10 llargmetratges internacionals dels darrers anys recomanats per la Filmoteca de Catalunya

➤ GRAN TEATRE DEL LICEU

- LICEU BIB

En col·laboració amb la Institució de les Lletres Catalanes, uneix la literatura i l'òpera a través dels clubs de lectura que organitzen les biblioteques públiques catalanes, des d'on s'anima a la lectura de textos literaris vinculats amb les òperes que es programen al Teatre del Liceu.

➤ FUNDACIÓ MIRÓ

- *Biblioteca de les illes* és una activitat puntual relacionada amb la temàtica del cicle *La possibilitat d'una illa*. Consisteix en la lectura i discussió de textos relacionats amb la temàtica del cicle ja que consideren que la simbologia de les illes s'ha forjat en gran mesura des de la literatura. Són sessions independents, cadascuna de les quals és conduïda per un convidat de l'àmbit literari. La comissària del cicle Alexandra Laudo.

Les sessions previstes són:

- *Illes psicològiques i monòleg interior en la narrativa contemporània*. Dijous 2 de novembre de 2017, 19 h. Amb Antonio Lozano
- *Illes, distopies i posthumanisme en la literatura de ciència-ficció*. Dijous 1 de febrer de 2018, 19 h. Amb Teresa López-Pellisa

- DIVERSOS EQUIPAMENTS

- REVETLLA DE SANT JORDI

Campanya conjunta de diferents equipaments de titularitat de la Generalitat de Catalunya amb motiu de la Revetlla de Sant Jordi. Participen a l'edició del 2017 el Museu d'Història de Catalunya, el Museu d'Arqueologia de Catalunya – Barcelona i la Biblioteca de Catalunya

5. EL AGENTS**5. 14. FÀBRriques DE CREACIÓ**

➤ FABRA I COATS

- L'Slam d'Esriptura és un certamen en viu en el qual els concursants improvisen històries i superen un seguit de proves davant del públic en rigorós directe.
- La Fira Literal, la fira d'idees i llibres radicals, va comptar el passat mes de maig amb la presència de més de seixanta editorials, mitjans de comunicació i llibreries del pensament crític.
- GRAF, la trobada centrada en el còmic d'autor i l'edició independent

➤ LA SECA – ESPAI BROSSA

- Programa FLIC Escola per a Secundària i Batxillerat. Representacions de Macbeth

➤ SALA BECKETT –OBRADOR

• FESTIVAL ALCOOLS

El festival Alcools va néixer el 2015 a La Seca-Espai Brossa amb la ferma voluntat de portar la poesia contemporània a escena, aixecar espectacles poètics d'alt nivell i posar de manifest el bon moment de la poesia catalana actual, a banda d'estrènyer els lligams entre el món de la poesia, la música i el teatre. Organitzat per la Institució de les Lletres Catalanes i Sala Beckett. Patrocinat per la Fundació Carulla.

➤ CASA ASIA

- Casa Àsia amb la col·laboració de la Fundació Institut Confuci de Barcelona organitza un cicle de tertúlies literàries guiades sobre novel·les d'autors xinesos.
- Presentacions de llibres d'autors asiàtics o que aborden temàtiques asiàtiques.
- Contes per llegir, contes per crear. Escola de Bambú, projecte d'educació intercultural de Casa Àsia que té com a objectiu apropar el continent asiàtic i la regió del Pacífic a la població escolar, ha treballat aquest curs 2015-2016 el projecte "Contes per llegir, contes per crear" amb vuit centres educatius diferents de Barcelona (IES Bosc de Montjuïc, IES Moisès Broggi i Mollet i Santa Coloma de Gramenet).
- Cursos sobre poesia, teatre o narrativa de les diferents tradicions literàries asiàtiques.

➤ INSTITUTO CONFUCIO

- Tertúlies literàries guiades sobre autors xinesos

➤ INSTITUT FRANCÉS

- Presentació de llibres de la literatura francesa.

➤ GOETHE INSTITUT

- Presentació de llibres de la literatura aleMANYA

➤ BRITISH COUNCIL

- Sessions Brit Lit. Promoció de les lletres britàniques a través de programes presencials i digitals.

➤ INSTITUTO ITALIANO DE CULTURA

- Presentacions de llibres de la literatura italiana.
- La nave dei libri. Per Sant Jordi viatja des d'Itàlia un vaixell amb autors, editors i crítics italians perquè participin a les diferents activitats que es desenvolupen a la ciutat.

➤ NEDERLANDS LETTERENFOND D'AMSTERDAM

- Cafè Amsterdam, al CCCB, per intercanviar experiències entre autors catalans i neerlandeses.

➤ CASA AMÉRICA

- Ruta guiada El boom en Barcelona.

➤ CASA ÁFRICA

- Visites d'autors i presentacions de llibres.

5. EL AGENTS**5. 16 MITJANS DE TRANSPORT**➤ **CAMPANYA CONJUNTA**• **TASTA'M**

Participen ATM, TMB, RENFE, FGC, ADIF, TUSGSAL, SFM, Baleària, AVE. Publicació i distribució entre els usuaris de la xarxa de metro, autobusos, ferrocarrils o tramvies, de 150.000 opuscles amb primers capítols o abstractes de cadascuna de les novetats editorials més significatives que es publiquin en català.

➤ **FERROCARRILS DE LA GENERALITAT (FGC)**• **LLETRES ALS FGC**

Bateig anual d'unitats de tren amb escriptors homenatjats per la Institució de les Lletres Catalanes i altres activitats per Sant Jordi: paraules entre vies, postals temàtiques, concurs de microrelats, etc. El 2017 es batejaran dos trens amb els noms de Prudenci i Aurora Bertrana, per una banda, i Josep Palau i Fabre, per l'altra. En el marc del programa, set trens ja circulen amb noms d'escriptors de la literatura catalana.

➤ **TRANSPORTS METROPOLITANS DE BARCELONA (TMB)**• **DEVORA'LS A TMB**

Campanya plasmada en anuncis de gran format a l'interior de la xarxa de metro i en l'exterior d'autobusos urbans de diferents línies, a més d'altres suports i canals de difusió propis de la companyia. Campanya realitzada en col·laboració amb l'Associació d'Editors en Llengua Catalana coincidint amb la 34a edició de la Setmana del Llibre en Català, del 2 a l'11 de setembre de 2016.

➤ FUNDACIÓ LA CAIXA

- Organització de cicles com *Entre Barcelona i Madrid, la gran generació literària dels 50* (març-abril del 2017) a on es va repassar l'obra d'escriptors com Marsé, Gil de Biedma, Ferrater, Sánchez Ferlosio.
- Cicle Trobades amb: presenta nous talents del món de la cultura, també escriptors.
- ESCOLA EUROPEA D'HUMANITAT
Espai de divulgació, de formació i de debat cultural. Organitza xerrades i tallers. Aquesta tardor, per exemple, ha programat el cicle *Novel·la d'Anticipació*, sobre novel·les escrites al llarg dels últims dos segles que han sabut anticipar com seria el futur. El passat estiu, en el marc de la seva Escola d'Estiu va organitzar altres com *Borges i Cortázar. Literatura entre dos segles*.
- Foment de la lectura de premsa en les escoles en col·laboració amb el Col·legi de Periodistes.
- LECXIT
En col·laboració amb la Fundació Jaume Bofill i el Departament d'Ensenyament. Té per objectiu incrementar l'èxit educatiu dels infants a través del treball per la millora de la seva comprensió lectora. La clau de LECXIT està en treballar de forma lúdica i amena gràcies al voluntariat i a la implicació de l'entorn dels nens i nenes que participen en el programa. El projecte es va iniciar el curs 2011-2012 i aquest curs es du a terme en més de 150 Punts LECXIT d'arreu de Catalunya. Participants: Districte Ciutat Vella (Drassanes, Milà i Fontanals, Mediterrània, Pere Vila, Casal d'infants per a l'acció social als barris, Centre Obert Reina Amàlia, Espai Social Sant Pau) ; Districte de l'Eixample (Biblioteca Sagrada Família, en coordinació amb l'Escola Tabor); Districte de Gràcia (Aula Maria Rúbies (Aula Sènior), en coordinació amb l'Escola La Sedeta, Biblioteca Vallcarca i els Penitents - M. Antonieta Cot); Districte d'Horta-Guinardó (Escola El Carmel (ADSIS), Escola Torre de Can Carabassa); Districte de Sant Andreu (scola El Sagrer, Escola Ramón y Cajal); Districte de Sants-Montjuïc (Biblioteca Francesc Candel, Biblioteca Poble Sec-Francesc Boix, Escola Barrufet)

➤ FUNDACIÓ CATALUNYA LA PEDRERA

- Cicle converses a La Pedrera.
Inclou alguns grans de la literatura: aquesta tardor Emmanuel Carrère i Zadie Smith

➤ ATENEU BERCELONÈS

- Clubs de lectura i seminaris
- Presentació de llibres
- Escola d'Espectura
- Lectura de fragments d'obres guanyadores del premi Crexells durant l'entrega del guardó. Activitat que té lloc el 22 de juny. El 2017 va guanyar el mallorquí Joan Buades amb la novel·la *Crui. Els portadors de la torxa*. A l'acte de lliurament van participar Sílvia Bel, actriu; Araceli Bruch Pla, actriu i membre de la Junta Directiva de l'Ateneu Barcelonès; i Jaume Comas, actor i ponent de Teatre.

➤ ATENEU FLOR DE MAIG

- Cicle de Poesia de Primavera. A l'últim van participar, entre altres, pau Riba i Enric Cassasses
- Jam de contes per a adults

➤ FOMENT MARTINENC

- Clubs de lectura

➤ LLUÏSOS DE GRÀCIA

- Club de lectura. Presta especial atenció a la literatura en català i a les editorials independents que editen en català. Volen convertir-se en plataforma per a noves veus

➤ LA FARINERA. ATENEU DEL CLOT

- Clubs de lectura
- Lectures en veu alta a l'espai Antonio Miró Peris. Activitat mensual organitzada per Les Blogueres de Sant Martí

➤ ESCOLA D'ESCRITURA DE L'ATENEU

- Cursos sobre gèneres narratius, períodes històrics o autors de la literatura universal.

➤ LABORATORI DE LLETRES

- Entremestres. Cicle de tertúlies literàries mensuals, gratuïtes i obertes a tothom, amb escriptors de prestigi, on es parla sobre les obres de l'autor i el seu mètode.

➤ OBRADOR D'HISTÒRIES

- Curs sobre el gènere negre
- Activitats de contacontes en la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample
- Clubs de lectura

➤ ESCOLA D'ESCRITURA BLOOM

- Monogràfics sobre autors vius a càrrec d'especialistes en la seva obra i amb la participació de l'autor. L'últim (febrer 2017) va ser amb Vicenç Pagés

- AMICS DE LA POESIA DEL CASC ANTIC
  - Organitza activitats literàries amb trobades poètic musicals el primer i segon dimecres de mes i l'últim dimarts. També celebra el Certamen Literari del Casc Antic, convoca els Jocs Florals de Ciutat Vella i publica una revista mensual relacionada amb temes poètics i literaris

- AMICS DE LA UNESCO
  - Taller de lectura és un espai literari que va més enllà dels textos escrits, en la mesura que busca un fil narratiu transversal que conflueixi a través de les arts, i que s'emmarca en el reconeixement de Barcelona com a Ciutat de la Literatura UNESCO.

- ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA BRESSOLA
  - Trobades amb escriptors que es realitzen a la llibreria Documenta. La última del 2017 (prevista pel 4 de desembre) d'aquest club de lectura és amb *La joia de viure*, en motiu del centenari del naixement de Josep Palau i Fabra. La primera d'aquest últim trimestre de l'any 2017 (el passat 23 d'octubre) va estar protagonitzada per Isabel Clara-Simó, escriptora i Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 2017, que va parlar de Jonàs, la seva darrera novel·la publicada.

- ASSOCIACIÓ CATALANA PER AL FOMENT DE LA LECTURA

Entitat privada sense ànim de lucre, d'àmbit soci-cultural, i de caràcter laic, apolític i plural. L'Associació Catalana per al Foment de la Lectura té com a missió dissenyar, desenvolupar i gestionar activitats i programes que facilitin l'accés social a l'ús i al gust per la lectura i al plaer de llegir. Entre les seves activitats destaquen programes i activitats d'accés, suport i foment de la lectura; programes de formació i alfabetització; gestió de recursos de coneixement en relació a la lectura.

- ASSOCIACIÓ LECTURA FÀCIL

Entitat sense ànim de lucre que treballa per fer accessible la lectura, la cultura i la informació a tothom, amb especial atenció a les persones amb dificultats lectores.

  - Clubs de lectura fàcil
  - Activitats complementàries a la lectura dels llibres de lectura fàcil.
  - Concurs Booktuber amb llibres de Lectura Fàcil.

➤ ASSOCIACIÓ CULTURAL ILDE.

- Festival del llibre d'artista i la petita edició (Última edició: 2015). ILDE, organitza, junt amb l'Escola Itinerant del Llibre, aquest certamen que ha arribat a la seva desena edició i que es celebra en el CC Pati Llimona.

➤ ASSOCIACIÓ CULTURAL HELIOGABAL

- Trimestres de Poesia els dissabtes al vespre, amb dedicació a grans autors de les lletres catalanes i autors novells
- Nits temàtiques i nits d'autors rellevants de la literatura universal.

➤ ASSOCIACIÓ DE DONES PERIODISTES DE CATALUNYA

- Montserrat Roig: 45 anys de vida, 25 de llegat. Xerrades, conferències i diàlegs

➤ ASSOCIACIÓ DE MESTRES RORA SENSAT

• PUNT DE LECTURA

Un projecte impulsat per la Fundació Artur Martorell i l'Associació de Mestres Rosa Sensat que té com a objectius: contribuir al foment de la lectura en un sentit ampli; aprofundir en la comprensió i l'expressió de coneixements, emocions, sentiments i desigs; afavorir el desenvolupament intel·lectual, afectiu i social de la persona a través de la comunicació, l'expressió i la creació; tenir en compte les possibilitats de comunicació i intercanvi, des de la biblioteca/mediateca, les entrevistes, els debats, l'explicació de contes i narracions, viscudes directament o presentades a través de mitjans de comunicació o plataformes d'Internet; desenvolupar progressivament la competència comunicativa en textos de més complexitat, en diferents suports i formats.

EL PUNT DE LECTURA està organitzat en 5 grups de recerca i innovació on es realitza un treball cooperatiu de professorat de tots els nivells educatius des d'infantil a universitari: Biblioteca Escolar (coordinat per Rosa Securún), Competència Informacional (Jordi Quintana), Competència Mediàtica (Joan Ferrés), Desenvolupament Personal i Social (Pere Darder i Assumpció Lisson) i Llegir i escriure (Artur Noguero). La coordinació general està a càrrec de Assumpció Lisson. Disposen d'una web: www.elpuntdelectura.blogspot.com.

- **A CAU D'ORELLA**
Club de lectura escolar de l'Associació de Mestres Rosa Sensat és una iniciativa que porta a terme la Biblioteca de l'Associació. És una activitat que té la voluntat de reforçar els hàbits lectors dels infants i joves. Actualment es fa amb les escoles Drassanes i Rubén Darío del barri del Raval de Barcelona. A cada una de les escoles s'ha fet grups de 15 participants voluntaris, que es troben una vegada cada quinze dies a l'hora del pati del migdia per conversar sobre els llibres llegits.
- **NOIES I NOIS, TANTS A TANTS**
Maletes de llibres per potenciar la coeducació. La Biblioteca posa a disposició de les escoles i instituts de Barcelona, en forma de préstec, tres maletes amb una acurada selecció de llibres de ficció infantils i juvenils, que posen en mans d'infants i joves d'educació infantil, primària i secundària obres que els permeten una mirada i una reflexió en favor de la igualtat d'oportunitats, la superació dels estereotips de gènere, culturals i socials, i la defensa de la dignitat personal, i aporten recursos als docents per treballar la coeducació.
- **MESTRES ÀVIES RECUPERADORES DE CONTES**
Proposta de mestres jubilades que encara volem col·laborar en l'educació. Expliquem contes a la manera tradicional.

➤ **BCN PIPA CLUB**

- Recitals i vetllades literàries

➤ **BOOLINO**

Plataforma digital que busca potenciar la lectura posant en contacte les famílies amb el món editorial.

- **BOOK CON**
Festival al voltant dels blogs i la literatura. La primera edició, la del 2017, es va realitzar en el marc de Món Lliure.
- **BOOLINO BOOK BOX**
Una caixa per gaudir en família d'un conte. A dintre de la caixa, el conte, una guia de lectura, activitats i jocs.

➤ **CAL LLIBRE**

Associació sense ànim de lucre (ONG) que fomenta, promou i té la voluntat de consolidar la lectura com un hàbit de creixement entre infants i joves. Som un equip multidisciplinari amb una experiència contrastada en el món de la lectura, la formació i la pedagogia que des del 1995 manté aquest compromís amb accions continuades, basades en crear dinàmiques i espais de formació i lleure al voltant de la literatura infantil i juvenil. Des de 1995, segons la seva web, amb treballat amb més de 5.000

nens, 500 mestres, 300 bibliotecaris, 200 escriptors, 100 il·lustradors i 50 centres escolars. La seu de l'associació està a l'Ametlla del Vallès.

- Lectura a les Escoles. Ofereixen als centres la possibilitat d'implementar Plans de lectura per tal de fomentar aquella literatura -especialment catalana o en català- que explícitament posa en evidència recursos per tal que els petits puguin gaudir d'ella però al mateix temps aprendre a extreure'n les eines i valors necessaris per a la vida.

➤ CLUB Tr3sc

- MERCAT DEL LLIBRE DE NADAL
Es vol consolidar com el Sant Jordi de Nadal. A través de diferents activitats, reuneix els principals autors per tal que donin a conèixer la seva obra de manera propera. Junt amb la venda de llibres organitza signatures d'alguns autors. Dissabte 2 de desembre a l'Antiga Fàbrica Estrella Damm
- Organització de xerrades i debats només pels seus socis. Per exemple: Homenatge a Maria Aurèlia Capmany i Montserrat Roig, el passat octubre, al Palau Marc. O la trobada amb quatre grans autors revelació que han publicat recentment la seva primera novel·la (febrer 2017-Arts Santa Mònica).

➤ CONÈIXER BARCELONA

Empresa privada que organitza rutes literàries sobre *La Catedral del Mar*, d'Ildefonso Falcones; *La sombra del viento* i *Marina*, de Carlos Ruiz Zafón; *La cripta embrujada* i *La ciudad de los prodigios*, d'Eduardo Mendoza; *Si te dicen que caí* i *Últimas tardes con Teresa*, de Juan Marsé; *Nada*, de Carmen Laforet; o *Un calor tan cercano*, de Maruja Torres. També organitzen rutes sobre Vázquez Montalbán o El Quijote.

➤ CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA (CPNL)

- “Llegir per parlar, llegir per aprendre” és una publicació en línia adreçada a la població adulta de Catalunya per tal de convidar-la a practicar i aprendre la llengua catalana, alhora que en fomenta l'hàbit lector.
- Organitza clubs de lectura de llibres en llengua catalana i que són comentats en català amb dos nivells de dificultat: bàsic i mitjà. Disposen d'aquests clubs de lectura nou biblioteques de la ciutat de Barcelona (Can Fabra, Nou Barris, Sagrada Família, Fort Pienc, Vapor Vell, Gòtic, Poblenou, Jaume Fuster i Francesc Bonnemaison)
- Realitza material de suport per als clubs de lectura que penja de la seva pàgina web.

- Campanya Escriptors de l'Any: Durant 2017, organitza actes per donar a conèixer l'obra de Maria Aurèlia Capmany, Caterina Albert i Montserrat Roig

➤ COORDINADORA D'ASSOCIACIONS PER A LA LLENGUA CATALANA

- Correllengua 2017, dedicat a Lola Anglada. En els actes de La Mercè 2017.

➤ CULTRUTA

CultRuta neix l'any 2008 a Barcelona, especialitzada des del primer moment en oferir rutes i serveis culturals d'oci i turisme a empreses, particulars i entitats públiques.

Algunes de les seves rutes literàries estan dedicades a Carlos Ruiz Zafón, El Quijote, Manuel Vázquez Montalbán, Carmen Laforet, Mercè Rodoreda.

➤ ESPAIS ESCRITS. XARXA DEL PATRIMONI LITERARI CATALÀ

És una associació privada sense ànim de lucre que aglutina les institucions que vetllen i promouen la lectura i els estudis dels escriptors de la literatura catalana. Constituïda l'any 2005, es va gestar a la dècada dels 90.

- Mapa Literari Català d'Espais Escrits amb la voluntat de dinamitzar el coneixement de la literatura catalana a través de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- 'Llegir per commoure'ns', . Espai de reflexió i debat sobre literatura i educació, que se celebrarà al novembre a la Casa Verdaguer.
- En col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, organitzen un projecte conjunt per fer més presents els clàssics literaris catalans en l'agenda d'activitats de les biblioteques públiques i els seus clubs de lectura. L'objectiu és difondre el patrimoni literari català i acostar-lo als lectors d'avui a través de rutes literàries i dinamització dels clubs de lectura. La Biblioteca Vapor Vell de i la Biblioteca El Clot-Josep Benet van participar a l'edició de 2016.

➤ ESPAI POÈTIC

Associació Cultural i galeria d'art de caire literari, artístic i teatral ubicada Gràcia.

- Recitals poètics i vetllades literàries.

➤ EUSKAL ETXEADE

- LITERALDIA. Festival de la literatura basca a Barcelona que ja ha celebrat 13 edicions i que durant els mesos d'abril i maig converteix Barcelona en

aparador de la literatura basca. Les activitats es celebren en diferents escenaris.

➤ FEDERACIÓ D'ENTITATS DE CULTURA POPULAR I TRADICIONAL- CASA DELS ENTREMESOS

- Presentació de llibres relacionats amb la cultura tradicional catalana.
- Sessions mensuals de contacontes

➤ FEDERACIÓ DE MOVIMENTS DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA DE CATALUNYA

- Grup Bibliomedia, format per persones dedicades a l'educació, que treballem per a l'establiment i consolidació de la biblioteca escolar en centres educatius d'infantil, primària i secundària

➤ FUNDACIÓ ARTUR MARTORELL

- Punt de lectura. Grup d'estudi vol contribuir al foment de la Lectura en un sentit ampli: la comunicació personal i amb els altres i la construcció de coneixements i actituds..

➤ FUNDACIÓ BROMERA PER AL FOMENT DE LA LECTURA

Entitat de caràcter cultural i sense ànim de lucre lligada a la editorial Bromera.

- Programa maletes viatgeres. Les maletes són un recurs pedagògic creat amb la finalitat de contribuir a fer lectors ajudant als mediadors (docents, bibliotecaris, llibreters, pares...) a crear un ambient estimulants i motivador al voltant dels llibres i la lectura. Les maletes viatgen per tot arreu i visiten molts espais diferents (centres educatius, culturals, biblioteques...). Amb les maletes viatgeres de la Fundació Bromera descobriràs l'apassionant món dels llibres.
- Premi Llegir que vol estimular treballs de creació sobre la importància de la lectura.

➤ FUNDACIÓ HAN NEFKENS

- Presentacions dels llibres dels seus autors becats. La Beca de Creació Literària Fundació Han Nefkens promou l'escriptura d'un llibre de narrativa en castellà, per part d'un autor emergent, vinculant-la tant amb el Màster de Creació Literària de l'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona com amb l'editorial Candaya. L'última guanyadora va ser

Cristina García Morales, qui va presentar la seva nova novel·la *Terroristas modernos* el passat 30 de març de 2017 en la llibreria Laie

- Masterclass d'intercanvi entre els escriptors i els seus traductors explicant una obra literària.

➤ FUNDACIÓ JAUME BOFILL

- Trobades pedagògiques per explicar a mestres i educadors tècniques de foment de la lectura.
- Programa Lecxit, junt amb Fundació La Caixa. És un programa que té per objectiu incrementar l'èxit educatiu dels infants a través del treball per la millora de la seva comprensió lectora.
- BIBLIO(r)EVOLUCIÓ
Iniciativa que busca centres educatius que desitgin crear col·lectivament nous usos i models per a la seva biblioteca escolar.

➤ FUNDACIÓ JOAN BROSSA

- Itineraris per Barcelona per descobrir l'obra del poeta.
- Tallers per adults i infants sobre l'univers brossià.
- Presentacions de llibres i recitals poètics.
- "TwitteraBrossa" Proposta educativa que té com a principals objectius practicar l'escriptura des d'una perspectiva creativa i convertir Twitter en una eina de cocreació poètica.

➤ FUNDACIÓ JORDI SIERRA I FABRA

- Presentacions de llibres
- La pàgina escrita. Publicació digital sobre els escriptors i l'escriptura
- Joc literari de Barcelona. Escriptors de molts països de llengua castellana són convidats a visitar les escoles que participen en aquest programa i que durant dos mesos en la lectura i la comprensió de les obres d'escriptors de literatura infantil i juvenil. Projecte que abans es va fer a Medellín.
- Lletres viatgeres. Tallers d'escriptura on s'estimula la creativitat literària i la relació epistolar entre dues escoles.
- Clubs de lectura.

➤ FUNDACIÓ MERCÈ RODOREDA

Entitat que va ser constituïda per l'Institut d'Estudis Catalans, hereu de la propietat intel·lectual de l'autora.

- Rutes literàries. Ofereix informació perquè el lector pugui visitar els indrets que apareixen a algunes de les novel·les més conegudes de l'autora: *Aloma*, *La plaça del Diamant*, *El carrer de les camèlies* i *Mirall trencat*.

➤ FUNDACIÓ PERE TARRÉS

- Gestió de la Biblioteca Font de la Mina es troba dins de l'Espai Cultural Font de La Mina, de Sant Adrià de Besòs
- Gestió de sis sales d'estudi nocturnes: Vapor Vell, Vila de Gràcia, Guinardó – Mercè Rodoreda, Ignasi Iglesias – Can Fabra, Sagrada Família, Poblenou – Manuel Arranz

➤ FUTBOL CLUB BARCELONA

• LLETRES AL CAMP

A les taquilles del Camp Nou es van repartir (2015) 20.000 punts de llibre editats especialment per a l'ocasió i que aplegaven frases d'onze autors i autores al voltant del món del futbol, el barça i la literatura. És una col·lecció única d'onze punts de llibre. Se celebrà al voltant de les dates de la Diada de Sant Jordi. Els autors convidats a l'edició de 2017 han estat Alejandro Palomas, Anna Manso, Salvador Macip, Gisela Pou, Ricard Ruiz Garzón, Maite Carranza, Joan Antoni Martín Piñol, Halil Bárcena, Mariona Cabassa, Bel Olid, Mercè Canals, Jaume Cella i Carles Cano.

➤ GRÀCIA LLEGEIX

• FESTIVAL GRÀCIA LLEGEIX

Míriam de Rosa, Josep Camps i Sebastià Bennasar. Son els organitzadors de Gràcia Llegeix, un festival literari de 48 hores va fer la seva segona edició el 6-7-8 d'octubre de 2017 a diferents espais del barri: la plaça de la Vila de Gràcia, les biblioteques de la Vila de Gràcia i Jaume Fuster i la llibreria La Memòria.

➤ GUTTER FEST

Fira d'Autoedició i de Microedició de Barcelona. Espai obert i participatiu que vol ser un punt de trobada per a una comunitat activa de productors que investiga, genera, experimenta i celebra els processos d'autoedició, microedició i edició independent, gràfica i sonora. Aquest any s'ha celebrat el 19 i 20 de maig a la Nau Bostik.

➤ HORIZONTAL

- Cicle poètic al que cada dimecres programa recitals i muntatges de tota mena. Coordinat pel Josep Pedrals.

➤ ICONO SERVEIS CULTURALS

- Ruta La Catedral del Mar. Inspirada en la novel·la d'Ildefonso Falcones.
- Ruta Cervantes en Barcelona. La ciutat vista a través dels ulls de Don Quijote
- Ruta La sombra del viento. Inspirada en la novel·la de Carlos Ruiz Zafón.
- Ruta Fantasmas de Barcelona. Inspirada en el llibre de Sylvia Lagarda-Mata.

➤ LEGILAND CLUB

Plataforma digital dissenyada per promoure la lectura lliure d'obres literàries tant a l'escola com a casa. Servei de pagament.

➤ MERCAT DOMINICAL DE SANT ANTONI

Associació que reuneix als paradistes del mercat de llibres i còmics de segona mà que cada diumenge s'instal·la al voltant del Mercat de Sant Antoni.

- LECTURES AL DOMINICAL

Sessions de lectura amb la presència d'un escriptor convidat.

➤ MOZAIKA

Associació que vol popularitzar la cultura jueva i acostar-la al gran públic

- SEFER BARCELONA: Festival del Llibre Jueu.

Es desenvoluparà de forma escalonada durant quatre jornades (aquest any han estat quatre dijous del mes de novembre del 2017: 8, 16, 23 i 29)- i té com a escenari diversos espais de la ciutat de Barcelona.

➤ MUNT DE PARAULES

- MUNT DE MOTS

El festival de contacontes més gran del país. Es presenta en la seva vuitena edició a Barcelona i a diverses ciutats més de Catalunya. Aplega més de 40 narradors arribats de diferents països.

➤ NOVELANTES

Club de lectura que es reuneix el segon dimarts de cada mes en el bar El Paraigua (<http://novelantes.blogspot.com.es/>)

➤ OMNIUM CULTURAL

- LA LLANÇA DE SANT JORDI
Un aparador web on els lectors poden conèixer les principals novetats editorials de l'any i escollir quins seran els llibres més regalats per Sant Jordi i quina és la millor coberta.
- A TOTA VEU
Es tracta d'una lectura pública de poesia pels volts de Sant Jordi. Es fan parelles de persones on una d'elles té com a llengua pròpia el català i l'altra una llengua diferent que conjuntament llegeixen en públic poemes en la llengua original i la traducció al català. El Centre Cívic El Sortidor va ser amfitrió de l'acte el 20 d'abril de 2017. Al 2016 es va fer al bar de Can Batlló
- Premi Òmnium a la Millor Novel·la en Llengua Catalana de l'Any. El premi busca incrementar els lectors de narrativa en català i està dotat amb 20.000 euros directes per a l'autor guardonat i 5.000 euros més que es destinaran a fer promoció de la novel·la.
- El Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, instituït per Òmnium Cultural l'any 1969, és un reconeixement a la trajectòria d'una persona que "per la seva obra literària o científica, escrita en llengua catalana, i per la importància i exemplaritat de la seva tasca intel·lectual, hagi contribuït de manera notable i continuada a la vida cultural dels Països Catalans".
- El Tinter de les Lletres Catalanes és la festa que agrupa els premis literaris d'autors d'entre 6 i 18 anys amb més prestigi dels Països Catalans. Aquest 2017 l'acte de lliurament es va celebrar el 26 de maig al Casinet d'Hostafrancs de Barcelona. L'acte va ser un homenatge a la figura de Isabel Clara Simó, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 2017 amb un espectacle digirit per Antonio Calvo amb la col·laboració de la Companyia de ballet de Catalunya que van acompanyar els guanyadors a rebre els seus premis
- La Festa de les Lletres Catalanes. Vetllada de La Nit de Santa Llúcia de caràcter itinerant que se celebra aquest any a Barcelona (15 de desembre de 2017, al poliesportiu Virrei Amat). En el transcurs de la vetllada es fa el lliurament dels premis Sant Jordi de novel·la, el premi Carles Riba de poesia, el premi Mercè Rodoreda de contes i narracions, el premi Frederic Roda de teatre, el Premi Muriel Casals de Comunicació, el Premi Internacional J. B. Cendrós, el Premi Josep M. Folch i Torres de novel·les per a nois i noies i el Premi Joaquim Ruyra de narrativa juvenil. Aquest any també s'anunciaran els tres finalistes del Premi Òmnium a la Millor Novel·la en Llengua Catalana de l'Any. La vetllada literària és la part central i culminant d'un conjunt d'activitats prèvies que se celebren a diferents espais de la ciutat. Aquest any en destaquen, entre altres, Tots som iguals. La diversitat de gènere a la

Biblioteca de Nou Barris (15 de novembre); una sessió d'un club de lectura a la Biblioteca Zona Nord; una tertúlia sobre *Coraline* de Neil Gaiman a la Biblioteca les Roquetes; presentació d' *.Un dia tornaré a Koundara*, de Montserrat Salvador, a CC Torre Llobeta; i també actes de *Les lletres surten al carrer* al Mercat de Canyelles, la plaça Major de Nou Barris o el Mercat de la Mercè.

➤ ProArtCat

Es va fundar l'any 2010 per recolzar, difondre i fomentar l'art de la poesia.

- Can Deu Poesia. Cada primer dilluns de mes organitzen un recital de participació lliure en el CC Can Deu.

➤ PROJECTES POÈTICS SENSE TÍTOL - PROPOST

Es tracta d'una entitat independent dedicada a les pràctiques poètiques contemporànies i als seus vessants adjacents. des de 1993, ha organitzat exposicions i recitals i ha publicat revistes i catàlegs i, a hores d'ara, ha esdevingut una de les entitats més dinàmiques en el camp de la poesia sonora, la polipoesia i la poesia experimental

➤ RED 927

Neix l'any 2007 per tal d'activar la poesia escènica.

- Coorganitzadors dels Poetry Slam del CCCB.

➤ SEMPRONIANA

Lectures comestibles. Organitzat per Ada Semproniana i Ada Castell en un restaurant que fa més de des dècades era una editorial

- Cartilla de raciocini. Sopar literari organitzat per Gerard Altaió, Eduard Escoffet, Josep Pedrals i Martí Sales
- Lectures comestibles Durant un dinar/sopar es repassarà la trajectòria d'un autor/a o parlar amb un especialista en l'obra d'un escriptor concret.
- Berenar de llibre Durant una hora, a la tarda, s'extraurà una recepta d'un llibre o autor determinat i s'ensenyarà com recrear-la, de la mà de l'Ada Parellada.

▪ TALEIA

- Disseny i gestió del programa d'activitats per al foment de la lectura per a adults i per a públic familiar, a les biblioteques de l'Hospitalet de Llobregat.

➤ TANTAGORA

Espai de creació, producció, difusió i innovació de les formes de promoure la literatura en català escrita i oral, popular i d'autor a tota mena de públics, a través del treball amb altres disciplines artístiques; música, arts plàstiques, teatre, dansa, etc ...

- FLIC FESTIVAL
Festival d'experiències i creació literària que convida a gaudir de la literatura i les arts. Vol promoure la relació entre les arts a través de formats innovadors, fomentant així la creació interdisciplinària i el foment pel gust literari, amb la participació de tots els agents implicats.
- XARXA ESCOLA LITERÀRIA
Programa de Tantàgora que identifica les escoles que volen treballar més i millor amb la literatura per així ajudar els seus alumnes a augmentar la sensibilitat cultural i les competències comunicatives a través de les arts.
- MARIQUÈMPORTES, MARIQUÈMDIUS
Des del curs 2007-2008, en el marc del Pla d'Entorn de Besòs, Tantàgora dissenya i executa el programa de foment del gust literari Mariquèmportes, Mariquèmdius a través de l'àlbum il·lustrat a 8 escoles d'educació primària del barri, arribant a uns 1.150 nens i . Estan implicats la Biblioteca Ramón Alós, el centre Cívic, el mercat i l'Associació de veïns.
- Art & Paraula, la primera escola en mediació literària. Espai de formació en mediació literària, ofereix cursos i itineraris formatius per a persones amb interessos per la literatura, la narració oral, l'art o la creació, tant en l'àmbit professional (mestres, bibliotecaris, monitors de lleure, etc.) com privat (famílies i gent amb curiositat vers la mediació literària).

➤ TERMCAT

- TERMJORDI17
Destaca terminologia en textos literaris: Selecciona fragments literaris d'autors com Prudenci Bertrana, Joan Sales, Joan F. Mira o Empar Moliner a on es pot localitzar algun terme especialitzat. L'acció es difon especialment per mitjà de Twitter i Facebook

➤ TOT RAVAL

- SANT JORDI AL RAVAL
Des de la Fundació impulsen i coordinem el Sant Jordi a la Rambla del Raval, un procés participatiu que implica entitats, escoles, serveis i comerços del Raval per celebrar conjuntament la Diada.

➤ TRAMOIA CULTURA

Empresa dedicada a difondre la cultura, especialment en l'àmbit literari, i a fer present la literatura en la vida quotidiana. Organitzen recitals de poesia i petits espectacles literaris que es realitzen en diferents espais del territori català.

- Lectures en ruta. Estadades d'un dia o d'un cap de setmana a diferents punts del territori vinculats amb la literatura (Residència Faber d'Olot, Centre Quim Soler del Priorat, Biblioteca Carles Rahola de Girona, Llibreria La Calders o Bar Horiginal a Barcelona, entre altres). Aquesta tardor tenen dues rutes a Barcelona.

➤ TRIVIUM GESTIÓ CULTURAL

- Organització d'El Club de lectura d'El Corte Inglés
- Organització de sessions de foment de la lectura per a biblioteques, escoles i altres espais. Ens ocupem de la gestió i la producció al complet: des de la recerca d'escriptors i contacontes fins a la realització dels elements de difusió i publicitat.

➤ UMPALUMPA

Disseny i realització d'activitats i accions culturals amb l'objectiu de fomentar la lectura.

➤ UTOPIA 126

- UTOPIA MARKETS POESIA
Recitals, espectacles i activitats al voltant de la poesia. Aquest any es va celebrar entre el 17 i el 19 de març a Utopia 126.

➤ XIM I XESCA

Eina interactiva i personalitzada per despertar el gust per llegir i millorar la comprensió lectora. Està dirigida a alumnes de 6 a 14 anys.

5. EL AGENTS

5. 21. MITJANS DE COMUNICACIÓ AUDIOVISUALS

➤ RÀDIO

- Catalunya Ràdio
  - Ciutat Maragda. (Dissabtes, de 23h a 24h) Programa generalista sobre literatura catalana i universal que inclou un club de lectura.
- ICat FM
  - L'Irradiador. (Dimarts, de 22h a 23h) Espai que posa l'accent en l'edició catalana independent i comptarà amb una hora setmanal per descobrir novel·les, contes o poemaris al costat dels seus autors.
- Ràdio 4-RNE
  - Club Dante. S'emet els dimarts de 22h a 23 h. Està dirigit i presentat per l'escriptor David Martí.

➤ TELEVISIÓ

- BTV:
  - Àrtic. (De dilluns a dijous a les 21.30) Programa sobre cultura amb secció dedicada als llibres.
  - Rius de Tinta. (dilluns a les 22h) Programa que proposa descobrir la ciutat acompanyats d'escriptors i lectors barcelonins. El programa, televisiu i radiofònic, també inclou visites a les biblioteques de la ciutat.
  - Catakrac (dissabtes i diumenges a les 8h) és el programa infantil de BTV adreçat a famílies que inclou notícies i reportatges sobre llibres i foment de la lectura.
- Televisió de Catalunya
  - Campanya Llegir. Una cita amb la vida. Al 2017 s'ha fet durant la Fira de Bolonya, el Festival Barcelona Poesia, el Festival Grec i el Festival Temporada Alta de Girona.
  - Superbiblioteca del Club Super3, pàgina especial del web del Super3 amb recomanacions de llibres: És un aparador virtual que recull l'oferta literària infantil, ordenada per edats (+3, +6, +8 i +10).. Aquesta pàgina primer només funcionava per Sant Jordi, però ara ho farà de manera.
  - Una mà de contes (Club Súper3) Una mà de contes et convida a endinsar-te en el món de l'art i la literatura, de la música i els mitjans audiovisuals,

de la mà dels contes, contes de viatges, contes del món, contes d'animals, de por, fets amb dinar, amb objectes quotidians, contes de matemàtiques, contes de petons...

- 33 Recomana. Càpsules que donen la informació necessària per a que els telespectadors estiguin al cas de les propostes culturals, entre elles les literàries.
- Tria 33, un espai que vol donar als espectadors les claus de l'actualitat cultural en tots els seus àmbits i en totes les disciplines artístiques. De dilluns a diumenge, "Tria33" ofereix una selecció de l'actualitat en cinema, música, llibres, escena, cultura popular, cultura digital i arts plàstiques i visuals. S'emet de dilluns a divendres, a les 22.05, i dissabtes i diumenges, a les 21.50
- Quan arribin els marcians. Programa cultural amb informació sobre llibres. Dijous a les 23.30 a TV3 i dissabtes a les 10 al Canal 33.

➤ Principals diaris de comunicació escrits

- ABC
  - El seu suplement cultural, ABC Cultural, es publica els dissabtes
- Ara
  - El seu suplement de llibres, Ara Llegim, es publica els dissabtes.
- El Mundo.
  - El seu suplement cultural català, Tendències, es publica els dijous.
  - El Cultural, fet a Madrid, es publica els divendres.
- El País.
  - El seu suplement cultural català, Quadern, es publica els dijous.
  - El suplement de cultura fet a Madrid per a tota Espanya, Babelia, es publica els dissabtes.
- El Periódico
  - El seu suplement de cultura i oci, On, es publica els divendres.
- El Punt-Avui
  - El suplement a on dedica especial atenció als llibres es publica els diumenges.
- La Razón
  - Suplement El Cultural es publica els dissabtes.
- La Vanguardia.
  - El seu suplement cultural, amb atenció als llibres, Cultura/s, es publica els dissabtes.

➤ Publicacions culturals generalistes amb atenció als llibres

- Núvol.com
- Catorze.cat

➤ Publicacions sobre literatura per a públic adult

- Liubrujula.com
- Queleer.com
- Revistadelibros.com
- Revistadeletras.net
- Revistaquimera.com
- Revistaleer.com

- Zenda. Autores, Libros y Compañía (Zendalibros.com)
- Quimera (RevistaQuimera.com)
- Fuera (de) margen
- Eñe, revista para leer
- Insula (insula.es)
- Litoral (edicioneslitoral.com)
- L'Avenç (cultura en general)
- El món d'ahir (elmondahir.cat)
- Papelenblanco.com
- La Página Escrita. Revista literaria online de las Fundaciones Jordi Sierra i Fabra, en Barcelona y Medellín
- L'illa dels Llibres és un portal web dedicat a l'actualitat literària (<http://www.illadelsllibres.com/>)
- Llibres, i punt! (<http://llibresipunt.blogspot.com/>)
- Nosaltreslegim.cat és un espai per parlar de llibres, de novetats, de clàssics, de premis literaris o de recomanacions per a petits i grans.

➤ Publicacions sobre literatura per a públic infantil i juvenil

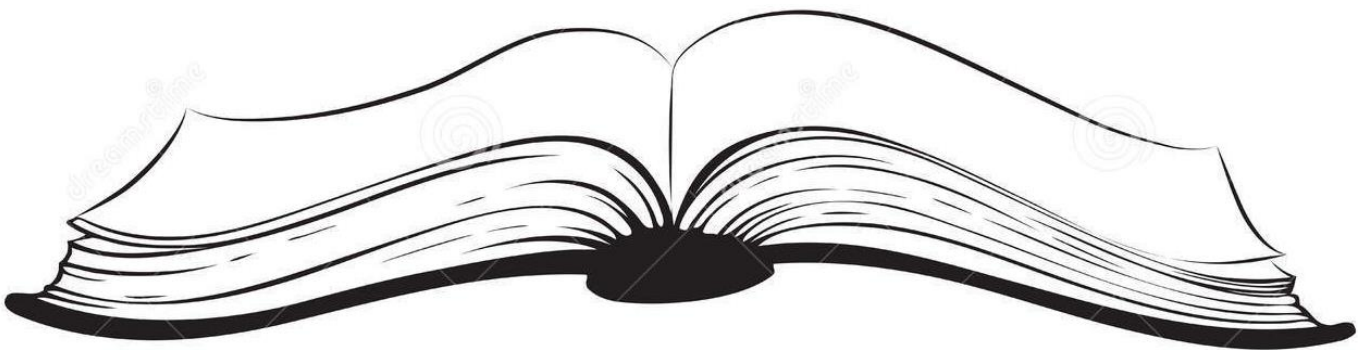
- CLIJ (Cuadernos de Literatura Infantil y Juvenil)
- La invitació a la lectura. Pàgina de Jaume Centelles. (<https://jaumecentelles.cat/>)
- Llibres al replà. (<http://llibresalrepla.cat/>)
- Soñando cuentos (<http://sonandocuentos.blogspot.com.es/>)
- Pizca de papel (<http://elblogdepizcadepapel.blogspot.com.es/>)
- Darabuc (<https://darabucatala.wordpress.com/>)
- Bienvenidos a la fiesta (<http://www.bienvenidosalafiesta.com/>)
- Revista Babar (revistababar.com)
- Cornabou (<http://www.andreusotorra.com/cornabou/>)
- Lectures segures <http://blocs.xtec.cat/lecturessegures/> Materials didàctics sobre lectures universals
- Faristol. Revista del Llibre Infantil i Juvenil. És del Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil.

➤ Publicacions sobre el foment de la lectura

- Bescolar. Blog de reflexió i divulgació sobre les biblioteques escolars. (<http://bd.ub.edu/bescolar/>)

TERCERA PART

FOMENT DE LA LECTURA: LES ACTIVITATS

APPS			
APPS	Literapolisbcn	Barcelona Ciutat de la Literatura	
CAMPANYES			
CAMP	Fas 6 anys. Tria un llibre	Generalitat	
CAMP	Lletres al camp	Institució de les Lletres catalanes FC Barcelona	
CAMP	Biblioestiu	Biblioteques de la Generalitat	
CAMP	Llegir al jardí	Biblioteca de Catalunya	
CAMP	Tasta'm	ATM, TMB, RENFE, FGC, ADIF, TUSGSAL, SFM, Baleària, AVE	
CAMP	Lletres als FGC	FGC	
CAMP	Devora'ls	TMB	
CAMP	Punt de lectura	Rosa Sensat	www2.rosasensat.org/es/pagina/punt-de-lectura
CAMP	Una cita amb la vida	TV3	
CONFERÈNCIES I XERRADES			
	Programació continuada a diferents espais de la ciutat: <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteques • Centres cívics • Llibreries • Centres de cultura internacionals 		
CLUBS DE LECTURA			
CLUB	75 clubs de lectura per a adults Clubs de lectura juvenils Clubs de lectura infantils	Biblioteques de Barcelona	ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/es/canal/clubs-de-lectu
	També es desenvolupen clubs de lectura als: <ul style="list-style-type: none"> • centres cívics • casals de gent gran • ateneus • llibreries 		

CLUB	Klub CCCB	CCCB	www.cccb.org/es/marco/ficha/klub-de-lectura-2016-2017/224171
CLUB	A cau d'orella	Rosa Sensat	www2.rosasensat.org/.../a-cau-d-orella-el-club-de-lectura-escolar
CLUB	Clubs lectura en català	CPNL	
CLUB	Biblioclub	Filmoteca Biblioteques de la Generalitat	www.filmoteca.cat › Inici › Programació › Cicles
CLUB	LiceuBib	Biblioteques de la Generalitat Teatre del Liceu	http://biblioteques.gencat.cat/ca/el-servei-de-biblioteques/linies-dactivitat/promocio_lectura_cultura/clubs_lectura/Liceu-BIB/
CLUB	Llegir el teatre	Biblioteques de la Generalitat Teatre Nacional	https://www.tnc.cat/ca/llegir-el-teatre
CLUBV IR	CLUBcLeC	Llegir en català	llegirencatala.cat/clubclec/

PROGRAMES ESCOLARS

ESC	Marató de lectura escolar del Districte de Sarrià-Sant Gervasi	Districte de Sarrià Biblioteques escolars de la zona	
ESC	En residència	Institut de Cultura Consorci d'Educació de Barcelona Barcelona Ciutat de la Literatura	
ESC	Suport a la lectura	Institut Municipal d'Educació	
ESC	Millora de les biblioteques escolars	Institut Municipal d'Educació	
ESC	Lletres a les aules	Institució de les Lletres Catalanes	
ESC	Biblioteca escolar Puntedu	Departament d'Ensenyament	xtec.gencat.cat/ca/projectes/biblioteca/
ESC	FLIC escoles	La Seca	
ESC	Lecxit	Fundació Jaume Bofill La Caixa i Departament d'Ensenyament	www.lectura.cat/
ESC	Biblio(r)evolució	Fundació Jaume Bofill	
ESC	Joc literari de Barcelona	Fundació Jordi Sierra i Fabra	
ESC	Mariquèmportes, Mariquèndius	Tantagora	
ESC / XAR	"TwitteraBrossa	Fundació Joan Brossa	

ESTUDIS

EST	Màster de Biblioteca escolar i promoció de la lectura.	Universitat de Barcelona	
EST	Postgrau de prescripció	Universitat de Barcelona	

	lectora		
EST	Art & Paraula	Tantagora	artiparaula.com/
FESTES			
FESTA	Festa Verdaguer	Vil·la Joana	
FESTA	Revetlla de Sant Jordi	ILC	
FESTA	Nit dels Drac	Barcelona Ciutat de la Literatura	
FESTA	Dia Orwell	CCCB	www.cccb.org/es/marco/ciclo/dia-orwell/212868
FESTIVALS I FIRES			
FF	Barcelona Novel·la Històrica	Institut de Cultura	lameva.barcelona.cat/novel.lahistorica/
FF	BCNegra	Institut de Cultura	lameva.barcelona.cat/bcnegra/ca
FF	Mon Llibre	Institut de Cultura	lameva.barcelona.cat/monllibre/
FF	Barcelona Poesia	Institut de Cultura	lameva.barcelona.cat/barcelonapoesia/es
FF	Les Corts, escenari literari	Districte Les Corts	
FF	Dissenyant literatures	DHUB / FLIC	flicfestival.com/
FF	Alcools	Beckett / ILC	https://www.salabeckett.cat/es/activitat-resta/festival-alcools/
FF	Book Con	Boolino	
FF	Gràcia llegeix	Gràcia llegeix	
FF	Bibliocurts.	Districte de Sarrià Biblioteques de Barcelona	
FF	Festival Literal, una Fira d'idees i llibres radicals	Tigre de Paper Edicions, Pol·len Editorial , Edicions Bellaterra i Icaria Editorial	literalbcn.cat/
FF	Setmana de l'Àlbum	Associació Àlbum Barcelona	www.albumbarcelona.org/es/la-semana-del-album/
FF	Setmana del Llibre en català	Associació d'Editos en Llengua Catalana	www.lasetmana.cat/
FF	Salò del Còmic	Ficòmic	https://ficomic.com/
FF	Salò del Manga	Ficòmic	https://ficomic.com/
FF	Fira del Llibre de Música i la Partitura	Gremi d'Editorials de Música de Catalunya	
FF	Fira del Llibre d'Ocasíó, Antic i Modern	Gremi de Llibreters de Vell de Catalunya	http://www.gremilibrevell.cat/public.php?idioma=ca&apd=86&email
FF	Kosmópolis	CCCB	kosmopolis.cccb.org/es/
FF	Poetry Slam	CCCB	www.cccb.org/es/marco/ficha/poetry-slam-2016/222624
FF	Primera persona	CCCB	www.cccb.org/es/actividades/ficha/primera-persona-2017/226021
FF	Festival de Llibres Il·lustrats	Tantagora / CCCB	flicfestival.com/

	Activitat inclosa en el FILC		
FF	Fira del Llibre prohibit	Born	https://es-es.facebook.com/firadellibres.prohibits/
FF	Munt de mots	Munt de paraules	www.muntdemots.org/2017/
FF	Arts libris	Arts Santa Mònica	artslibris.cat/es
FF	Flic Festival	Tantagora	flicfestival.com/
FF	Sefer. Festival de literatura jueva		http://www.mozaika.es/seferbarcelona/
FF	Literal dia. Festival de literatura basca	Euskal Etxea	http://www.euskaletxea.cat/literal dia/?page_id=2
FF	Mercat de Nadal del llibre	Club Súper 3	http://www.mercatllibre.cat/
GRUPS DE RECERCA			
GR	Bibliomedia	Federació de moviments de renovació pedagògica	grupbibliomedia.blogspot.com/
GR	Punt de lectura	Fundació Artur Martorell	elpuntdelectura.blogspot.com/
GR	GRETEL	Universitat de Barcelona	www.gretel.cat/es/
GR	LEAC-UB	Universitat de Barcelona	www.ub.edu/dppsed/grupos_ct/leac.htm
GR	Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura	Universitat de Barcelona	http://www.ub.edu/web/ub/ca/recerca_innovacio/recerca_a_la_UB/observatoris/observatoris/oblub.html
GR	Binding	Universitat de Barcelona	www.binding-edu.org/es/
INFANTS			
INF	Mestres àvies recuperadores de contes	Rosa Sensat	
INF	Primeres passes	Biblioteques de Barcelona	
INF	Culturnautes	CCCB	
INF	Tobada Joves Lectors	Santa Mònica / ILC	
INF	Xup Xup	DHUB Tantagora	
INF	#recomanollegir	Biblioteques de Barcelona	
JORNADES			
JOR	Jornades poètiques ACEC	Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya	
JOR	'Llegir per commoure'ns'	Xarxa del Patrimoni Literari Català	

MITJANS			
MJ	Ciutat Maragda	CatRàdio	
MJ	L'irradiador	ICat	
MJ	Escriptors TV	Vilaweb	
MJ	Àrtic	BTV	
MJ	Rius de Tinta	BTV	
MJ	Catacrack	BTV	
MJ	Superbiblioteca	Club Super3	
MJ	Una mà de contes	Club Super3	
MJ	33 recomana	Canal 33	
MJ	Tria 33	Canal 33	
PREMIS			
PRE	Llegir	Fundació Bromera	
PRE	Atlànida	Associació d'Editos en Llengua Catalana	
PRE	Protagonista i Atrapallibres	Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil	
RECITALS			
REC	A tota veu	Omnium	
REC	Dilluns de poesia	Santa Mònica / ILC	
REC	Recitals de poesia	Heliogabal	
REC	Can Deu poesia	ProARTCat / CC Can Deu	
REC	Lectures de mel i foc	CC Casa Grogga	
RECURSOS PEDAGÒGICS			
RP	Noies i nois, tants a tants	Rosa Sensat	
	Edu 365	Departament d'Ensenyament. Generalitat	http://www.edu365.cat/llegeix/index.htm
RP	Maletes viatgeres	Fundació Bromera	
RP	La piràmide de la lectura	Departament d'Ensenyament	
RP	El gust per la lectura	Departament d'Ensenyament	
RP	Plans de lectura	Cal Llibre	
RP	10x10	Biblioteques de la Generalitat	
RP	Leer.es	Ministerio de Cultura	
RP	Impuls a la lectura	Consorci Educació de Barcelona	

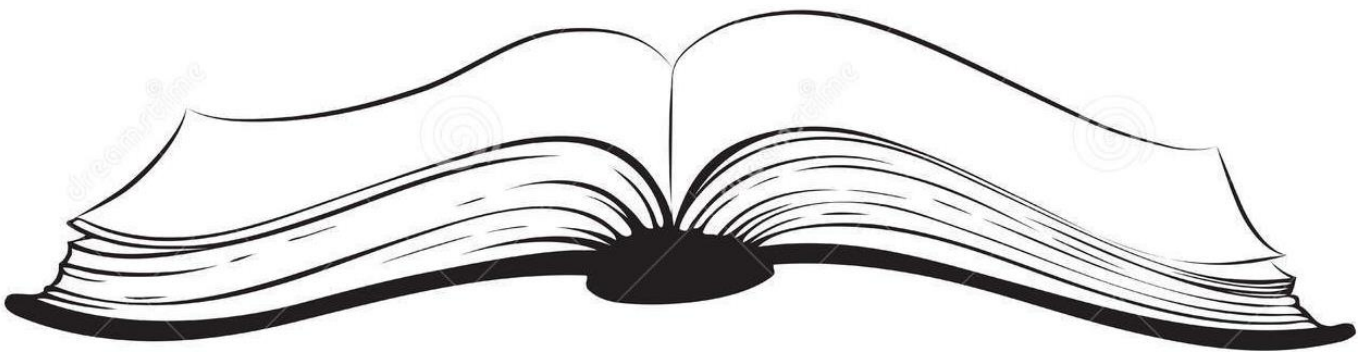
RP	Plans lectors	Anaya	https://www.leerenelaula.com/planlector/
RP	Plans lectors	Animallibres	https://www.animallibres.cat/lilibres-per-edats.html
RP	Plans lectors	Baula	baula.com/material-educatiu/primaria/.../pla-lector.../pla-lector/
RP	Plans lectors	Bromera	https://www.bromera.com/pla-lector/
RP	Plans lectors	Cruïlla	www.cruillaconnecta.cat
RP	Plans lectors	Edebé	http://www.planlector.com/index.asp
RP	Plans lectors	Edelvives	https://www.edelvives.com/es/proyectos-educativos/primaria
RP	Plans lectors	La Galera	www.lagaleraeditorial.com/ca/pla-lector
RP	Plans lectors	Ocèano	http://digital-text.com/recursos/plan-lector/
RP	Plans lectors	Oxford University Press	www.oupe.es/es/mas-areas-educacion/infantil/plan-lector/Paginas/Inicio.aspx
RP	Plans lectors	Santillana	www.santillana.es/es/w/profesores/literatura-infantil-y-juvenil/

RUTES

Ruta	De Marsé a Mercè.	CC Carmel i Guinardó	
Ruta	La Formiga	Vil·la Joana	
Ruta	Ruta Joan Brossa	Fundació Joan Brossa	
Ruta	Ruta Pompeu Fabra	Càtedra Pompeu Fabra	
Ruta	La catedral del mar	Icono serveis / Conèixer BCN	
Ruta	La Barcelona del Quijote	Icono serveis/ Conèixer BCN	
Ruta	La sombra del viento	Icono serveis/ Conèixer BCN	
Ruta	Los fantasmes de Barcelona	Icono serveis/ Conèixer BCN	http://www.mercerodoreda.cat/ruta-barcelona.php
Ruta	La Barcelona de Mercè Rodoreda	Fundació Mercè Rodoreda	

QUARTA PART

MODELS DE FOMENT DE LA LECTURA

7. SITUACIÓ EN ELS MUNICIPIS DE L'ÀREA METROPOLITANA

➤ L'Hospitalet

La població de L'Hospitalet l'any 2015 se situava en els 260.288 habitants i és la segona ciutat més poblada de Catalunya. El Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2016-2019, malgrat que dona una importància cabdal a convertir L'Hospitalet en una ciutat vinculada a la cultura, no parla del foment de la lectura. Tria com a eix de la seva activitat la música.

- La Xarxa de Biblioteques de l'Hospitalet està integrada per vuit centres: Bellvitges, Can Sumarro, Josep Janés, La Bòbila, La Florida, Plaça d'Europa, Santa Eulàlia i Tecla Sala.
  - El conjunt de biblioteques proposa 18 clubs de lectura. Així mateix organitza presentacions i xerrades literàries, a més d'acollir espectacles infantils. En concret, *L'hora del conte* se celebra una tarda al mes a cada una de les biblioteques.
  - Des de les Biblioteques de l'Hospitalet impulsen *La Lliga dels Llibres*, una activitat de dinamització de la lectura que s'ofereix als alumnes de 5è de primària de totes les escoles de la ciutat.
  - Fan ús de la web *Gènius*, de la Diputació de Barcelona, i del programa *Lecxit*, promogut per la Fundació la Caixa, la Fundació Jaume Bofill i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.
  - El programa cultural de les Biblioteques de l'Hospitalet és gestionat per l'empresa Taleia Cultura.
- Des de L'Hospitalet s'ha fet una aposta per la novel·la negra, un dels puntals de la Biblioteca La Bòbila (que també presta servei a la localitat veïna d'Esplugues). A més, concedeixen el Premi de Novel·la Negra L'H Confidencial, en col·laboració amb l'Editorial Roca.

➤ Cornellà

La població de Cornellà se situava l'any 2016 en els 86.072 habitants.

- L'any 2009 va posar en marxa el pla Cornellà Ciutat de la Lectura.

- La Xarxa de Biblioteques de Cornellà (XBC) està formada per tres equipaments: la Biblioteca Central, que és cap de la xarxa, i les biblioteques de proximitat Marta Mata i Sant Ildefons. Els centres tenen entre les seves activitats la realització de clubs de lectura a més d'organitzar presentacions de llibres i xerrades i d'acollir contacontes infantils.
- Dos terços de la població va considerar que era molt important que l'Ajuntament de Cornellà desenvolupés polítiques per fomentar la lectura. Aquesta va ser una de les conclusions de l'enquesta encarregada l'any 2016 pel consistori a Gesop i realitzada a persones d'edat compresa entre els 30 i 50 anys, per conèixer les seves necessitats i opinions.
- Durant el mes d'abril, coincidint amb la Diada de Sant Jordi, des de l'Ajuntament s'impulsa la campanya Llegir a Cornellà que proposa activitats de foment de la lectura.

Santa Coloma de Gramenet

Santa Coloma de Gramenet tenia el 2016 una població de 117.153 habitants. És la setena ciutat més poblada de la província de Barcelona i la novena més poblada de Catalunya.

- L'activitat de foment de la lectura se centra bàsicament en les actuacions a la seva xarxa de biblioteques. Santa Coloma disposa de quatre biblioteques públiques: Central, Can Peixauet, Singuerlín – Salvador Cabré i Fondo.
- La Biblioteca Central té prop de 29.000 usuaris amb carnet, una xifra que es manté (amb una lleugera caiguda des de 2011). Can Peixauet té uns 17.000 inscrits (en corba creixent); Singuerlín, uns 6.500 (també, en augment des de 2011); i Fondo, que funciona des de 2014, a finals de 2015 tenia prop de 2.500 usuaris inscrits.
- La Biblioteca de Fondo centra les seves activitats de foment de la lectura en els llibres dedicats a les Cuines del Món; igualment disposa d'una tertúlia literària i contacontes per a infants. Can Peixauet té un club de lectura infantil i Singuerlín un adreçat als adults.

- La xarxa de Biblioteques de Santa Coloma fa servir els recursos de la Biblioteca Virtual de la Diputació de Barcelona: prestatges virtuals, guies de lectura...

➤ **Sant Adrià del Besòs**

La població de Sant Adrià del Besòs, situada entre Barcelona i Badalona, tenia el 2016 una població de 36.496 habitants.

- Dos centres bibliotecaris presten servei a Sant Adrià del Besòs i són els principals agents del foment de la lectura: les biblioteques de Sant Adrià i de Font de la Mina.
- Aquests dos equipaments disposen d'activitats destinades a fomentar la lectura com tertúlies literàries i clubs de lectura (pensats per a un públic adult) i contacontes amb els que incentivar la lectura entre els més petits.
- Les dues biblioteques de la ciutat participen del programa d'Òmnium Cultural *Els clubs de lectura fàcil. En català, llegim i parlem*.

➤ **Badalona**

La població de Badalona l'any 2016 se situava en els 215.634 habitants. És la tercera ciutat més poblada de Catalunya.

- La Xarxa de les Biblioteques de Badalona s'estructura a partir d'una biblioteca central urbana (Can Casacuberta) i cinc biblioteques de barri distribuïdes en el territori.
  - Les biblioteques de Badalona disposen, a més de clubs de lectura i presentacions en els seus centres, un sistema de clubs de lectura i tertúlies virtual a través de la seva pàgina web. Les biblioteques també acullen activitats de foment de la lectura per a infants (L'hora del conte).
  - Les Biblioteques de Badalona han organitzat una ruta literària pels carrers del centre de Badalona amb Geocaching.com. Està estructurada com si es tractés d'un joc.
- Disposa en la seva xarxa de centres municipals de l'Espai Betúlia. Centre de la Paraula i les Lletres, que està especialitzat en la paraula i les lletres. Els principals objectius de l'Espai Betúlia són vetllar per la

conservació i la gestió del nostre patrimoni literari, difondre'l, fomentar-ne la creació, la producció i la seva interrelació amb la resta de disciplines artístiques.

➤ **Esplugues**

Segons l'Institut Nacional d'Estadística, Esplugues de Llobregat tenia l'any 2016 una població de 45.733 habitants.

- La ciutat d'Esplugues disposa de dues biblioteques: la Biblioteca Central Pare Miquel d'Esplugues i la Biblioteca la Bòbila que dona servei a les ciutats d'Esplugues i de l'Hospitalet, i disposa d'un fons especial de gènere negre i policíac.
- Durant l'any 2015, El Consell d'Infants, integrat per representants dels alumnes de 5è i 6è de primària de les set escoles públiques de la ciutat, va proposat, entre d'altres coses, impulsar clubs de lectura en línia per millorar el foment de la lectura a la localitat, així com programar gimcanes temàtiques sobre diferents gèneres literaris. Aquestes activitats havien d'integrar-se en un pla de ciutat de foment lector.

➤ **El Prat de Llobregat**

El Prat de Llobregat tenia l'any 2016 una població de 63.457 habitants.

- Només disposa d'una biblioteca, la Antonio Marin. Des del centre s'impulsen diferents programes:
  - Pratilletes, una eina digital per a conèixer els autors i autores locals
  - Vint clubs de lectura de tots els gèneres literaris que es porten a terme tant en les instal·lacions de la biblioteca com fora d'elles.
  - Presentacions de llibres i xerrades.
  - Activitats adreçades als infants (contacontes i clubs de lectura) i a les famílies (laboratoris de lectura en família)
  - Clubs de lectura pensats per a joves entre 15 i 20 anys.

Sant Cugat del Vallés

Sant Cugat del Vallés tenia l'any 2016 una població de 88.921 habitants. Sant Cugat del Vallés es una de les poblacions catalanes amb una renda per capita més alta; segons les dades elaborades pel Ministerio de Hacienda a partir de les declaracions d'IRPF del 2014, la renda per capita a Sant Cugat era de 46.915 euros bruts (la mitjana nacional és de 24.795 euros).

- Disposa d'un programa, Lletres, que inclou tot allò relacionat amb el món de les lletres a Sant Cugat. Comprèn tota l'activitat relacionada amb la literatura i la promoció de la lectura i la creació literària. I també, amb el coneixement i el perfeccionament de la llengua catalana i d'altres llengües que es parlen a la ciutat. A més del premi de Poesia Gabriel Ferrater o les activitats de la Diada de Sant Jordi, Lletres també inclou campanyes de dinamització lectora desenvolupades entre la xarxa de biblioteques i el Servei d'Ensenyament de l'Ajuntament.
- El programa Lletres recull activitats externes com:
  - L'Associació de Veïns de la Serreta ha creat un itinerari literari al bosc de la Serreta.
  - El Festival Petits!Grans!Llibres!, organitzat per l'Institut de la Infància.
  - Lectures a la fresca, organitzades pels Amics de Pedra i Sang. Es tracta d'un cicle estiuenc de lectures de textos literaris a places i carrers de la ciutat.
  - A més dels clubs de lectura que organitza la xarxa de biblioteques de Sant Cugat, també se'n celebren a l'Ateneu, el Club Muntanyenc, el Banc del temps i el Casal de Mira-sol.
  - Molts dels espectacles al Teatre-Auditori van acompanyats d'una trobada amb autors o directors que, quan tenen un element literari.
- El servei Biblioteques de Sant Cugat està format per la Biblioteca Central Gabriel Ferrater, la Biblioteca de Mira-sol Marta Pessarrodona i, des de la primavera de 2015, la Biblioteca de Volpelleres Miquel Batllori. Organitzen clubs de lectura i també presentacions literàries.

8. MODELS INTERNACIONALS DE FOMENT DE LA LECTURA

Quatre Ciutats de la literatura

- Edimburg. Ciutat de la Literatura des de 2004.

Activitats de foment de la lectura més destacades:

- Material i jocs per escoles i biblioteques sobre dos novel·les de Robert Louis Stevenson (Kidnapped i El doctor Jekyll i el senyor Hyde) i El mon perdut d'Arthur Conan Doyle.
- Celebració del centenari de Muriel Spark, del 20 aniversari de la publicació de Harry Potter, de l'aniversari del comissari Rebus (Ian Rankin), del Dia de Robert Louis Stevenson coincidint amb la data del seu naixement
- Celebració de la World Book Night el 23 d'abril
- Les principals activitats de foment de la lectura es fan a través del Scottish Book Trust, que arriba a tota Escòcia. La seva inversió va ser de tres milions de lliures l'any passat. Algunes de les seves actuacions:
  - Campanya Read, write, count. Lliuren als nens de P1 a P3 una bossa amb llibres i material d'escriptura cada tardor.
  - Bookbug Bags. Des del seu naixement i fins a P1, cada nen rep quatre bosses de llibres, Baby Bag, Toddler Bag, Explorer Bag and the P1 Family Bag, en versions en anglés o gaèlic.
  - Book Week Scotland. Durant un cap de setmana llarg, centenars d'activitats al voltant de la lectura amb la presència de reconeguts escriptors.
  - Organitzen més d'un miler d'activitats que apropen els escriptors a les comunitats
  - Organitzen un premi literari a on el jurat són 32.000 escolars.
  - Elaboren llistats i materials per lectors, apres i educadors: calculen que arriben a prop de 375.000 lectors.
  - Authors live, en col·laboració amb la BBC. Enregistraments de trobades o xerrades d'autors que poden ser projectades en escoles o biblioteques i que estan acompanyades de material didàctic.

➤ Dublín. Ciutat de la Literatura des de 2010

Per aconseguir la categoria de ciutat de la literatura van posar en relleu no només les seves universitats, biblioteques i premis literaris, sinó que també van reivindicar que tenen quatre premis Nobel: Yeats, Beckett, Shaw y Heaney.

Activitats de foment de la lectura més destacades:

- Conjuntament amb Edimburg, Iowa, Melbourne, Reykjavik, Norwich i Cracòvia van convertir en curmetratges els relats del llibre de James Joyce *Finnegans Wake*.
- Lectors en residència en les principals biblioteques de la ciutat per encomanar el gust de la lectura.
- Dublin: A Year in Words. Poetes parlen sobre Dublín en vídeos enregistrats en llocs de la ciutat que transmeten la seva essència.

➤ Cracòvia. Ciutat de la Literatura des de 2013

Activitats de foment de la lectura més destacades:

- ¡ReadPL! Campanya a nivell nacional que, a través d'una app, permet descarregar llibres de forma gratuïta (determinats títols, per un període determinat). El 2015 va arribar a sis ciutats (Cracòvia, Gdansk, Katowice, Poznan, Varsòvia y Wroclaw) y va incorporar 16 ciutats més el 2016.
- "Full speed ahead". App que proposa un joc basat en les obres de Joseph Conrad i que porta als participants a visitar diferents punts de Cracòvia.
- Mystery Hunters. Joc de pistes que es troben en els llibres de diferents biblioteques de Cracòvia.
- City Codes. Un centenar de bancs del carrer estan etiquetats amb codis QR que permeten accedir a fragments d'obres de grans autors.
- Writers in Motion. Biblioteca d'entrevistes enregistrades amb autors nacionals e internacionals i realitzades per estudiants universitaris.
- Passejades literàries. Cada últim dissabte de mes i seguint diferents rutes dedicades, per exemple, a Stanislaw Lem o Joseph Conrad.
- Trobades amb autors, clubs de lectura.
- Skok w Book, programa sobre literatura, llibres i autors a Internet.
- Campanyes d'intercanvi de llibres de segona mà.

▪ Granada. Ciutat de la Literatura des de 2014

Granada Ciutat de la Literatura ha triat com a element de la seva programació la figura de Federico García Lorca i com a seu de bona part de la seva programació el Centre Lorca.

Activitats de foment de la lectura destacades del programa de 2016:

- Exposició sobre el poeta Osip Mandelstam
- Cicle de Conversacions literàries que aquest any han centrat en la ciència. Durant 2017 estan previstes converses amb Petros Markaris, Mircea Cartarescu i John Banville.
- *3 Festival, voces del Mediterráneo*, festival a on es van reunir escriptors del Marroc, Algèria, Tunísia, Espanya, França, Itàlia, Sèrbia, Romania, Grècia, Israel i Egipte..
- Poetry Slam.

Ciutats lectores

➤ Manchester

Campanya Read Manchester, organitzada per l'Ajuntament i la National Literacy Trust.

- Campanya de lectura al lloc de feina. Utilitzar-lo com a lloc d'intercanvi de llibres i lectures.
- Els bancs de la ciutat són decorats com si fossin llibres per grups d'escolars. Al voltant d'aquests bancs es creen jocs de pistes.
- Organització de grups de lectura i d'intercanvi de llibres
- Fan seves moltes de les propostes del programa de foment de la lectura de la Reading Agency, que treballa a tot el Regne Unit. Les més destacades són:
  - The Summer Reading Challenge, que treballa perquè cada estiu els nens dintre 4 i 11 anys llegeixen un mínim de 6 llibres
  - Chatterbooks, xarxa de clubs de lectura a on participen prop de 9.000 nens.
  - Reading Hack, programa de lectura per joves i adolescents. Els convida a organitzar esdeveniments al voltant de la lectura, des d'adaptacions audiovisuals a sessions de djs.
  - Reading Ahead. Programa per a joves i adults que vol canviar la percepció de la lectura. Han de certificar que han llegit sis llibres i completar algunes activitats i això els hi dona dret a participar en un concurs.
  - Clubs de lectura, recomanacions de llibres en funció de les teves condicions de salut, publicació d'històries pensades per a lectors que no estan acostumats a llegir llibres...

➤ Bogotà

Des de l'Instituto Distrital de las Artes – Idartes impulsa un programa de foment de la literatura sota el títol Libros al Viento que funciona des de 2004. El programa posa a l'abast de la població llibres de forma gratuïta.

- Durant l'any 2016 van distribuir 85.258 exemplars de 10 títols, en més de 250 punts de distribució.
- A la seva pàgina web (i a les botigues de Google Play i Apple Store) van donar l'oportunitat de descarregar-se sis títols. Van registrar durant l'any 2016 més de 133.000 descàrregues.

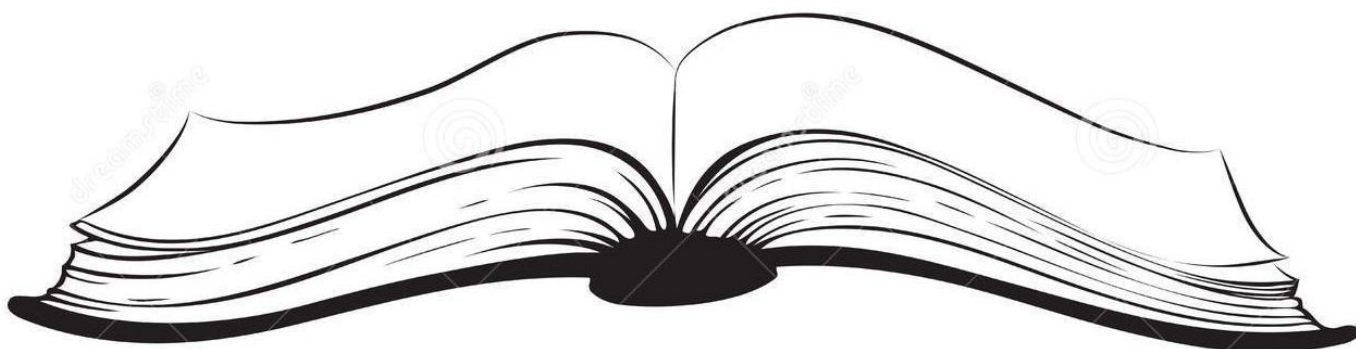
- Impulsen el programa Bogotà contada, a través del qual conviden escriptors internacionals a visitar la ciutat. Les seves estades serveixen tan perquè presentin els seus llibres davant del públic lector com perquè escriguin relats sobre la ciutat de Bogotà que després són publicats en un títol del programa Libros al Viento, és a dir, que es reparteixen gratuïtament.
- El actes de divulgació i de foment de la lectura s'associen a festivals consagrats (Jazz al Parque, Estrellas al Parque, Ópera al Parque) o en el teixit de la ciutat (en les places on es celebren mercats)
- Programa La poesia, la eternidad del instante. Organitza activitats al voltant de la poesia tant per a infants com per a adults o per segments de població en risc d'exclusió social com poden ser els reclusos.
- Des d'Idartes calculen que durant l'any 2016 van oferir prop de 1.800 activitats que van arribar a prop de 200.000 persones.

Campanyes singulars de foment de la lectura

- **Mèxic. Perrea un libro**
El Instituto de Investigaciones Filológicas de la Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM) va presentar l'any 2015 una campanya que feia servir el 'perreo', un ball molt popular a la zona amb música de reggaeton.
- **ConnectED**
La biblioteca pública de Nova York, First Book, la Biblioteca Pública Digital d'Amèrica, la Associació Americana de Biblioteques o la Urban Libraries Council són algunes de les institucions que participen en aquesta campanya que té com a objectiu fer arribar llibres digitals a nens de famílies amb pocs recursos. Està prevista una inversió de 250 milions de dòlars per digitalitzar i posar a l'abast prop de 10.000 títols.

CINQUENA PART

CONCLUSIONS

EN QUIN MOMENT ESTÀ BARCELONA?

SITUACIÓ GENERAL

- Barcelona continua sent la capital de l'edició tant en castellà com en català. Malgrat el canvi en la seu social del Grup Planeta, de moment, els principals grups editorials (inclòs el mateix Grup Planeta) mantenen el gruix de la seva activitat a la ciutat: feines d'edició, traducció, oficines...
- Els indicadors semblen mostrar que el mercat s'està recuperant de la caiguda de vendes que va patir com a conseqüència de la crisi.
- Malgrat el tancament d'algunes grans llibreries emblemàtiques, el degoteig d'obertures de petites llibreries de barri –que acostumen a estar molt compromeses amb els seus clients i amb les activitats de foment de la lectura- és constant.
- Els lectors continuen apostant massivament pel format paper i els ebooks no acaben d'assolir els nivells de popularitat que fa un anys es preveia que tindrien; sembla que el fenomen de la novel·la negra ha tocat sostre.
- La campanya de la Diada de Sant Jordi continua sent el punt àlgid de vendes durant l'any pel sector editorial. Aquesta dada sembla confirmar que la venda de llibres augmenta quan es relaciona amb activitats festives i promocionals com es fa durant la Diada i com també passa durant la Setmana del Llibre en Català; això es també el que es vol que succeeixi amb el Mercat del Llibre de Nadal.

FOMENT DE LA LECTURA

- Barcelona funciona com a punta de llança en les activitats de foment de la lectura en el conjunt de municipis de l'Àrea Metropolitana. La resta de poblacions redueixen, en bona part, les seves accions a aquelles que es desenvolupen des de les escoles i la xarxa de biblioteques.
- Existeix un univers molt ampli d'agents de promoció del foment de la lectura que treballen a la ciutat: administracions, editors, llibreters, autors, centres de cultura, biblioteques, casals, associacions, fundacions, empreses i particulars... En algunes ocasions, fins i tot, algunes fan feines molt semblants.
- La presència de la Generalitat en les activitats de foment de la lectura és poc determinant entre el públic adult de Barcelona. En canvi, la seva acció és clara en l'àmbit escolar, a on treballa conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona en el Consorci d'Educació.
- Les companyes organitzades per la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) se centren, bàsicament, en les escoles i en aquells equipaments culturals radicats a la ciutat que són de titularitat autonòmica: Arts Santa Mònica, Teatre Nacional, Filmoteca... amb els quals organitzen clubs de lectura.
- S'han implementat moltes campanyes a les escoles per fomentar la lectura entre joves i adolescents. Les biblioteques escolars s'han constituït en una primera xarxa d'introducció als llibres per als més petits.
- A Barcelona no s'han posat en pràctica mesures habituals en altres indrets, com la de regalar bosses de lectura als nens de diferents edats o distribuir entre aquest segment de població llibres en format digital.
- Les biblioteques i els centres cívics, juntament amb les llibreries, integren una xarxa de proximitat molt activa en el foment de la lectura entre el públic adult a la ciutat de Barcelona. Quasi cada dia es pot trobar un bon grapat d'activitats relacionades amb el foment de la literatura.
- Barcelona és una ciutat a on la presència d'escriptors nacionals i internacionals és molt elevada gràcies al fet que les editorials estan radicades aquí i també a la demanda per part de llibreries i biblioteques d'escriptors per participar en les seves programacions.

- El calendari de fires i festivals que es desenvolupa a la ciutat és prou ampli, malgrat que queden fora alguns gèneres de gran tirada entre els barcelonins, com és, per exemple, el de la ciència-ficció.
- La major part de les fires i festivals estan adreçades al públic adult. Potser s'hauria de pensar en reforçar l'oferta adreçada als més petits i als joves.
- Malgrat l'esforç evident per part dels grans equipaments culturals de la ciutat per proposar activitats relacionades amb la literatura, aquestes es limiten a la programació de clubs de lectura o algunes conferències que, a través de la literatura, ofereixen el context de les seves activitats. En canvi, no acostuma a passar que els llibres actuïn com a eix central d'algunes de les seves propostes. Es troben a faltar, per exemple, exposicions com les que el CCCB va realitzar durant uns anys per relacionar l'obra d'alguns escriptors amb els paisatges d'una ciutat.
- No són gaires les activitats que relacionin la literatura amb altres disciplines que, en alguns casos, poden ser més populars i tenir molts més seguidors a la ciutat: cinema, ciència, història, cuina, viatges, sèries de televisió...
- La important tasca de foment de la lectura desenvolupada per les editorials se centra bàsicament en formats promocionals (visita d'autors, webs informatives...), juntament amb la realització dels plans de lectura que tradicionalment han posat a disposició dels educadors i el món escolar.
- Es comencen a desenvolupar activitats digitals de foment de la lectura, és a dir, activitats en la xarxa d'Internet. Però aquest és encara un àmbit poc explotat. Potser es podria valorar la possibilitat de crear una pàgina de l'estil Goodreads (una mena de boca-orella dels llibres i la lectura a les xarxes), per a lectors en català i/o castellà.
- La ciutat no ha posat en marxa cap app de descàrrega gratuïta de llibres (o de primers capítols de llibres) a l'estil de la que s'utilitza en el programa iReadPL!, una activitat inclosa en la programació de Cracòvia Ciutat de la Literatura però que està a dintre d'un programa nacional que abasta més ciutats a Polònia.
- Existeix una xarxa molt àmplia de blocs i publicacions digitals sobre literatura que actuen com a foment de la lectura. Però cap en destaca especialment. La xarxa de prescriptors digitals (blocaires, tuitaires...) també és molt extensa i es aprofitada per les editorials en les tasques de promoció dels seus llibres.

- La presència de la literatura en televisió i ràdio no es gaire destacada. A més de que no existeixen masses programes dedicats únicament als llibres (acostumen a ser píndoles en magazines dedicats a tots el àmbits de la cultura), tampoc es normalitza la presència de la literatura en la resta de continguts: a partir de la literatura i dels llibres, pràcticament es pot parlar de qualsevol realitat, però no s'acostuma a utilitzar la ficció literària per explicar o exemplificar problemes socials ni als escriptors com a referents de la societat (més enllà dels escriptors mediàtics, que primer treballen als mitjans de comunicació i després aprofiten la popularitat per escriure llibres).
- La ciutat (la societat) està mancada de prescriptors, persones de reconeguda vàlua que actuïn com a ambaixadors del plaer que pot arribar a proporcionar la lectura.

